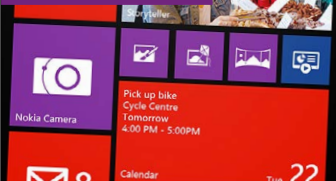

Kas Retina Mini on parim iPad?

Nokia hiigelsuur telefon testis

MacBook Pro liigub Airile aga lähemale

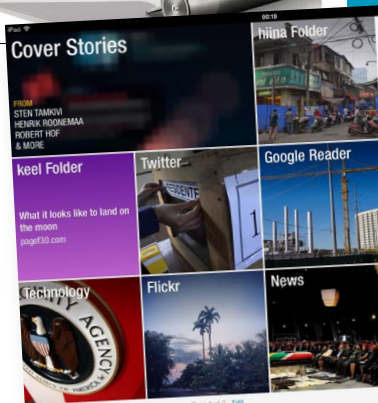
Kas Lenovo Yoga kõlbab kasutada?

Nr 105, jaanuar 2014 ■ Hind 3.49 €

[digi]

Mida uut maailmas? Neli äppi uudiste jaoks

Nintendo teeb naljakaid käike: testis 2DS

Kuidas telefoni beebimonitorina kasutada?

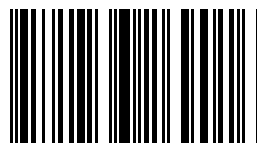

Nii saab rallit sõita: mängime Gran Turismo 6

Testime Xbox One'i

ISSN: 9771736269016

FUJIFILM

F1.8 Premium Quality

www.fotoluks.ee

www.photopoint.ee

XQ1

fujifilm-x.com

28

Naljakalt käib kokku ja naljakalt lahti: see on Lenovo Yoga

VÄRSKE KRAAM

7 ■ Uudised

ChromeOS jõuab tavaarvutitesse

8 ■ Mängu-uudised

Kaks uut mängusarja

12 ■ Tulevik / Minevik

Ärge liituge vastutsivilisatsiooniga / Atari ja mängukonsoolid

14 ■ Top

10 ennustust alanud aastaks

18 ■ Arvamus

Kannatust, doktor Gordon!

20 ■ Veiko Tamme imeline maailm

Roheliste „seitsmesajased“

JÄRELE PROOVITUD

22 ■ Apple MacBook Pro 13 tolli Retina display

Kas tuleb kokkupõrge?

24 ■ HTC Desire 300

Ilus, aga rumal

26 ■ Nintendo 2DS

Üks dimensioon vähem

27 ■ Nokia 1520

Nokia esimene

28 ■ Lenovo Yoga Tablet 10

Hingega tahvelarvuti

29 ■ iPad Mini retina

Ammu oli aeg

30 ■ OS X 10.9 Mavericks

Uus, aga siiski vana moodi OS X

34 ■ Magisto

Magisto teeb ise video

34 ■ Hello Gloves

Kas kindaga rääkida on mõistlik?

VÖRDLUSTESTID

36 ■ Suur test

Ümbertehatud samasugune mängukonsool

42 ■ Väike test

Sinu isiklik ajaleht

KUIDAS ...

46 ■ ... Maciga sõbraks saada?

Kellega siis veel

47 ■ ... PDF-faili muuta

Me kõik armastame PDFe

48 ■ ... enda kohta käivat infot internetist kustutada saab?

Mida nad sinust kirjutavad?

49 ■ ... teha nii, et lapsed ei ostaks kogemata kalleid äppe?

Õudne mõeldagi

50 ■ ... taltsutada Lightroomi?

Loe aga edasi, see on tark jutt

52 ■ ... telefoniga beebi und valvata?

Peaasi, et magab

PLAY

54 ■ Gran Turismo 6

Tagasi rajale

57 ■ XCOM: Enemy Within

Uhvode vastulöök

58 ■ Super Mario 3D World

Nintendo WiiU esindusmäng

59 ■ Secret Files: Sam Peters

Keskpärasuse musternäidis

59 ■ Lilly Looking Through

Maagilised emalenduri prillid

60 ■ Ratchet & Clank: Nexus

Tetraloogia viimane vaatus

61 ■ Brothers: A Tale of Two Sons

Sellised peaksidki mängud olema

61 ■ Gone Home

Läksin koju pere juurde

62 ■ Broken Sword 5: The Serpent's Curse (1. episood)

Seiklus nagu vanasti, nagu olema peab

62 ■ The Walking Dead: Season 2 - Episode 1: All That Remains

Väike suur tüdruk keset sombimaailma-lõppu

63 ■ Blur Overdrive

Mõnus kihutamine mikromaksepõrgus

63 ■ Plants vs. Zombies 2

Sombid tahavad su aju ja rahakoti sisu

VEEL

64 ■ Ostujuht

Lõpuks ometi on mul ka iPad

66 ■ Pikk test

Kokkuvõte

KUU KIRI

Kuidas Google'i tiibu kärpida?

Tere! Google tahab üsna agressiivselt inimise elu juhtida ja kontrollida. Selleks, et saaks nutitelefoni (Android) Mapsiga navigeerida, Play poodi ja nii edasi, peab kasutajal olema Gmaili konto. Olgu! Sellega olen nõus! Aga mis paganama pärast ma pean seal suhtlema, tegema igasuguseid kontosid, viiteid jms? Avastasin, et minu mobiiltelefon oli minu Gmaili kontosse saatnud hulgaliselt mobiiltelefoniga tehtud fotosid ja ma EI SAA neid seal kustutada! Google hoopis tahab, et ma neid kellelegi saadaksin! Ma ei tea enam, kes saab minu pilte seal vaadata, edasi saata ja mida imet veel teha.

Ma ei taha, et Google niimoodi vägivaltselt! Kuidas saab Google'i tiibu niimoodi kärpida, et ta ei roniks minu ellu? Kuidas saaks Google'i konto nii arvutis kui ka telefonis muuta niisuguseks, et minu pildid, andmed, ja nii edasi ei läheks telefonist Google'isse ja sealt saaks kustutada selle, mis sinna on juba läinud? Et Google ei nõuaks minult kogu aeg ühte, teist ja kolmandat... Kahjuks on Google ingliskeelne ja sealt ei saa essugi aru. Äkki võtaks [digi] uuel aastal selle probleemi väga tõsi-

selt ja põhjalikult lahkamisele ning annaks ka juhised, kuidas saaks inimene end kaitsa Google'i eest? Agressiivselt pealetükkiva Google'i eest. Parimat soovides, Jüri

[DIGI] VASTUS: Aitäh kirja eest, Jüri. Me saame su probleemist aru ja tundub, et selles on ainet võtta alanud aastal Google'i, nutitelefoni ja privaatsuse teema põhjalikumalt ette. Tegelikult on asi lihtne: Google pakub sulle kõiki neid teenuseid tasuta ning tahab sult vastu saada jupikest sinu kohta käivat privaatset informatsiooni, et sulle sobivamaid ja ahvatlevamaid reklaame näidata. Nii lihtne see ongi ja esialgu pole küll näha, et selle tagant tasuks otsida mingit suuremat vandenõud. Samas, nii see kindlasti ei ole, et su pildid on kusagil, kust sa neid kustutada ei saa ja et neile saavad veel mingid inimesed peale sinu ligi. Aga sul on õigus, see teema väärrib selgeks tegemist, nii et jää aga ootele, me võtame selle loo varsti kirjutada. Sulle aga anname hea probleemistatuse eest auhinnaks eelmises numbris välja lubatud Brauni Cooltec pardli. Ahhind ootab sind meie toimetuses, ole hea, astu läbi!

EISA auhind?

Tere [digi] toimetuse. Teete head ajakirja juba algusest peale. Jätkake samas vaimus. Nüüd väike küsimus. Miks saan ma infot, et Sony Xperia Tablet Z sai EISA auhinna Best Product 2013-2014 Kodu Anttila kodulehelt, aga mitte [digi]st? Või on see toimetuse meelest tühine auhind? Tervitades, Heiki

[DIGI] VASTUS: Peale Sony tahvli said EISA auhinnad veel kümned teised tooted ja me pole EISA reklaamkataloog, et hakkame iga nende otsust ära trükkima ning sellele lehekülgedele kaupa ruumi eraldama. Me hindame oma tooteid ise ja oleme ka seda tahvelarvutit hinnanud väga kõrgelt, kui küsimus sellest oli.

Milline oleks hea mänguriläpakas?

Olen [digi] lugeja olnud juba mitu aastat ning siiaaani on see ajakiri mulle väga meeldinud. Mul tekkis üks mõte (mida olete võib-olla ka juba ise kaalunud): detsembrikuu numbris oli suures testis PlayStation. Kuidas oleks kui teha järgmises numbris suur test Xbox One'ist ja teda PlayStation 4-ga võrrelda, et siis huvi pärast välja selgitada, kumb on kangem. Üks väike mure ka. Kas oskate öelda, milline oleks hea mänguriläpakas,

millega saaks mängida kõiki uuemaid mängu („GTA IV“, „Far Cry 3“, „Assassin's Creed IV: Black Flag“)? Hind pole hetkel niivõrd oluline. Jõudu, Kristo

[DIGI] VASTUS: Mis mängurile sobivasse sülearvutisse puutub, siis meil pole viimasel ajal grupitesti olnud, aga nendest mänguritele mõeldud sülearvutitest, mida ma ise oleme proovinud, julgeme soovitada eelmises numbris testitud MSI-d ja aasta parimate sülearvutite tabelis kolmanda koha saanud Samsung Chronos NP770Z5E. Kumbki neist ei ole odav ega ka lõpuni ideaalne, kuid jooksuputavad uuemad mängud ilusti ära.

Kuidas kõne salvestada?

Tere Digi! Kas oskate öelda mõnda nutirakendust, mis aitaks salvestada toimuvate kõnede mõlemat osapoolt, nagu vanadel aegadel Nokiaga teha sai, mitte ainult minu poolset kõnet. Ette tänades, Indrek

[DIGI] VASTUS: Ilma veidi häkkimata ei saa seda tänapäevast nutitelefoni üldse teha. Kui sa aga tahad oma telefoni jaibreakida ja rootida, saad ka kõnesid salvestavaid äppe tõmmata. Kuidas see täpsemalt käib, võtame [digi]st varsti kirjutada.

VÕITJAD

Eelmisel kuul tahtsime teada, millised olid [digi] lugejate 2013. aasta lemmikmängud. Tänu kõigile, kes oma lemmikute nimed meile saatsid. Nendest koostatud edetabeli leiata leheküljelt 8.

Logitech Z600 võitis:

■ Ivar Janson

Mängude plakatid:

- Kaido Kenk
- Jaanus Laurimaa
- Lauri Levo
- Kuldar Kosk
- Thor Erik Tikand
- Martin Jõemaa

Auhinnad saab jaanuari jooksul kätte [digi] toimetusest Jõe 9, Tallinn.

Tellijale ajakiri 29% soodsam

Tellimine

- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil: levi@presshouse.ee
- veebis aadressil: www.telli.ee

Otsekorraldus 2,99 €
Aastatellimus 29 €
Poolaastatellimus 16 €

[digi]

Address: Jõe 9, 10151 Tallinn tel 661 6186 faks 661 6185
e-post digi@presshouse.ee

Toimetuse

Peatoimetaja Henrik Roonemaa (henrik.roonemaa@presshouse.ee)
Toimetajad Sven Vahar (sven.vahar@presshouse.ee),
Martin Mets (martin.mets@presshouse.ee)
Kujundaja Holger Vaga (holger@presshouse.ee)

Reklaam

Rauno Salumets (rauno.salumets@presshouse.ee, tel 5333 8989)

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.
Väljaandja Presshouse OÜ Trükk AS Printall

© Presshouse OÜ Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Stiilne 8" ekraaniga tahvelarvuti

Prestigio MultiPad 2 Prime Duo 8.0"

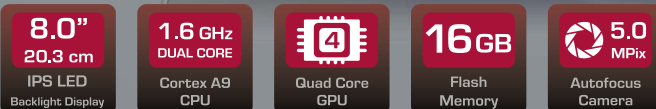
Sinu võit
40 EUR

Mugava suurusega 8" IPS tehnoloogiaga ekraan tagab paremad värvid sõltumata vaatenurgast, teravama pildi ja kiine reageerimisaja. Dual Core protsessor, suur sisemälu 16GB ja Android 4.1 operatsiooni süsteem tagavad hea jõudluse.

- > Ekraan 8" IPS puuetundlik
- > Resolutsioon 1024 x 768
- > Protsessor Cortex A9 Dual Core 1,60 GHz
- > Graafika Quad Core Mali-400MP
- > Mälu 1GB
- > Sisemälu 16GB
- > Traadita võrgukaart WiFi 802.11b/g/n
- > Kaamera 5 MP
- > microSD mälukaardipesa (kaartidele kuni 32GB)
- > Liidesed microUSB, miniHDMI, 3.5mm audio
- > Aku mahtuvus 4400mAh
- > Operatsioonisüsteem Android 4.1
- > Nahast tasku
- > Garantii 2 aastat

Tavahind: 169.-

129.- € /tk

TAHVLI RALLI

Rutta Büroomaailma ja saad selle kupongiga kõik tahvelarvutid **5€ soodsamalt!**

5€

Ühe tahvelarvuti ostu kohta kehtib üks kupong.
Kupongi kehtivusaeg: 02.01.2014 – 31.01.2014

RICOH

imagine. change.

Photo Point

Ostes jaanuaris Pentax K-3 kaamera,
ostame Sinu vana Pentax digipeegli

200€–500€

eest tagasi!

Pakkumine kehtib kaameratele K-5, K-7, K20D ja K10D.
Ilma objektiviita kere eest maksame 50€ vähem ning
kaamera peab olema töökorras ja komplektne.
Uuri lähemalt Photopointi kauplustest,
www.photopoint.ee või
800 3686.

WWW.PHOTOPOINT.EE/K-3

PENTAX K-3 — Sina määrad piirid.

Oma magneesiumsulamist korpuses, ümbritsetuna 92 tihendiga, on Pentax K-3 valmis minema välja iga ilmaga. Lõpuks saad sa pildistada kõik need pildid, millest oled unistanud, aga mis halva ilma tõttu tegemata jäid. Pildistamiseks sobivad nüüd kõik ilmad – ka kõige ekstreemsemad! 24 megapiksliiga CMOS sensor, 27 teravustamis-punktiga autofookus ja eriliselt täpne särimõõtmise sensor teevad igast sessioonist õnnestumise. Uus Pentax K-3 laiendab dimensioone ja loob sinu fotograafiale uued piirid.

PENTAX K-3

ILMASTIKUKINDEL 92 TIHENDIGA KORPUS
MADALPÄÄSFILTRITA 24 MEGAPIKSLIGA SENSOR
MOIRE VÄHENDAMISE FUNKTSIOON
27 TERAVUSTAMISPUNKTIGA AUTOFOOKUS
KIIRE SARIVÕTE 8.3 KAADRIT SEKUNDIS
86 000 PIKSLIGA RGB SÄRIMÕÕTMISSENSOR

UUS JA VANAD

ChromeOS jõuab tavaarvutitesse

ChromeOS ehk Google'i arvutitesse mõeldud, üksnes internetiga kasutamiseks mõeldud operatsioonisüsteem on siiani pesitsenud üksnes sülearvutites, kuid LG toob nüüd selle ka tavaarvutitesse. 21,5-tollise IPS-ekraaniga Chromebase on kõik-ühes arvuti, milles jookseb Intel Celeron protsessor, sel on 2 GB mälu ja 16 GB SSD-ketas. Eraldivõetuna või mõne muu operatsioonisüsteemiga arvutis on see väga absurdne tehniline varustus, kuid ju siis on see ChromeOSi jaoks LG arvates ideaalne variant. Pole veel teada, millal see müüki tuleb ja kui madal on selle hind.

Chromebooki prototüüp

Google tutvustas Linuxil põhinevat ChromeOSi 2010. aasta lõpus ja välja anti ka prototüüp-arvuti koodnimega CR-48. See oli 12,1tollise ekraaniga (1280x800), seda vedas Inteli Atom 1,66 GHz protsessor, mälu oli 2 GB ja selles oli samuti 16 GB SSD-ketas. Päril ametlikult müüki see kunagi ei jõudnudki ja seega ei antud sellele ka ametlikku hinnasilti.

Chromebook Pixel

Kui varem olid nii Google'i kui teiste firmade tehtud Chromebookid olnud odavad ja tehniliselt tagasihoidlikud, siis umbes 1300 USA dollarit maksev Pixel oli selle täielik vastand. 13-tollisel mudelil oli 2560 x 1700 piksliga ekraan, selles oli 4 GB mälu, kahetuumaline Inteli i5 1,8 GHz protsessor ja 32 GB SSD-ketas.

Samsungi Chromebookid

ChromeOSiga arvuteid on teinud nii Acer, Lenovo kui ka HP, kohe tuleb üks välja ka Dellilt, kuid kõige rohkem erinevaid mudelid on teinud Samsung. 2011. ja 2012. aastal tuli neid välja erinevas mõõdus terve ports, nii Intel Atom, Celeron kui ka Samsungi enda Exynos protsessoritega.

VÄRSKED KÜSIMUSED

3 küsimust tasuta Spotify kohta

? Nutitefonides populaarse Spotify muusika striimimise teenuse kasutamine oli senini tasuta-teenus, kuid nüüd selle eest enam maksma ei pea?

D Jah, nüüd saab Spotify'd tasuta kuulata ning kuulata saab seda kõikidel mobiilsetel platvormidel, enne oli see piiratud mahus tasuta üksnes arvutiga. Seega, kõik, kes varem pole mingil põhjusel Spotify'd proovinud, saavad seda nüüd sentigi kulutama teha.

? Aga tasuta lõunaid pole ju olemas?

D Muidugi ei ole. Tasuta Spotify tähendab seda, et sa saad kuulata varem genereeritud playliste ehk sa ei saa ise mängida suvalisi lugusid või albumeid. Nii et see on pigem nagu üks raadiojaam. Arvestada tuleb veel ka sellega, et helikvaliteet on kehvem kui tasuta versioonis ning aeg-ajalt lastakse sulle ka reklaame, mida muidugi vahele jätta ei saa. Küll saad sa aga tunnis vahele jätta kuni kuus lugu, kui sa neid kuulata ei taha.

? Kumba siis ikkagi kasutada, tasuta või tasuta Spotify'd?

D Meie soovitaks ikkagi tasuta versiooni. 10 USA dollari eest kuus saad parema helikvaliteedi ja üksnes endale sobivad lood, kui avastamisi pole. Lisaks on sul võimalus lugusid kuulata ka ilma võrguühendusega, kui need endale varem alla laadid.

TOP 10 2013

Lugejate lemmikud

- 1 Grand Theft Auto V
- 2 Battlefield 4
- 3 The Last of Us
- 4 Assassin's Creed IV: Black Flag
- 5 Call of Duty: Ghosts
- 6 Bioshock Infinite
- 7 Beyond: Two Souls
- 8 FIFA 14
- 9 NBA 2K14
- 10 Dota 2

„Borderlandsi“ veidraid tegelasi näeme järgmisena hoopis Telltale'i seiklusmängus.

Kaks uut mängusarja

Telltale Games on meie lemmikseiklusi tootev firma ja ka ainus arendaja, kes suudab teha väga heal tasemel episoodilisi mänge. Praegu on neilt ilmumas juba palju kiidetud „The Walking Dead: Season 2“ ja „The Wolf Among Us“, kuid nüüd kuulutati välja veel kaks sarja, millest üks on suurem üllatus ja teine

oli juba natukene aega poolavalikult teada.

„Tales from the Borderlands“ on „Bordelandi“ koomiskilaadisel maailmal põhinev mängusari, mis peaks Telltale'i samuti tihtipeale koomiksilaadse mänguvalemiga väga hästi sobima. „Game of Thrones“ põhineb aga mõistagi ülipopulaarsel te-

leseriaalil ja sellepõhine mäng oli juba avalik saladus. Mõlema mängu vähemalt esimesed episoodid peaksid ilmuma sel aastal ja põhiküsimus mõistagi on, kas selle tõttu, et Telltale'il on põhimõtteliselt käsil korraga neli mängusarja, ka hakkab nende kvaliteet kukkuma. Me igaljuhul loodame, et see nii ei juhtu.

ÜHE LAUSEGA

„**DIABLO III**“ ESIMENE LISAPAKK „Reaper of Souls“ ilmub arvutile 25. märtsil, konsoolidele veel teadmata ajal.

„**NO MAN'S SKY**“ on järgmisel aastal ilmuv juhuslikult genereeritud avastamismäng, mis lubab sul maanduda tuhandetel planeetidel ja neid rohujuuretaseandini avastada.

ÜKS PAREMAID JA KUULSAMOID MOBA-sid ehk „Dota 2“ on nüüdsest täiesti vabalt ja ilma järjekordadeta mängitav.

„**DAYZ**“, POPULAARNE „**ARMA II**“ modifikatsioon, on nüüd Steam Early Accessis eraldiseisva mänguna olemas.

„**HYRULE WARRIORS**“ on sel aastal ilmuv rollikas, milles segunevad „Zelda“ ja „Warriors“ maailmad.

MMO „**ELDER SCROLLS ONLINE**“ pääseb valla arvutile 4. aprillil, PS4-le ja Xbox One'ile aga juuunis.

KALENDER

Uus aasta toob tagasi vanad mängud

9 Metal Gear Rising: Revengeance

Eelmise aasta üks positiivseid üllatajaid, väga vihane, kiire ja parajalt raske märul Platinum Gamesilt, ilmub täiendatud versioonina lõpuks ka arvutile.

14 The Banner Saga

Viikingiteemaline taktiline rollimäng, mille loojad töötasid enne Bioware'is. Eelmisel aastal ilmus „The Banner Saga“ mitmikmäng, nüüd jaanuaris on aga kord üksikmängu käes.

14 Assassin's Creed Liberation HD

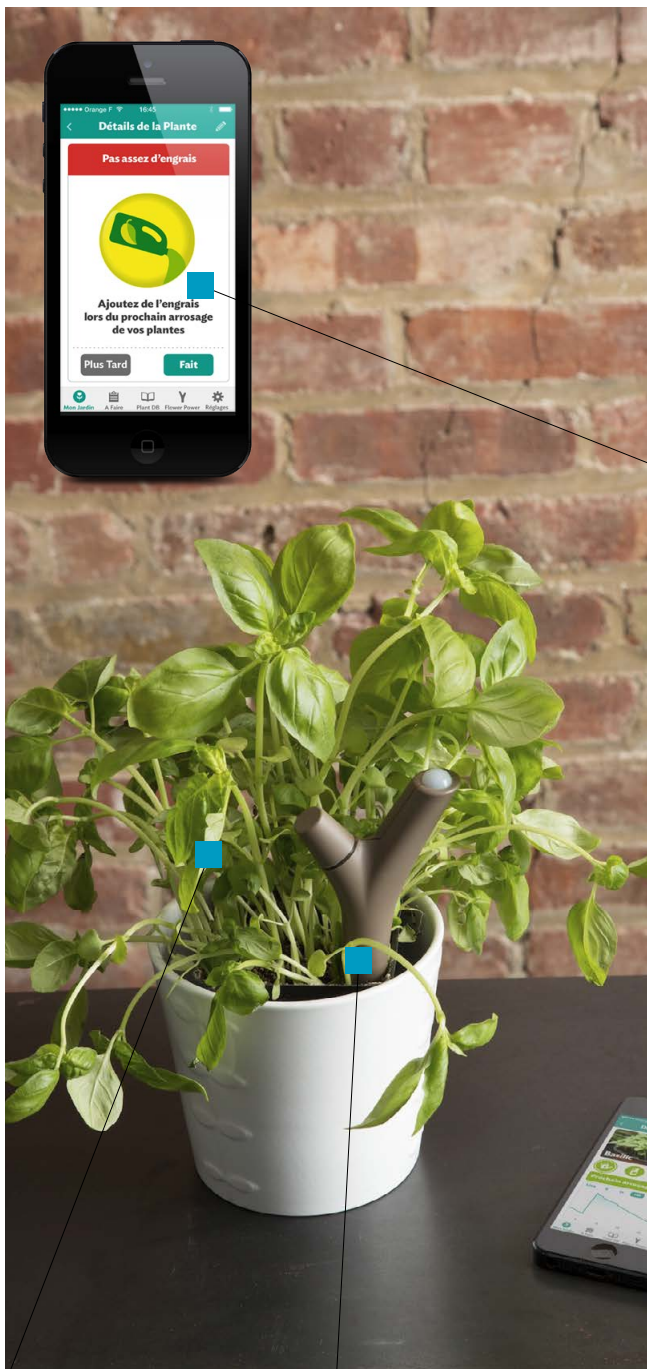
Üksnes Vitale ilmunud „Liberation“ oli hea mäng, mida kummitasid tehnilised probleemid. Nüüd ilmub selle HD-versioon arvutile, PS3-le ja Xbox 360-le.

28 Tomb Raider: Definitive Edition

Ka see on uusversioon, eelmise aasta poolavatud märuliseiklusest „Tomb Raider“, mis nüüd ilmub visuaalselt täiendatuna PS4-le ja Xbox One'ile.

Sinu toataime parim sõber

Tunneb kõiki taimi

Flower Poweri andmebaasis on 7000 taime ja 2000 erinevat liiki, nii et kui sa talle ütled, kes tema potikaaslane on, oskab ta sulle hakata ka soovitusi andma, kuidas seda taime paremini kasvatada.

Kuidas taimel läheb?

Oma olemuselt on Flower Power üks suur sensorite kogum. Tal on mulla niiskuse mõõtja, õhu- ja mullatemperatuuri mõõtjad, päikesevalguse mõõtja ning ka mullas sisalduva väetise koguse mõõtja. Nende kaudu saab ta infot selle kohta, millised taime ümbritsevad tingimused on ja kas midagi tuleks parandada.

Taimede Fitbit

Prantuse firma Parrot on seni tuntust kogunud peamiselt autodesse Bluetooth-seadmete tootmisega ja samuti oma väga lahedate lendavate droonidega, aga nüüd on nad vallutamas sinu peenart ja lillepotti. Raagus puuksa meenutav plastmassist vidin nimega Flower Power (he-heh-hee) torgatakse su lemmiktaime kõrvale mulda, seejärel asub ta mõõtma taime heaoluks vajalikke parameetreid ja neid sulle telefoni raporteerima. Umbes nagu Fitbit, aga taimede jaoks.

Iseseisev seade

Infot jagab Flower Power iOS-seadmete spetsiaalsesse äppi Bluetoothi kaudu. Androidi-tuge esialgu ei ole. Kuna ta on veekindel, võib teda kasutada nii toas kui ka õues. Patarei kestab umbes pool aastat (aga siis tulebki Eestis jälle niikuinii lumi maha).

UUDISTE EDETEL

1 Winampi arendamine lõppeb

AOL lõpetas Winamp arenduse ja sulgeb Winamp kodulehe 20. detsembril. Kätte on jõunud aeg, kus paljude armas Winamp muusika mängija pannakse kinni. Inimesed on loonud petitsiooni lootuses, et AOL ja Nulsoft avaldavad Winampi lätekoodi, mis võimaldaks kogukonnal iseseisvalt arendust jätkata.

2 Amazon Droonid avalikustatud

Amazon laadis Youtube'i esimese tutvustava video Amazon Prime Air Droonist. See peaks siis töötama nii, et kui minna Amazoni ja tellida sealt mõni väiksemat sorti toode ja vajutada all Prime Airi nuppu, siis jõuab tellitud kaupdrooniga kohale 30 minutiga. Amazon loodab oma droonid tööle saada 2015. aastaks.

3 Synology loobus Javast

Synology uus IP-kaamerate seire- ja salvestuskeskus Surveillance Station 6.1 on loobunud Java kasutamisest ning nõuab nüüd eraldi plugina installimist (Windows). Hoolimata näilisest ebamugavusest on tegu õige sammuga, sest Java pidevad uuendused ja turvaprotektid tegid selle kasutamise viimasel ajal peaaegu võimatuks. Pealegi töötab plugina põhine Surveillance Station kordades kiiremini.

4 Arvutitark hakkab Linuxiga arvuteid pakkuma

Arvutipood Arvutitark hakkab alates sellest aastast pakkuma Linuxiga arvutikomplekte koos eestikeelsete õpetuste ja dokumentatsiooniga. Oleks tore, kui sellised arvutid meil Microsofti toodangu asemel ka koolidesse jõuaksid.

5 Elisa muudab e-arved tasuliseks

Mobiilioperaator Elisa hakkab 2. jaanuarist 2014 küsima klientidelt e-arve pakkumise eest 0,60 eurot kuus.

Nutitelefonide mängupuldid

Viimasel ajal on palju räägitud sellest, et nutitelefonide ajastul pole mängukonsoole enam vaja. Nüüd tuleb veel ridamisi nende jaoks mõeldud juhtpulte ka. Vaatame, kui head need on?

Konsool	Steelseries Free	Samsung GamePad	Logitech Poweshell Controller
Disain	Väike ja käepärane ★★★★★	Suur kobakas ja ka parajalt kole ★★★★★	Ebameeldivalt piklik, tundub tülikas kaasa võtta ★★★★★
Nupud	Nagu miniatuurne Playstationi pult, õlanupud puuduvad ★★★★★	Nagu Xbox 360 pult, ainult õlanupud puuduvad ★★★★★	Kui analoogkangide puudumine välja jätta, siis klassikaline ★★★★★
Ühilduvus	Android ja iOS ★★★★★	Ainult Android ★★★★★	Ainult iOS ★★★★★
Hind	80 eurot ★★★★★	Tuleb varsti ★★★★★	Umbes 100 eurot ★★★★★
Kokku	★★★★	★★★	★★★

NUMBRID KASTIS

230 000 000

kasutajat on Twitteril

1

jälgija on keskmisel Twitteri-kontol, selgus ajakirjanik Jon Burneri uuringust

61

jälgijat keskmiselt on neil kontodel, mille omanikud on viimase 30 päeva jooksul midagi postitanud

458

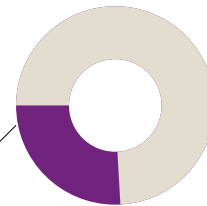
jälgijaga saad sa Twitteri top 10 protsendi hulka

2991

jälgijaga top 1 protsendi hulka

37

protsenti tõusis USAs pühade-eelse netis ostlemise maht võrreldes eelmise aastaga

21 protsenti vähem inimesi käis samas päris poodides

21,5

protsenti netis ostjatest kasutas selleks mõnd mobiilseadet

Uus pisiprinter

Eelmisel aastal testisime LG pisikest taskuprinterit Pocket Photo Printer, nüüd kuulutati välja selle teine versioon. See teeb 3 x 2 tolli fotosid ning selles tuleb kasutada spetsiaalset Z-Ink paberit, millel on värvid juba sees ehk toonereid ega muud sarnast pole vaja. Uusversioon on natuke ohem ja tõstetud on piltide kvaliteeti 600 DPI peale, lisaks on toetatud peale Androidi ja iOSi ka Windows 8.

Armastus saab otsa?

Veebruaris katatseb Samsung maailmale näidata oma esimesi Tizeni operatsioonisüsteemiga nutitelefone. Kas see tähendab täielikult Androidi hülgamist, millega telefonid on siiani neile tohutult raha sisse toonud või saab sellest hukule määratud kõrvalliin, nagu oli seda Bada, seda on veel vara öelda. Meile isegi meeldiks, kui Androidile oleks olemas veel ka teine Linuxipõhine OS.

See siin on maailma esimene 3D-prinditud kõlar. Jah, päris kõlar, mis mängib muusikat ja nii edasi. Cornelli ülikooli teadlased kasutasid selle tegemiseks mitut erinevat 3D-printerit, sest kõlari korpus on plastmassist, aga mähis on tehtud hõbedatindist ning magnet strontsiumferriidist. Teadlased ütlevad, et see on alles algus ja varsti hakkame me nägema 3D-printereid, mis suudavad erinevast materjalist tinte korraka kasutada.

11 900

dollarit maksab maailma esimene 3D-prinditud metallist püstol

1911

on selle nimi ja tegijaks on Solid Concepts

100

sellist paneb Solid Concepts müüki

2000

lasku on firma väitel testiks püstolist tehtud ning siimaani pole vigu ilmnunud

23 000 000

dollarit sai Cyanogen Mod selleks, et nad saaksid oma Androidist arendada välja tõsiseltvõetava konkurendi Google'i Androidile ja sellega turule tulla

18 000 000

Facebooki aktsiat annab heategevuseks Facebooki looja Mark Zuckerberg

1 000 000 000

dollarit oleks need praeguse Facebooki aktsiahinna juures väärt

40- ja 60-

vatiste tavaliste elektripirnide tootmine lõpetati USA-s ära alanud aasta alguses

75- ja 100-

vatiste pirnide tootmine lõpetati juba eelmise aasta alguses

10

protsenti tavaliste pirnide energiast muundus valguseks, ülejäänud soojuseks ning see ebaefektiivsus sai nende ärakeelamise põhjuseks

Kaks-ühes

Ubuntu arendaja Canonical, kelle suurejooneline Ubuntu nutitelefoni kukkus Kickstarteris läbi, ei jäta jonn. Nüüd tutvustasid nad arendajatele Androidi ja Ubuntu *dual boot* lahendust ehk sul saab telefonis joosta kaks operatsioonisüsteemi. Arendusversioon on juba tasuta alla tõmmatav ning kahe operatsioonisüsteemi vahel liikumiseks piisab lihtsalt ühes rakenduses nupu vajutamisest.

Puhas on parim

Androidi kasutajaliidestest on Google'i enda versioon teadagi kõige parem ja sellest on aru saanud ka tootjad, näiteks HTC ja Samsung on oma tippudelitest teinud ka Google Play Editionid ehk tavalise puhta Androidiga versioonid, kus pole peal nende firmade enda tilu-lilu. Nüüd on LG toonud selle lähenemise ka tahvelarvutitesse, LG uus G Pad 8.3 sai äsja Google Play Editioni, mis teeb sellest veelgi parema tahvelarvuti, sest teadupärast LG lapsik kasutajaliides pole suurem asi, kuigi tahvli peal pole see nii tüütu kui telefonis.

LÜHIDALT

Meedia globaliseerumine

Miks teleris põnevate sarjade vahele nii palju reklaame näidatakse? Ilma nendeta ei oleks ju ka sarju, sest kusagilt peab nende ostmiseks raha tulema. See on ka põhjuseks, miks neid sarju ei ole enamikes riikides võimalik osta iTunesi poest, sest nende toojad kardavad telekanalitest ilma jääda.

Paratamatult peab see asi koos globaliseerumisega muutuma. Kui inimesel on valik tõmmata midagi omale tasuta The Pirate Bay abil või oodata paar aastat, siis kipub vae-kauss peaaegu alati esimese variandi kasuks langema. Ning ei aita siin ei ussi- ega püssirohi, selle vastu võitlemisest kaotab eelkõige just intellektuaalse omandi omanik. Koos globaalsete kanalite ja alternatiivse leviviisidega hakkavad aga kaduma praegused kohalikud kanalid või jätkavad alternatiivsel kujul. Seega ei tasu olla üllatunud, kui juba paari aasta pärast teie lemmikkanal on interneti kolinud.

Automaatsed autod

Iseõitvad autod pole praegu-seks enam kellegi jaoks uudiseks, Google'i logodega sõiduvahendid on praeguseks läbinud sadu tuhandeid kilomeetreid ilma, et keegi oleks rooli katsunud. Ometigi on nende näol tegemist üksikjuhutimitega.

Et tulevik kiiremini kätte jõuaks, alustab Volvo sel aastal Rootsi suurust teises linnas Göteborgis tunduvalt laiemamastaapset katsetust, lükates järk-järgult käiku sada iseõitvat neljarattalist. Katse üheks eesmärgiks on näha, kuidas robotid lisaks inimestele ka omavahelise asjaajamisega hakkama saavad.

Kas hiinlased käisid päriselt Kuul või oli ka see Hollywoodi studios filmitud?

Ärge liituge vastutsivilisatsiooniga

Tehnoloogia on viinud maailma selleni, et enamik inimesi ei tea, mis meie ümber toimub. Kui paljud meist teavad, mis täpselt paneb arvuti tööle? Mida teevad transistorid protsessoris? Kuidas salvestuvad bitid kõvakettal? Mis edastab info valguse kiirusel teisele poole maakeri? Mitte just väga paljud meie hulgast.

Tehnoloogial on lisaks olemas märkimisväärne haloefekt – koos tehnikaga on muutunud keerulisemaks ka kõik muu: majandus, poliitika ja nii edasi. Isegi inimestevahelised suhted. Aga kõik, mis on arusaamatu, on võõrastav ja mis on võõrastav, see on vaenulik. Kondensstriipudest taevas saavad keemiaajäljed, Monsanto tegeleb inimkonna mürgitamisega, tuumatehnoloogia on selleks, et mõnele rikkurile raha teenida, farmaatsiatööstus tekitab teadlikult sõltuvust ning infotehnoloogiafirmad nühivad kõige ja kõigi järel.

Tegemist ei ole kaugeltki uue nähtusega, arenguga kaasnevad muudatused on sama vanad kui inimkond, kuid esimest korda ei kontrolli progress enam meediat, vaid meedia progressi. Eriti sotsiaalne meedia.

Mida see tähendab? See tähendab seda, et kui veel paar aastakümnet tagasi oli teadus ja poliitika suurel määral lahus (lähenedamine algas siiski juba varem, koos massimeedia tekke-misega), siis praegu ei või teadlased valget kitlitki selga ajada ilma mõnele lipsuga mehele aru andmata. Lipsuga mehed teevad otsuseid aga lähtuvalt sellest, mis valijatele meeldib.

Ehk teisisõnu: tüvirakkude uuringud on eetilisel tasandil riskantne teema, darvinism ei meeldi usklikele, geeniuuringud rohelistele, kosmoseuuringud on kallid ning paljude arvates leiaks see raha palju paremat rakendust sotsiaalsfääris.

See tähendab seda, et prog-

ressi armastava tsivilisatsiooni kõrvale on tekkinud teine, vastutsivilisatsioon, mis enesele arugi andmata on muutunud teaduse ning tehnoloogia suu-riks vaenlaseks.

Tänu sellele on need kaks valdkonda järjest rohkem ja rohkem hakanud liikuma riikidesse, kus demokraatia parimal juhul vaid tagaistmel sõidab.

Pärast peaaegu nelja aasta-kümnet, milline riik saatis esimese kulguri Kuule? Riik, mida meie ajakirjandus hellitavalt puna-Hiinaks kutsus. Millised riigid on tuumauuringutega vabale maailmale kondiks hambus? Põhja-Korea ja Iraan. Kus on eksperimentaalsel meditsiinil hetkel kõige vabam voli? Kuuba ja Vietnam.

Sellega seoses on mul palve: ärge liituge vastutsivilisatsiooniga. Teadmised on neutraalsed, nad ei ole head ega halvad. Ainuke halb teadmine on see, mida pole.

Kuulsaid mängukonsoole

Atari 2600

Ülipopulaarne mängukonsool, mida müüdi 30 miljonit tükki ja mis püsis tootmises aastast 1977 kuni aastani 1992. 2600 toetas tervet hulka erinevaid liisaseadmeid ja kuigi selle jõudlus oli piiratud, oli programmeerijatel hea juurdepääs riistvarale ning võimekad mänguloojad suutsid selle konsooli jaoks kirjutada väga leidlikke mänge. Atari 2600 emulaatorid on olemas pea iga operatsioonisüsteemi jaoks.

Nintendo NES

1983-2003 müügil olnud NES konsooli on üle maailma müüdnud enam kui 60 miljonit. NESi tõi popkultuuri Super Mario ja Zelda. NESi sai kiiresti populaarseks ja NESi neljakandilise must-valge-punase kontrolleri kuju kasutatakse sageli konsoolimängude üldkoonina.

Sega Genesis

Sega Genesis, teise nimega Sega Mega Drive oli müügil aastast 1988 kuni aastani 1997 ja seda müüdi enam kui 40 miljonit eksemplari. Kui NESi maskotiks oli Mario, sai Sega maskotiks turbosiil Sonic. Sega oli esimene tootja, kes lisas oma mängukonsoolile CD-lugeri, mis võimaldas luua mahukamaid mänge.

Atari ja mängukonsoolid

42 aastat tagasi tuli müügi- le esimene tavalise teleri külge ühendatav koduseks kasutamiseks mõeldud mängukonsool. Selle tootjaks oli Magnavox ja konsooli nimeks oli Odyssey. Odyssey tähendab inglise keeles eksirännakut ehk odüsseiat, mis on nime saanud Vana-Kreeka kangelase Odüsseuse järgi. Samamoodi nagu Odüsseus purjetas tundmatusse, tõi Magnavox müügi- le oma konsooli, teadmata, mis sellest edasi saab. Seda konkreetset mudelit eriline edu ei saatnud, ent üks oli kodukonsoolide jaoks lahti tehtud.

Mõni aasta hiljem tuli müügi- le Atari sarnase ideega mängukonsool Pong, mida saatis juba märgatav kommersed. Magnavox, kes arvas, et Atari on oma populaarse mängu „Pong“

maha vehkinud nende varem ilmunud mängu „Tennis“ pealt, kaebas Atari kohtusse. Kodukonsoolide tõeline populaarsus saabus aga pärast 1983. aastat, kui Nintendo tõi turule konsooli NES (Nintendo Entertainment System). Just selle jaoks loodi nüüdseks legendaarseks saanud mängud Mario Bros ja Super Mario Bros. Sealt edasi on mängukonsoolide populaarsus ainult kasvanud.

Teine 1972. aastast pärit oluliselt rohkem tuntud nimi on Atari. Atari Inc. asutati 1972. aastal ja hoolimata oma jaapanipärasest nimest oli kahe ameeriklase, Nolan Bushneli ja Ted Dabney koostöös sündinud firma. Atari nime teavad kindlasti paljud vanema põlvkonna mängurid, kellele kindlas-

ti meenub tohutult populaarne konsool Atari 2600 ja mängud „Asteroids“, „Lunar Lander“, „Battlezone“, „Paperboy“ ning arvutientusiastid, kellel ehk veel tänaseni kuskil pööningul vana Atari ST, 800 või 600XL jt. Atari oli esimene firma, kes tõi turule 64bitise mängukonsooli. 1993. aastal müügi- le tulnud Jaguari nime kandev konsool kukkus sisuliselt läbi, sest mängu suudeti selle jaoks toota väga vähe. „Doom“, „Alien vs Predator“, „Karts“ ja veel mõned olid olemas, ent konkureerivate konsoolide valik oli kõvasti laiem.

Atari tähtsus arvutimängu- ajaloos ei olegi mitte niivõrd mõnes üksikus ülipopulaarses mängus, kuivõrd rollis arkaadmängude ja mängukonsoolide populariseerimisel.

1972: Mänguhuvilised mässasid arvutikonsoolidega, ülejäänud inimkond tegeles muude pakilisemate asjadega

TOIT

Döner Kebab

Saksamaal elav türklane Kadir Nurman leiutab oma Berliini kiirtoiduputkaks Döner Kebab. Peagi saab türgi kiirtoit üle maailma kuulsaks.

TEADUS

GMO

Teadlane Paul Berg kombineerib kahe erineva organismi DNA molekulid, tõestades, et geneetiliselt muundatud organismide loomine on võimalik.

TRANSPORT

Trollid

Märtsis võetakse Bradfordi linnas liinidelt maha Ühendkuningriigi viimased trollibussid. Briti saarte trollindus kestis kokku 61 aastat: 1911-1972.

10 ennustust alanud aastaks

1 Apple'i uus salajane toode
Aastaid on seda oodatud, aga kõik märgid viitavad, et alanud aastal jõuab lõpuks avalikkuse ette Apple'i uus asi. Mis asi see on, seda me ei tea: see võib olla televiisor või nutikell või hoopis midagi täiesti ootamatut, aga hetkel tundub küll üsna kindel olevat, et midagi neilt tuleb.

3 Otsitakse asendajat paroolile
Paroolid on osutunud praegusel sissemurdumise ja häkkimise ajastul märkimisväärselt ebakindlaks meetodiks inimesi tuvastada. Apple tegi sõrmejäljelugejaga otsa lahti ja ilmselt näeme me alanud aastal hoopis uusi viise kasutajate tuvastamiseks, kas biomeetria abil või näiteks mingil viisil NFC abiga.

4 Kõik krüptitakse
Kuigi see võib-olla ei paista nii hästi välja, on suured internetifirmad Edward Snowdeni lekitatud nuhkimisteemaliste slaidide pärast üsna mures ja juba praegu on näha, et nad on hakanud end kiiresti liigutama, et oma andmeid senisest palju paremini lukku panna ehk krüptida. Ilmselt saab 2014 olema suurem krüptimise ja turvateadlikkuse tõusu aasta, aga see on ju ainult hea.

2 Suurem iPhone ja iPad
Suuremat iPhone'i oleme ka tükk aega oodanud ja üsna kindel on, et järgmine iPhone saab olema teistsuguse välimusega kui praegune 5S. Ilmselt ilmub iPhone 6 millalgi käesoleval aastal, on suurema ekraani ja võib-olla uuendatud disainiga.

5 Telefonide odavamaks muutumise aasta
Arvestades, kui kiired, võimsad ja heade ekraanidega on praegused nutitelefoniid, on raske näha *high-end* telefonide alal midagi erilist suurt juhtumas. Nagu sülearvutidki, on need tooted valmis. Välja saab anda vaid pisikesed uuenduste või uue disainiga mudelid, mis aga põhimõttelist muutust kaasa ei too. Küll aga on palju innovatsiooniruumi odavamate nutitelefoniid seas ja seda tõestas juba lõppenud aastal ilmekalt Google oma üliodava Moto G-ga. Võitlus liigub seega odavamate otsa telefonide juurde.

6 Uued telefonide operatsioonisüsteemid kukuvad läbi
Jolla ja Firefox OS? Kellel need vaja oleks? 2014. aastal veel eri-

ti mitte kellelgi, konkurents on lihtsalt nii suur. Raske on öelda, kas need uued mobiili-OSid päris ära kaovad, võib-olla proovivad saada odava otsa telefonide standardiks, aga mingit läbimurret neist ei tule. Üks erand on: Samsung putitab oma suure raha ja turundusjõuga Tizenit, et sellega Androidile vastu astuda. Siit võib midagi tulla.

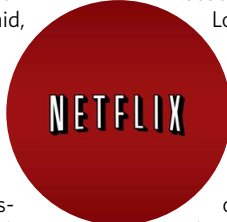
7 Netflix? Unustage ära
Aasta tagasi ennustasime lootusrikkalt, et 2013. aasta jooksul saame Eestis hakata legaalselt Spotify'd kasutama ja nii ka läks. Loogiline oleks nüüd, et järgi tulevad Netflix ja muud säärased filmide ja seriaalide striimimise teenused, aga see liitsenside maailm tundub olevat nii lootusetult keeruline, et alanud aastal me siia küll mingit Netflixit ei saa. Küll aga oleme väga õnnelikud, kui me selle ennustusega eksime.

8 Sotsiaalvõrgud lähevad reklaami täis
Facebook (koos Instagramiga), Twitter ja LinkedIn on nüüd kõik börsil ja börsile meeldib teadagi raha. Seega on täiesti kindel, et alanud aastal näeme sotsiaalvõrgustikelt suurt survet reklaamide hulga suurenemiseks. Ärge siis imes-

tage, kui nii Facebook kui ka Twitter reklaame täis lähevad ja Facebooki ja Instagrami avades mingid videod ise mängima hakkavad.

9 HTC kaob (vähemalt iseseisva firmana)
Telefonitootja HTC olukord paisab praegu üsna nukker. Turundusest hoolimata ei ole nad lahedat imagot endale saanud, tooted ei paista konkurentide hulgast silma, mitmed tippjuhid arreteeriti uppuvalt laevalt põgenemise käigus firma vara kaasa haaramise eest ja nii edasi. HTC-d ootab kas kole vindumine või ostab keegi nad ära. Näiteks hiinlased?

10 Nutiseadmed pöörduvad vastupidi nutikaks
Juba praegu jälgib arvuti sind hoopis rohkem kui sina arvutit. Ja mitte ainult, sest ka näiteks Xbox One kuulab kogu aeg, kõrvad kikkis, samuti nutitelefoniid ja isegi e-raamatuid analüüsitakse juba selle järgi, mismoodi kasutajad neid lugedes käituvad. Sa arvasid, et nutitelefoniid on sinu teenistuses, aga tegelikult näed sa alanud aastal üha rohkem, kuidas su tehnika analüüsib iga su sammu ja raporteerib oma peremeeste, kõik muidugi selle nimel, et tulevikus paremini su soovide ja harjumustega kohanduda.

10 vana ennustust eelmisest aastast

1 ÕIGE: Apple teeb Retina-ekraaniga iPad Mini

Üsna aasta lõpus see juhtus, aga siiski, meie ennustus läks täppi ja Retina ekraaniga iPad mini on poes saadaval. Õigemini polnudki see nagu ennustus, vaid pigem lootus ja ootus, sest vana ekraaniga Mini tundus meile ülihea riistvara narrimine. Nüüd on õiglus jalule seatud.

2 ÕIGE: Nutitelefon 50 euroga

Seda ennustust kordasime järelepaarselt paar aastat, aga lõpuks jõudsimegi nii kaugele, et 49 euroga saab Eestis osta poest uue nutitelefooni. Näiteks EMT-s on müügil ZTE V857, mis on nii nõrguke, et vaevalt nutitelefooni nime väärrib, aga seda ta siiski on, kogu oma 49-eurose hinnaga eest.

3 NII JA NAA: Facebooki Chatist saab uus sidepidamise standard

Peaaegu panime täppi, aga siiski ilmusid välja Facebooki Chat'i konkurendid, nagu Snapchat, WhatsApp ja muud säärased ning hetkel polegi teada, kes võidab või kes kaotab, vaid käib suurem madistamine. Igatahes, head aega SMS, platvormiülised sõnumiprogrammid on väga lähedal.

4 ÕIGE: Skype on ajale jalgu jäämas

Skype'i emafirmale Microsoftile tõi 2013. aasta palju segast ja hetkel otsitakse firmale uut juhti, kes ka määraks ära selle, millist äri ja kuidas Microsoft lähemast aastastel ajama hakkab. See peegeldub ka Skype'is: veebiraakendust endiselt ei ole, telefoniside pidamise standardiks ta ka kindlasti saanud ei ole, vestlusprogramme alal valitseb meeleu konkurents, kus kõvemad tegijad on teised.

5 ÕIGE: Spotify tuleb, Netflix mitte

Nii läkski, 2013. aastast võime me rahumeeli legaalselt muusikat striimida. Videoteenuste alal valitseb aga endiselt must auk ja raske on uskuda, et see asi ka alanud aastal paremaks läheks.

6 ÕIGE: Canon ja Nikon kaotavad

Ennustasime, et hübriidkaamerate alal on turul uued kõvad tegijad nagu Sony ja teised. Nii on. Iseküsimus on see, kas hübriidkaamerad üldse enam varsti mingid kõvad tegijad on, aga igatahes ei ole ei Canonilt ega Nikonilt endiselt nii häid hübriide näha olnud.

7 ÕIGE: 4G-võistlus Eestis

4G-litsentsidest tõusis 2013.

aastal Eestis ka palju tüli, ja igatahes oli meil õigus ja see aasta sai Eestis 4G-aastaks. Suurem osa riigist on 4G-ga kaetud ja see on ikka üks pagana kova saavutus.

8 ÕIGE: Microsoft vindub edasi

Ilmselt võime me seda ennustust korrata veel mitmel aastal. Numbrite järgi ei ole Microsoftil nagu eriti häda midagi, raha muudkui tuleb, aga samas elavad konkurendid post-PC ja pilveajastus ja tegevavad nutitelefonidega ning nendel uutel aladel ei ole Microsoft veel edu saavutanud. Hetkel nagu väga ei tundu, et nad seda kohe lähemal ajal ka saavutamas oileksid.

9 VALE: Keegi teeb väikse high-end telefoni

Ennustasime, et hea ja väike nutitelefon tuleb aasta jooksul välja, aga nii siiski ei läinud. Sony kuulutab oma pisikese Z1Si välja 2014. aasta alguses, teised (HTC One mini) ja nii edasi teevad kompromisse: mida väiksem, seda nõrgem telefon.

10 ÕIGE: Google Maps Navigation Eestisse

Jälle üks asi, mida me niivõrd ei ennustanud kuivõrd lootisime, aga meie kõige õnneks nii ka läks. Head navigeerimist, võite oma vanad autonavid nüüdsest koju jätta ja ainult nutitelefooni abil seigelda.

TOP 5

5 mänguennustust aastasse 2014

1 Ülemineku-aasta

Uus konsooligeneratsioon pole veel väga laialt levinud ja endiselt tehakse palju mängu vanale PS3-le ja Xbox 360-le. See sunnib mänguarendajaid end tagasi hoidma ja tõenäoliselt lükkatakse ka mitmed olulised mängud edasi.

2 Arvuti kolib elutoppa

Seevastu läheb aga arvutil aina paremini, Steami arvuti koos SteamOS operatsioonisüsteemiga ei saa ülipopulaarseks, kuid on alternatiiviks paljudele, kelle Xbox 360 või PS3 ajale jalgu jäävad.

3 Kõik striimivad

Striimimine ja mängude kommenteerimine muutub veelgi populaarsemaks, peale PlayStation 4 saab selle võimaluse ka Xbox One.

4 MMO surm

Traditsioonilised kuumaksega või muidu tasulised masinrollikad muutuvad nišimängudeks ja nende asemele tulevad MMO-sugemetega mängud ja

tasuta mängitavad MOBA-d ehk mitmikmänguareenid.

5 Maksta või mitte maksta?

Mikromakset on tulnud selleks, et jääda? Mobiilmängud ei saa mikromaksete põrgust vabaks ja maksetega mängu tuleb juurde ka uuele konsooligeneratsioonile. Samas vastuseis neile tõuseb veelgi.

Fortigate - kõik ühes

Rohkem turvalisust

TULEMÜÜR, IPS, VPN, VIIRUSE- JA NUHKVARA TÕRJE, WAN OPTIMEERIMINE, DLP, VEEBI FILTREERIMINE, SANDBOX RÄMPSPOSTI KAITSE, RAKENDUSTE KONTROLL

Rohkem kontrolli

SEADMETE JA KASUTAJATE TUVASTUS, GEOGRAAFILINE NÄHTAVUS, KASUTAJATE JA SEADMETE PÕHISED REEGLID, KLIENDI MAINE

Rohkem intelligentsust

NÄHTAVUS JA RAPORTEERIMINE, BOTNET C&C BLOKEERIMINE IP MAINE JÄRGI, WIFI KONTROLLER KÜLALISTE HALDUS, SSL KONTROLL

KÜSI LISA FORTINETI AMETLIKULT PARTNERILT:

vorguvara
ULMEST SAAB REAALSUS

Võrguvara AS
Türi 10c
11313 Tallinn

www.vorguvara.ee
info@vorguvara.ee
Telefon: 671 0270

Interneti-liiklus kontrolli alla

Lausk kontrolli kõlab kahtlaselt ja nuhkimine pole seaduslik. Kuid teatud asju peab arvutivõrgu liikluses siiski jälgima. Kuidas saada Interneti-kasutuse pahelisem pool kontrolli alla? Lisaks häkkerite eemalehoidmisele aitab korralik võrguturvalahendus kõrvaldada aega ja võrguresurssi kulutavad teod arvutivõrgus, peatab andmelekked ja aitab võrku töökorras hoida.

Tihti on arvutivõrk koormatud, kuna suur osa mahust kuulub ajaraiskamisele: võrgumängud, suhtlusvõrgustikud, failide tirimine, mittevajaliku või kahtlase sisuga veebides kolamine – tööandja vahendeid ja aega ei kasutata sihipäraselt.

Suurimad ohud

Suurimaks ohuks on pahavara, viiruste või häkkerite tekitatud ründed, mille tulemusena varastatakse või kahjustatakse arvutites olevaid andmeid ning hõivatakse arvutid, et neid pahatahtlikult kasutada. Töötajad võivad ise pahaaimamatult pahavara mõnelt kahtlaselt lehel arvutisse saada. Pahavara võib tulla ka rämpspostiga, välise andmekandjaga (mä lupulk, CD). Kui sisevõrgu „traadiga” osa jääb turvatud kontoriruumidesse, siis WiFi on enamasti üsna kaitsmata ja ulatub ka tänavale. Nõrgalt kaitstud ja ilma keskhaldu seta WiFi-võrku on lihtne pahatahtlikult ära kasutada.

Palju lahendusi

Võrguliikluse turvamiseks ei piisa mustvalgetest reeg-

litest kas kõigile kõik keelata või lubada. Korralik lahendus võimaldab määrata, kellel on mida ja millal lubatud teha. Näiteks kodus ei ole mõtet piirata täiskasvanutel ligipääsu veebiledele, kui just pole tegu hasartmängusõltlasega. Samas võiks olla kontrolli allaste Internetis liikumine nii sisu kui ka aja poolest.

Asutustes olenevad reeglid kasutaja tööülesannetest. Kui pole otseselt vaja suhtlusvõrgustike ja suhtlustarkvaradega suhelda, siis vastav liiklus kinni, samas kui personali- või turundusosakond vajab Facebooki ja muid turunduskanaleid, kuid ei pea seal mängima.

Tavalisest tulemüürist jääb väheks

Tavalisest tulemüürist ei piisa, sest see ei võimalda kontrollima veebiliikluse sisu ega tuvastada sinna peidetud pahelise tarkvarad ja häkkerite ründeid.

Mis omadused on võrguturvalahenduses olulised, vaata kõrvalolevast tabelist.

Kaido Einama

Võrguturvalahenduste olulised omadused

Application Control – tuvastab ja võimaldab tõkestada botnet-ründeid, erinevaid rakendusi, mängu, ka Facebook mängu

Web Filtering – vajadusel blokeerib vastavalt sisule täiskasvanute, narkoteemalised, hasartmängu, reklaami, suhtlusvõrgustiku, pahavara (malware, spyware) jm veebilehed

Intrusion Prevention System – tõkestab häkkerite ja iseleviva pahavara ründed

AntiSpam – puhastab elektronposti soovimatust reklaamist. Rämpspost moodustab juba üle 99 protsendi e-kirjade liiklusest

Antiviirus – teeb viirused kahjutuks enne, kui need Internetist arvutisse jõuavad. Järelikorje teeb arvutis olev viirusetõrje, sest pahalased levivad ka andmekandjatega (CD, mä lupulk) ning sülearvutitega käiakse ka mujal kui oma võrgus

Monitoring – lisaks rünnete kohta saadavale infole tuleb leida ka sisevõrgust arvuti, kus midagi kahtlast on toimumas. Kasutajakontroll tagab, et keegi võrguresurssi ei kuritarvita või oskamatuses kahju ei tekita.

Traffic shaping – võimaldab piirata Interneti-kiirust kasutajatele ja failijagamistarkvarale (P2P, torrent). Saab täitsa kinni keerata või „natuke” lubada

VPN – asutused vajavad andmevahetust nii harukontorite kui ka ringiliikuvate töötajate arvutite vahel, Turvaliseks ühenduseks tuleb andmeside krüpteerida.

WiFi kontroll – WiFi ligipääs on Eestis peaaegu nagu inimõigus. Et seda õigust kurjalt ära ei kasutataks, peab see olema korralikult kaitstud, kontrollitud ja keskselt hallatav

Kannatust, doktor Gordon!

Mis kasu võiks olla nutitefonist? Kas tegu on mõttetu aparaadiga? Kas tehnoloogiline revolutsioon on söönud oma lapsed ning meil jääb üle vaid käsi laiutada?

Tehnoloogia areng tundub peadpööriv. 13 aastat tagasi sain enda esimese koduse interneti püsiühenduse, oli vist 1 megabitt sekundis. Täna on mul kodus 100 megabitti ning tasukogu aeg kaasas umbes 5.

Rääkimata sellest, et mu tänane telefon on võimsam kui toonane arvuti. Ja mida kõike tehnoloogia abil korda saata saab - olgu töösus, maailmas reisides või kodus!

Kuid alati leidub ka skeptikuid. Näiteks Ameerika majandusteadlase Robert J. Gordoni arvates lõppes suur tehnoloogiarevolutsioon juba 1990ndatel ning sellest ajast saadik on IT areng lisanud inimeste tootlikkusele vaid 9 protsenti. Kodu- ja taskuinterneti lai levik, nutitelefoniid ja muu on tema arust rohkem instagramilik tilu-lilu, mis heal juhul vaid lahutab meelt, halval juhul aga raiskab aega ning koor-mab majandust.

Samal ajal joonistavad futuristid nagu Mic-

droonidega. Kaku visioonides kaotab tehnoloogia areng nii energianappuse kui ka vaesuse ja viib keskmise eluea 150 aastani ning see kõik põhineb suuresti leiutistel ja avastustel, mis on tänaseks juba tehtud.

Niisiis on ühe teadlase arvates tehnoloogiline revolutsioon läbi ja viljad juba söödud, teise arvates on aga kõik alles ees. Kummal on siis õigus? Kas viimase aja tehnoloogiasaavutused on väike tilu-lilu, pärisrevolutsiooni järel-lainetus, või hoopis vundament tõelistele üllatustele juba lähitulevikus?

Sageli on vastused keerulistele küsimustele otse nina ees. Vaatame näiteks üht kõigile lähedal olevat, arusaadavat tehnoloogiasaavutust - nutitelefoni. Aparaat on vinge, selles pole kahtlust. Kuid mida sellist saame sellega teha, mis poleks olnud võimalik kümme aastat tagasi ilma nutitelefoni? Üsna vähe. Toona tegime neid asju lihtsalt arvutiga. Asukohapõhised teenused, nagu näiteks Google Mapsi nutirakendus, on muidugi uudsed, kuid on väga küsitav, mis reaalselt kasu neist siiski on. Liigeldud sai ju varemgi ning skeptik võib tuua näiteid autojuhtidest, kes pimesi autonavit usaldades merre sõitsid.

Ons' nutitelefoni mõtetu aparaat? Ei, kaugeltki mitte, kuid me pole suures osas lihtsalt veel välja mõelnud, mis kasu sellest olla võiks. Nii on suurema osaga aina kiireneva tehnoloogiarevolutsiooni viljadest. Aeg, mil pole vaja autot ega parkimiskohta omada, sest nutitelefoni kutsus minutiga kohale lähima isesõitva auto, võib olla üllatavalt lähedal. Hoopis teine tase, kui toidupiltide postitamine Instagrami, mis? Veidi kannatust, palun, doktor Gordon!

Mart Parve
kolumnist

Sageli on vastused keerulistele küsimustele otse meie nina ees. Vaatame näiteks üht kõigile lähedal ja arusaadavat asja ehk nutitelefoni

hio Kaku tulevikupilte, kus tänased tehnoloogilised edusammud viivad meid juba vaid paarikümne aasta pärast ulmefilmimaailma. Vähe sellest, et isesõitvad autod on täiesti tavalised, inimesed reisivad ka iselendavate

KUU PLUSSID

+ **Amazoni pakidroonid**
Amazoni juht Jeff Bezose sõnutsi töötab firma selle nimel, et juba ülejäämisel aastal hakata pakke klientidele autonoomsete droonidega koju toimetama. Tore, et tehnoloogiagigandid ei uinu.

+ **Uued konsoolid**
Mängukonsoolide surmaennustused pole täitunud ning mängumaaailm pole muutunud lihtlabaseks „Angry Birds“ tok-simiseks. Sony ja Microsoft lennutasid lettidele uue põlvkonna konsoolid.

+ **Eesti tegi ajalugu**
Soome ja Eesti peaministrid Andrus Ansip ja Jyrki Katainen sõlmisid koostöölepe ning allkirjastasid selle digitaalselt. Hetketeadmiste põhjal on see esimene digitaalselt allkirjastatud riikidevaheline leping.

TSITAADID

„Tead ju, et mõnikord kui viskad midagi prügikasti, siis sa ütled endale: „See on halb mõte...“? Mul oligi täpselt see tunne.“

Britt James Howells viskas suvel minema kõvaketta, kus olid mõningad ammu ostetud BitCoinid. Nüüd on need väärt 7 miljonit dollarit.

„Oleme teeninud rohkem raha kui peaaegu ükskõik kes teine sel planeedil. Ja ausalt öeldes on see minu jaoks suur uhkuseallikas.“

Arengutupikus vaevleva Microsofti peatne ex-juht Steve Ballmer räägib intervjuus Fortune'ile ainult rahast, samas kui Apple'i looja Steve Jobs rääkis oma intervjuures alati vaimustunult toodetest.

Linuxi uus tulemine

Martin Mets
toimetaja

platvorm ja arvestatav tahvelarvutite operatsioonisüsteem. Windowsis löödi hoopis uues mängus.

Nüüd tundub, et me seisame uue murrangu ees. Sel kuul tõi maailma kõige parem mängude digitaalse müügi platvorm Steam välja enda elutooarvutite operatsioonisüsteemi, Linuxi põhineva SteamOSi beetaversiooni, mis võib ideaalis paljude jaoks Windowsi kui arvuti operatsioonisüsteemi ebavajalikkuse muuta. Kui seni oli Windows mängimiseks pea et mõõdapääsmatu, siis nüüd liigume sinna poole, kus väga paljud arendajad panevad enda mängud kohe ka Linuxil tööle. Juba on ka mitmed arvutitootjad teatanud, et selle aasta alguses toovad nad välja kas ainult SteamOSil või selle ja Windowsi *dual boot*'iga arvutikomplektid.

Kui kuskil kümme aastat tagasi räägiti, et Linux saab peagi populaarsemaks kui Windows, siis arvutimaailmas seda ei juhtunud. Ubuntu oli küll kasutajasõbralik Linuxi distributsioon, kuid ka sellel olid omad probleemid. Kui tavaarvutitega Linux populaarseks ei saanud, siis Google tegi nutitelefonidemaailmas Linuxiga imet, sest Androidist sai ruttu kõige parem ja populaarsem nutitelefonide

TAGASISIDE

Mida räägitakse NSA nuhkimisskandaalist?

Luurajad ohuks klientidele

Üllatuslikult ajas selja kõige kangemalt sirgu (vähemalt sõnades) ettevõtte, mida ei ole seni just seostatud internetivabaduste eest võitlemisega – Microsoft. Firma teatas oma jõulises blogipostituses, et valitsuste nuhkimistegevust nähakse ohuna oma klientidele ning klienti peab kaitsma!

Euroopas reageeritakse üle

Eesti president Toomas Hendrik Ilves räägib intervjuus Helsingin Sanomatele, et NSA tegevuse ümber on Euroopas liiga palju husteriat. Ameerika pole ju mingi erand – kõik riigid, kes suudavad, kuuluvad niikuinii pealt. Ja edukas luure aitab ennetada terroriakte.

Internet on nüüd katki

Infoturbe gurur Bruce Schneier ütles Avatud Tehnoloogiainstituudi seminaril Washingtonis, et NSA tegevus interneti „relvaks muutmisel“ on lõhknud ära internetimaailma turvamehhanismid ning on aja küsimus, millal NSA nõudmisel loodud turvaauke hakkavad ära kasutama tõeliselt mustad jõud.

KUU MIINUSED

WinAmp lõpetab

AOL lõpetas WinAmpi nimelise legendaarse

MP3-mängimise tarkvaraga tegelemise. Digitaalse muusika eesliinivõitlejat jäävad mälestama miljonid vanakooli arvutifriigid.

Start-menüü hullus

Microsoftist lekitab infot, et Windowsi järgmises versioonis koodnimega Threshold on Start-menüü jälle tagasi. Kutid! Võtke see menüü ära. Või jätke sinna. Otustage ära.

Jolla või mitte

Peale pikka trummi-põristamist jõudis lõpuks müügile ex- Nokia rahva uus telefon Jolla, mis osutus oodatult pettumuseks. Lõpetage Google'i ja Apple'i kadestamine ning uute PSide üllitamine. See rong on läinud.

Roheliste „seitsmesajased“

Detsembrinumbris said tutvustatud AMD Radeonide uusima R-seeria graafikakaarte ning õhku visatud lubadus jaanuaris samalaadse uuringuga Nvidiast teie ette astuda. Ning siin see siis nüüd on, kuigi lühem, sest Nvidial sellist valikut nagu AMD-l pakkuda polnud.

Hetkel on Nvidial 700 seerias (siia võib tinglikult lugeda ka juba veebruaris turule toodud GTX Titan kaardi) pakkuda GTX 760, GTX 770, GTX 780 ja GTX 780 Ti. Kuigi Nvidial lubas asustada ka lauaarvutite 700-seeria kesk- ja odavklassi, polnud loo kirjutamise ajal detsembri keskpaigaks veel midagi ilmunud, samuti polnud meil veel saada GTX 760 Ti ja GTX 760 X2 kaarte.

Kui ka AMD suures osas rebrändis oma varasemaid seeriaid uute nimede alla, siis tõi ta turule siiski ka täiesti uue GPU Hawaii, mida pakuti kahes versioonis ning mille kiireim esindaja R9-290X suutis (kuigi vaid paariks nädalaks) troonilt tõugata isegi Nvidi ülikalli uhkuse Titani. Siis päästis Nvidi valla kõik Kepleri hobused (loe: GPU shader'id) ja andis neile piitsa (loe: gigahert-

Neli kanget kaarti kõrvuti

Mudel	GTX780Ti	GTX780	GTX770L	GTX770	GTX760OC
GPU	GK110-425-B1	GK110-300-A1	GK104-425-A2	GK104-425-A2	GK104-225-A2
Graafikamälu	3072 MB GDDR5	3072 MB GDDR5	2048 MB GDDR5	2048 MB GDDR5	2048 MB GDDR5
Mälusini laius	384 bit	384 bit	256 bit	256 bit	256 bit
GPU taktsagedus	875 / 928 MHz	954 / 1006 MHz	1150 / 1202 MHz	1098 / 1150 MHz	1085 / 1150 MHz
Graafikamälu taktsagedus	7000 MHz (3500 MHz DDR)	6008 MHz (3004 MHz DDR)	7010 MHz (3004 MHz DDR)	7010 MHz (3505 MHz DDR)	6008 MHz (3004 MHz DDR)
Graafikamälu maksimaalne ribalaius	336 GB/s	288 GB/s	224 GB/s	224 GB/s	192 GB/s
Shader-konveierite arv	2880	2304	1536	1280	1152
TMU arv	240	192	128	80	96
ROP arv	48	48	32	32	32
Energiatarve	250 W	250 W	230 W	230 W	170 W
Hind (EUR)	609	449	337	305	228
3DMark11 V.1.0.5 (3DMarks)					
Entry Preset	15486	15146	13880	12979	11451
Performance Preset	12417	11912	10585	10130	8227
Extreme Preset	5113	4833	3887	3699	2891
3DMark V.1.1.0 (3DMarks)					
Ice Storm	152333	150919	149157	149772	137378
Ice Storm Extreme	144096	140334	132295	131493	116303
Cloud Gate	24377	23761	22557	22141	20405
Fire Strike	9584	8909	7303	7018	5590
Fire Strike Extreme	4904	4596	3668	3510	2797
AllBenchmark 1.0 RC1					
Kitty 576p	19511	19081	17018	17296	13500
Cat 720p	20174	18016	15882	15385	11982
Tiger 1080p	13732	12156	10157	9739	7500
Catzilla 1440p	8269	7438	6078	5820	4544
Resident Evil 6 Benchmark					
1280 x 1024 DX11 (Score/FPS)	19209	18344	16952	16347	13232
2560 x 1600 DX11 (Score/FPS)	10362	9357	8140	7779	5914
Unigine Tropics 1.3					
1280 x 1024 DX11 (Score/FPS)	7906 / 313,9	7543 / 299,4	6558 / 260,3	6306 / 250,3	4912 / 195
1920 x 1080 DX11 (Score/FPS)	5837 / 231,7	5484 / 217,7	4684 / 185,9	4475 / 177,6	3498 / 138,9
2560 x 1600 DX11 (Score/FPS)	3478 / 138,1	3250 / 129	2756 / 109,4	2638 / 104,7	2001 / 79,4
Unigine Heaven 4.0					
1280 x 1024 DX11 (Score/FPS)	4506 / 178,9	4238 / 168,2	4684 / 185,9	3134 / 124,4	2440 / 96,9
1920 x 1080 DX11 (Score/FPS)	3137 / 124,5	2862 / 113,6	3260 / 129,4	1935 / 76,8	1515 / 60,1
2560 x 1600 DX11 (Score/FPS)	1599 / 63,5	1441 / 57,2	2015 / 80	941 / 37,4	744 / 29,5
Unigine Sanctuary 2.3					
1280 x 1024 DX11 (Score/FPS)	20880 / 478,3	18544 / 437,4	15688 / 370	14931 / 352,1	11493 / 271,1
1920 x 1080 DX11 (Score/FPS)	14701 / 346,7	13355 / 315	11124 / 262,4	10600 / 250	8038 / 189,6
2560 x 1600 DX11 (Score/FPS)	8750 / 206,4	7869 / 185,6	6481 / 152,9	6165 / 145,5	4613 / 108,8/
Unigine Valley					
1280 x 1024 DX11 (Score/FPS)	5435 / 129,9	5389 / 128,8	5154 / 123,2	5059 / 120,9	4289 / 102,5
1920 x 1080 DX11 (Score/FPS)	4756 / 113,7	4512 / 107,8	3989 / 95,3	3837 / 91,7	3060 / 73,1
2560 x 1600 DX11 (Score/FPS)	3003 / 71,8	2760 / 66,1	2314 / 55,3	2212 / 52,9	1717 / 41
S.T.A.L.K.E.R.: Call of Pripyat Benchmark					
1280x1024, Medium					
Day (Max/Avg/Min FPS)	564/269/61	415/214/88	415/214/88	466/260/103	389/254/63
Night (Max/Avg/Min FPS)	564/295/112	564/295/112	564/295/112	564/295/112	564/295/112
Rain (Max/Avg/Min FPS)	288/188/79	669/352/119	599/321/110	576/339/127	576/339/127
SunShafts (Max/Avg/Min FPS)	372/229/98	372/229/98	372/229/98+	372/229/98	372/229/98
1920x1080, Ultra					
Day (Max/Avg/Min FPS)	415/214/88	415/214/88	415/214/88	311/198/40	266/177/84
Night (Max/Avg/Min FPS)	564/295/112	564/295/112	564/295/112	352/195/82	564/295/112
Rain (Max/Avg/Min FPS)	288/188/79	409/247/87	372/229/98	355/218/80	288/188/79
SunShafts (Max/Avg/Min FPS)	372/229/98	372/229/98	214/182/88	182/130/72	372/229/98

Kui ka AMD suures osas brändis oma varasemaid seeriaid uue nime alla, on neil ka uus GPU Hawaii

se) ja üllitas GeForce GTX 780 Ti (Titanium) kaardi, mis on hetkel kiireimaks ühe GPU-kaardiks turul.

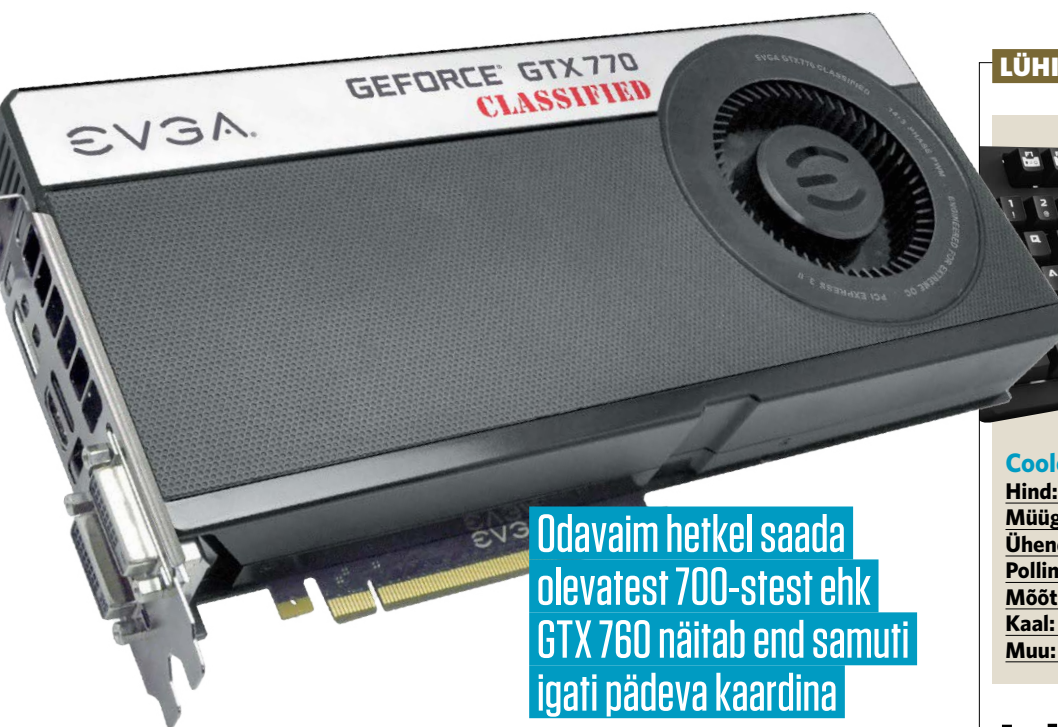
Uus Titanium kasutab nagu Titan ja 780 superarvutikaardist Tesla tuntud Kepleri protsessori GK110 (millel põhinesid Tesla K20 ja K20X kaardid) nn B-steppingut (nagu Tesla K40), millel on kõik 2880 shader-protssessorit (ehk Nvidi keeles CUDA cores) lahti lukustatud.

Mis neil vahet on?

Võrdluseks: GTX 780s oli neid kasutada vaid 2304 ja isegi GTX Titan pakkus vaid 2688.

Ka on 3 GB GDDR5 graafikamälu kellatud 7 GHz peale (GTX 780-l ainult 6 GHz). See lubab uuele kaardile suurimat mälu ribalaiust 336 GB/s vs 320 GB/s R9-280X vs 288 GB/s GTX Titan ja GTX 780.

Mis erinevus on siis siiani tuhat eurot maksva Titan kaardiga? Esiteks on Tita-

**Odavaim hetkel saada
olevatest 700-stest ehk
GTX 760 näitab end samuti
igati pädeva kaardina**

nil pardal 6 GB graafikamälu ja teiseks on nii 780 kui 780 Ti kaartidel topelttäpsusega GPGPU arvutusteks kasutada ainult 960 CUDA-protssessorit. Neist kumbagi aga arvutimängur ei vaja ja ka Nvidia ise kinnitab, et GTX 780 Ti on mängude jaoks parem kui Titan. Ka on GK110 konkurendist energi-aeefektivsem - 7,08 miljardit transistori sisaldav 561 mm² kiibi energiatarve on vaid 250 W ehk siis 0,47 W/mm². AMD Hawaii 6,2 miljardit transsi elavad 438 mm² kiibis ning rüüpvad tervel 290 W ehk siis 0,64 W/mm².

Milleks GTX Titan?

Hetkel paistavad selle hooaja etapid lõppenud ja pole veel täpselt teada, millal uusi GPU-sid näha saab. AMD pole oma Piraadisaarte kohta midagi teatanud, Nvidialt on teada järgmisel aastal uue, Maxwelli nime kandva arhitektuuri ning selle baseeruvate GPU-de ja GTX 800 / GTX 900 seeria graafikakaartide saabumine, kuid kunas see juhtub, pole veel teada. Ning kaugeim tärimin Nvidia leiris on paigutatud aastasse 2016 ja sellest teame vaid nime Volta ja GTX 1000 / GTX 1100 kaardiseeriast.

Maxwell (ehk Nvidia laborites Project Denver) toob esmakordselt graafikakaartide ajaloos kaasa üllatava uudise - nimelt hakkab GPU omama isiklikku ARM CPU-d, mis peaks muutma graafikakaardi vähem sõltuvaks kesksest CPU-st.

Testitud sai kõiki kaarte samas Ordi mänguriarvutis, kus eelmise numbri AMD kaarte. Tabelis on kaks GTX 770 kaarti - üks

lisatähga L on MSI GTX 770 Lightning versioon, mis on kiireim tehases ülekiirendatud versioon. Ja umbes 10% hinnalisa annab ka samapalju või enamgi kiirust juurde.

Odavaim hetkel saadavatest 700-stest ehk GTX 760 näitab end samuti Full HD 1920 x 1080 lahutusel pädeva kaardina (60+ FPS), vaid suurematel resolutsioonidel tuleb võhmast puudus. Ning ilmselge on see, et tavakasutajal puudub nüüd igasugune vajadus GTX Titan kaardi järele - kes tahab uhkeldada „kiireima ja pikema“ kaardiga saab oma rahulduse täielikult ka GTX 780 Ti käest (või valib osades kiireima AMD R9-290X Mantle API toega variandi, sest mine sa teada, kelle kasuks mängutootjad otsustavad).

Kvaliteetsem on kallim

Tarbija jaoks oli see omavaheline vägikalkavedu IT-maailma Andrese ja Pearu vahel vägagi kasulik. Mõlemal poolel kukkusid hinnad kolinal ning sama jõudlusega kaarte saab nüüd juba 100-200 eurot odavamalt. Osadel AMD tippkaartidel viskas küll tänu bitikaevuritele turg hinnad spekulatiivselt kõvasti üles, aga eks nad peagi saadavuse paranemisel normaliseeruvad.

Loo kirjutamise ajal maksis Titan kuni 1122 €, GTX 780 Ti 609 kuni 753 €, GTX 780 449 kuni 776 €, GTX 770 305 kuni 458 € ja GTX 760 220 kuni 288 €. Suured hinnavad tulenevad kaardi kvaliteedist, kasutatavast jahutussüsteemist (osadel kallistel variantidel on juba tootjapoolne vesijahutus kaasas) ning mälukiipide hulgast ja kvaliteedist.

LÜHIPROOV

CoolerMaster QuickFire TK

Hind: 93 €

Müügil: Arvutitark

Ühendus: USB 2.0

Pollimissagedus: 1000 Hz / s1 ms

Mõõtmed: 37,8 x 13,8 x 3,3 cm

Kaal: 800 g

Muu: taustavalgustus

JahutusMeistri KiirTuli

Tuntud arvutikorpuste ja toiteplokkide tootja CoolerMaster on asunud usinasti ka mänguritele tooteid looma (hiired, klaviatuurid, kõrvaklapid). Üks esimestest meile saabunud klaviatuuridest kannab nime QuickFire TK, täpne mudelinimi on SGK-4020-GKCM1.

Tegemist on mehhaaniliste klahvidega kompaktses klaveriga, mis kasutab Cherry MX Brown lüliteid. CoolerMasteril on pakuda Cheery Red (mudeli lõpp GKCR1) ja Cherry Blue (mudeli lõpp GKCL1) lülititega mudelid.

Klaviatuur on tõepoolest kompaktna (37 x 14 x 3 cm) ja suhteliselt kerge (800 g) ning kui ma oma lumelabida (Logitech-i G19s) asemele KiireTule panin, oli korraga jube palju tühja ruumi - kasulik neile, kel ruumiga laual kitsas käes ja/või tahaks suurt hiirematti kasutada.

Kuid see kompaktsus on saavutatud harjumuspärase noole- ja navigatsiooniklahvide kaotamisega ning parempoolsete numbriklihvade topeltkasutusega. Kusujuures korraga neid kasutada ei saa ja see teeb jälle töötamise ebamugavaks.

Lisaks nõuane selle soetajale - funktsiooniklahvide otstarbe klahv (Fn) tahab pikemat allhoidmist (kuni LED põlema hakkab / kustub), niisama klõpsimisest tolku pole. Ja see pole jälle mängudes eriti mugav.

MEIE HINDED

Fantastiiline. Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.

Tippklass. Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.

Harju keskmine. Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.

Kolmepoiss. Midagi temas nagu on, ent miinused on selgelt rohkem kui plussid ning ostusoovitust talle anda ei saa.

Hoia eemale! See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

«[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

Kas tuleb kokkupõrge?

Kui Apple kaks aastat tagasi esimese 13-tollise retina-ekraaniga MacBook Pro sülearvuti välja tõi, selgus peagi, et ekraan on küll hea, aga arvuti ei jaksa seda ära vedada. Nüüd on väljas uus ja võimsam versioon, kas ka parem?

Näitajate järgi on selge, et Apple'i kaks 13-tollist arvutit, Pro ja Air, lähenevad teineteisele suurel kiirusel. Kas millalgi ka kokkupõrge toimub, pole praegu veel teada, aga praeguseks on küll asi nii, et suurt vahet neil enam ei olegi. Kui vanasti oli Air ülikerge ja õhuke ning suhteliselt nõrga jõudlusega arvuti kaasas kandmiseks ja Pro tõsine ning kallim, suurem ja raskem võimas tööarvuti, siis nüüd tuleb erinevusi nende vahel kohe päris tõsiselt otsida.

Kui Air ja uus 13-tolline Pro kõrvuti panna, on nad peaaegu ühesuurused. Õigemini, Pro on isegi väiksem, Air on veidi suurem. Tagumist otsast on nad ühepaksused, aga Airi disain on selline, et esimene ots on tal tehtud väga õhukeseks ja see jätab tervest arvutist sihvakama ja õhema mulje kui ta tegelikult on. Pro aga on igalt poolt ühepaksune. Praktiliselt aga ilmselt erilist vahet ei ole, kumba kotti panna.

Erinevused on sisus

Ka kaalus pole enam väga suurt vahet jäänud. Pro oma umbes 1,5 kiloga on 200 grammi raskem kui Air. Imelik, aga miskipärast tundus see 200 grammi kõvasti suurema raskusena kui ta tegelikult on. Kätte võttes oli selge, et Air on kerge ja Pro nii kerge ei ole, aga samas, kui neid kõrvuti ei oleks, poleks ka see vahe nii oluline.

Nagu Apple'i sülearvutite puhul ikka, on ka välimus neil üsna sarnane. Mõlemad on heledad, alumiiniumist unibody korpusega, tautalgustusega klaviatuurid ning puuteplaadid on neil sisuliselt ühesugused (Pro klaviatuur on veidi lühema käiguga) ning endiselt saab öelda, et kõige selle alal on Apple absoluutses tipus. Ma ei ole näinud seni veel PC-d, mis Apple'i sülearvutitele välimuse, kvaliteedi, klaviatuuri ja puuteplaadi osas vastu saaks.

Erinevusi tuleb aga otsida sisust. Airil on nõrgem protsessor ja aku kestab kuni 12 tundi, Prol on võimsam protsessor ja aku kestab kuni 9 tundi. Kuna mul kõige uuemat Airi ei

olnud käepärast, võrdlesin Pro jõudlust 2012. aasta Airiga, mis on uuest Airist tegelikult isegi veidi kiirem (uuel on parema akukestvuse saavutamiseks natuke nõrgem protsessor). Testidest tuli välja, et Pro on mu vanast Airist küll kiirem, aga üldjuhul mitte üle mõistuse palju kiirem.

Kumb siis kiirem on?

Novabentchi testis näiteks jäid vahed mõne protsendi piirsesse ning ainus suurem erinevus oli kettale kirjutamise kiirus, mis uuel arvutil on üle 100 protsendi kiirem kui mu Airil. Umbes samasuguseid vahesid näitasid ka Xbentchi testid. 146 MB suuruse WAV-faili pakkimine MP3-ks õnnestus Airil 63 sekundiga, uuel Prol aga 56 sekundiga, vahe pisut üle 10 protsendi.

Retina-ekraani juures on aga üks päris huvitav asi, mida tuleb osata tähele panna: ruumi ekraanil on tema superkõrge lahtuse juures siiski vähem kui näiteks Macbook Airil

Ainsa suurema erinevuse suutsin aga välja võluda ühe videofaili konvertimisel, kus Airil läks aega üle 17 minuti, Pro tegi aga sama asja ära vähem kui 6 minutiga ehk pea kolm korda kiiremini. Põhjus on selles, et Pro sees on Inteli uuema põlvkonna protsessor, mis töötab sagedusel kuni 2,4 GHz ning pikemaajsete protsessorit koormavate ülesannete puhul tulevad tema eelised paremini välja.

Samas on see kõik näha ka akutestides. Ra-

hulikult tiksudes vedaski uus Air meie tookordses testis välja isegi üle 12 tunni ning Pro saab samasuguses testis oma 9 tundi kenasti kätte. Kui aga Pro'le kõvasti vatti anda, on ta ülesannete kõrgusel, aga samas kukub ka akuaeg vastavalt. See pole etteheide, vaid lihtsalt tuleb nentida, et imet ei ole Apple teinud ja kui sa ikka tundide kaupa pilte konvertida ja muud sellist tahad teha, tuleb arvutil saba seina lükata.

Kõige olulisemast on veel aga rääkimata ja see on ekraan. Kui Airide ekraani on lahtusega 1440 x 900 pikselit, siis Pro on Retina ehk 2560 x 1600 pikselit. See tähendab, et Pro ekraan on võrreldes Airiga täiesti teisest maailmast. Teravam, aga mitte ainult. Ta on ka parema kontrasti ja paremate värvidega. Airil ei ole siin midagi kobiseda, Pro võidab teda ekraani osas suure edumaaga.

Retina suur saladus

Retina-ekraani juures on aga üks huvitav asi, mida tähele panna. Kui jagada selle resolutsioon 2560 x 1600 kahega, saame täpselt 1280 x 800. Ja nüüd ongi nii, et kuna 2560 x 1600 resolutsiooni juures oleks menüüde, ikoonide, veebilehtede ja muu säärase kuvamine väga raske, need elemendid nimelt oleksid kõik 13-tollise ekraani jaoks joonistatud ülimalt väikeselt, siis tegelikult näidatakse 13-tollise Pro ekraanil sama suurte elementidega pilti kui 1280 x 800 ekraani puhul. Ehk et ekraanile mahub sama palju asju kui selle madalama resolutsiooni puhul, lihtsalt need asjad kõik on nõeltravad, sest iga piksli asemel on Retina ekraanil neli.

Nii võib öelda, et tegelikult on Airi 1440 x

900 pikselit resolutsioon kõrgem kui Pro 2560 x 1600, sest Airi ekraanile mahub asju korraka rohkem. See on lihtsalt kõvasti udusem.

Tegelikult saab Pro resolutsiooni ka ise muuta, aga siis tuleb arvestada, et 1280 x 800 mõõdule vastav suurus on selle ekraani nii-öelda loomulik resolutsioon, tõstes selle aga kõrgemaks, peab arvuti hakkama pilti skaleerima, sest näiteks 1440 x 900 ei ole enam korrutis täisarvuga ehk pikslid ei jagune üks ühele. Apple on teinud skaleerimisalgoritmide kallal väga head tööd ja minu silmale ei tundunud skaleeritud pilt eriti kehvem kui tavaline, küll aga peab arvestama, et mingi kvaliteedilangus seal sees on ning lisaks kulub arvutil natuke jõudlust ja akut pildi skaleerimiseks.

Nüüd on siis veel jäänud küsimus, et kas uus 13-tolline Pro tasub ostmist või mitte? Eri-nevalt enamikest teistest Apple'i toodetest on see natuke keeruline küsimus. Ilma selle arvutita oleks valikud lihtsamad: kui tahad kõva töömasinat, osta 15-tolline Pro, mis on hea, võimas ja kallid. Kui tahad väga head arvutit ja sul pole vaja pidevalt suuri hulki fotosid töödelda, videosid konvertida ja mängida, osta 13-tolline Air ja sellest on enam kui küllalt.

13-tollise Pro ja Airi vahe on 200 grammi ja 200 eurot ehk selles mõttes eriti vahet pole, kumba osta. Esimest korda üle pika aja olen testi kirjutades ka hädas. Kord mõtlen ma, et mu järgmine arvuti on kindlasti Air, sest ta on kergem, odavam ja aku kestab kauem, siis jälle leian, et ei, kindlasti on see Pro, sest see ekraan on lihtsalt nii palju parem ja jõudlus teatud olukordades ka. Air, Pro, Air, Pro, Air... Ma lihtsalt ei tea.

HENRIK ROONEMAA

Apple MacBook Pro 13 tolli Retina display

Hind: alates 1349 €

Müügil: IM Arvutid

Protsessor: Intel Core i5

Dual-Core 2,4 GHz

Mälu: 4 GB

Kõvaketas: 128 GB SSD

Ekraan: 13,3 tolli Retina, 2560 x 1600 pikselit

Graafikakaart: Intel Iris

Ühendused: 2 x Thunderbolt, 2 x USB 3.0, HDMI, mälukaardilugeja, audiopistik, WiFi (a/b/g/n/ac), Bluetooth 4.0

Mõõdmed: 31,4 x 21,9 x 1,8 cm

Kaal: 1,57 kg

KOKKUVÕTE

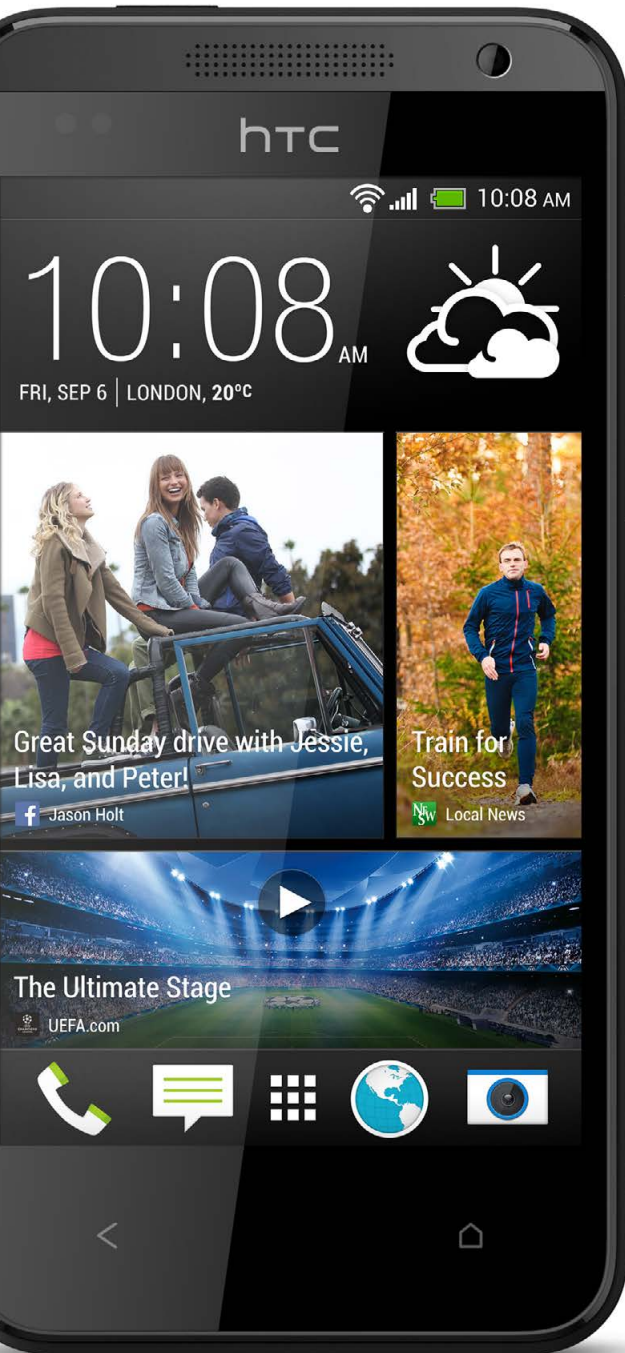
Peaaegu sama kerge nagu Air, aga protsessor on võimsam ja ekraan on Retina. Saab kaasas kanda ja teha rohkem jõudlust nõudvaid asju kui Airiga.

HINNE

Ilus, aga rumal

HTC One oli eelmise aasta ilusaim telefon ja nad on proovinud sama esteetikat tuua ka odava otsa telefonidesse. Osaliselt on see õnnestunud, kuid päris odavas otsas see välja ei vea. 200eurone HTC Desire 300 näeb ilus välja, kuid kõik muu on allapoole arvestust.

Paljud meist unistavad ka praegusel suure ekraaniga nutitelefoni ajastul telefonist, mis oleks parajalt väike, ilus ja kerge, aga samas ei teeks kompromisse jõudluses. Näiteks oleks sellega mõnus jooksmas käia, Endomondo loeks distant-si ning raske ja suur telefon ei hüpleks ebamugavalt taskus. Või lihtsalt on väiksemat mõõtu käitel pisemal ekraanil mõnusa toimetada.

Disainilt tundub HTC Desire olema just see telefon, milline üks väike telefon olla võiks. 4,3tolline ekraan ei tundu üldse enam suur, vaid täpselt selline hea väike. Kumerad nurgad, õhuke, väga mõnus. Muide, 200eurone telefon saabki olla ainult plastmassist, kuid see tundub siiski kvaliteetne ja sobib kätte ideaalselt.

Tigusid täis telefon

Jah, aga 200eurone telefon ei saa olla väga võimas, ükski neist pole ja sellega tuleb arvestada. Kahjuks on aga HTC väga ebavõimas, sest jääb selgelt jõudluses alla enda lähimatele konkurentidele ja kõik telefonis toimuv on maruaeglane. Okei, kõik odavad Androidid on mingil määral aeglased ja kui tahad 200eurost ja kiiret telefoni, siis võta mõni Windows Phone'iga Nokia Lumia.

Põhipõhjus, miks HTC Desire on talumatult aeglane, on ilmselt Android 4.1 peal jooksev HTC Sense 5.0 koos HTC One'ilt tuttava Blinkfeediga. See oli siis see uudistevoorakendus, mis katab su terve ühe töölauda. Aga omalt poolt aitab sellele kaasa ka mitte just kõige ärksam kahetuumaline 1 GHz protsessor. Vähegi nõudlikumad veebilehed ja mängud on telefoni jaoks juba ületamatud raskused ning

HTC Desire 300

Hind: umbes 200 €
Müügil: küsi poodidest
Protsessor: Qualcomm Snapdragon S4, kahetuumaline 1 GHz
Mälu: 512 MB mälu, 4 GB sisemälu, micro-SD mälukaart kuni 64 GB
Ekraan: 4,3tolline (480 x 800 pikslit, LCD)
Ühendused: 3,5 mm audioväljund, micro-USB, Bluetooth 4.0, WiFi b/g/n, GPS
Kaamera: 5 Mpx
Operatsioonisüsteem: Android 4.1
Aku: 1650 mAh
Mõõtmed: 131,78 x 66,23 x 10,12 mm
Kaal: 120 g
AnTuTu Benchmark: 7263

HTC Desire 300 on väga aeglane telefon, sama raha eest saab oluliselt parema Androidiga nutitelefoni

selle kasutamine muutub piinavaks.

Ka ekraani kvaliteet (LCD) ja eraldusvõime (480 x 800) on kehvad, aga need on selle hinnaklassi juures siiski päris tavapärased näitajad. Kui veel kehvadest aspektidest rääkida, siis 5 Mpx kaamera on ilma välguta ning pildid sellega tulevad ka väga ideaalsetes valgusoludes parimal juhul keskpärased. Jälle, kui tahad 200 euro eest enam-vähem kaamerat, siis peaksid pigem vaatama Nokia odava otsa Lumiate poole.

Ära lase end petta

HTC Desire 300 on väga petlik telefon, sest kena väljanägemise taga peitub talumatult aeglane sisu. 200 euro eest oleksid juba Sony Xperia J või L või isegi Samsung Galaxy SIII Mini paremad valikud. HTC puhul tuleb parema telefoni eest siiski rohkem raha välja käia.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

HTC Desire 300 võib sind oma nägusa väljanägemisega küll ostma meelitada, kuid ära lase end sel petta, sest telefoni sisu pole seda väärt.

HINNE

Tähelepanu, hea otsekorraldusega tellija!

► Teie otsekorraldus asendatakse e-arve püsimumaksega

Täname, et olete olnud Nipiraamatu tellija, ning loodame, et olete meie ajakirjaga rahul. Olete seni arvete tasumiseks kasutanud otsekorraldust, mis Euroopa Liidu regulatsiooni tõttu alates 01.02.2014 Eestis senisel kujul kaob. Kõik pangad on oma otsekorraldust kasutavaid kliente sellest juba teavitanud.

Otsekorralduse asemel hakkavad pangad pakkuma e-arve püsimumakse teenust. Teie ei pea otsekorralduselt e-arve püsimumakse teenusele üleminekuks ise midagi tegema. Koostöös pangaga asendame Teie otsekorralduslepingu e-arve püsimumakse lepinguga ja arvete tasumist jätkatakse automaatselt samalt arvelduskontolt, millelt toimus otsekorraldusega tasumine.

Nipiraamat läheb otsekorraldustelt e-arvetele üle 31.01.2014. Sel päeval võib lepingute sõlmimine ning olemasolevate lepingute muutmise olla ajutiselt häiritud.

► Kuidas e-arve püsimumakse teenus toimib?

Saadame Teile alates 01.02.2014 e-arve sellesse pankas, kus Te otsekorraldust kasutate. E-arve ja selle alusel vormistatud maksekorraldusega saate tutvuda internetipanga keskkonnas.

Panka saadetud e-arved tasutakse Teie valitud otsekorralduse maksepäeval e-arve püsimumakse teenusega automaatselt Teie arvelduskontolt, olenemata sellest, kas olete internetipanga kasutaja või mitte.

► Mida peate tegema?

E-arve püsimumakse teenusele üleminekuks ei pea Te midagi tegema. Kui Te ei soovi otsekorraldust e-arve püsimumaksega asendada, palume Teil pöörduda otsekorralduslepingu lõpetamiseks oma pankas hiljemalt kolm päeva enne 01.02.2014.

► Mis juhtub, kui keegi teine tasub Teie arve otsekorraldusega?

Arve tasumine e-arve püsimumakse teenusega toimub juhul, kui maksja ei katkesta oma otsekorralduslepingut.

► Kuidas saate lisateavet?

Kui soovite lisateavet arve edastamise kohta, võtke meiega ühendust e-posti teel levi@presshouse.ee või telefonil 515 7797. E-arve püsimumakse lepingu tingimustega saate tutvuda oma pangas kodulehel.

E-arve püsimumakse teenusega on arvete tasumine sama mugav kui otsekorraldusega. Loodame, et jääte uut võimalust kasutama.

Lugupidamisega Presshouse OÜ

Üks dimensioon vähem

Peaaegu kõigist Nintendo käsikonsoolidest on ilmunud mitu erinevat versiooni, millest üks on „see“ versioon, mis kõigil võiks olla; üks, reeglina esimene, kole, aga kasutatav; ja üks, mis on täielik kurioosum. Nintendo 2DS on selles viimases grupis.

Nintendo 2DS on väga segadustekitav nimi. Tegelikult mängib 2DS kõiki 3DSi ja tavalise DSi mängu, ning kõike, mida Nintendo oma netipoes pakub. Erinevus on aga konsooli väljanägemises ja selles, et 3D napp on kuskile kadunud, muus osas on sisu identne. Või noh, peaaegu. Üks veidramaid asju selles käsikonsoolis on see, kuidas on lahendatud kaks ekraani ühel seadmel.

Kõik Nintendo DSi mudelid on olnud kaheosalised, ühendatud hingega ja suletavad. 2DS aga on ühes tükis ning otsest põhjust mitut ekraani ju kasutada pole! Seega, miks mitte kasutada ühte ekraani, millele ära katta plastikraamiga ebavajalikud osad, mõtlesid härrad Nintendo arenduskoosolekul. Ja nii ka tehti. Seega jah, 2DS kasutab ühte LCD-ekraani, mis on tinglikult jagatud kaheks.

Harjumatud lahendused

Silmatorjakav disain on isenesest ilus ja parandab mõned kasutamisevead. Vasak käsi ei lükka enam nii kergelt kogemata volüümi üles ning Home, Select ja Start nupud on kergemini leitavad. Peale selle on positiivsete omaduste leidmine väga raske. Kui muidu on DS-seerial nupud olnud pigem alumise ekraani juures, kuna aparaat on olnud kokkumurtav, siis 2DSil on nooleklahvid ja nupud toodud ülemise ekraani juurde.

Seega aparaati käes hoides peab seda kuskile toetama või veidralt õhus hõljutama. See tõmbab aga kiiresti näpud krampi. Muidugi see, et aparaat kokku ei voltu, tähendab ka, et ekraanid on kogu aeg õhus ning masinat kotti pannes peab ettevaatlik olema, et mitte ekraane ära kraapida. Aku kestus ei võida 3D kaotamisest suurt midagi ja peab vastu umbes sama kaua kui 3DS XL-il, seega kolm-neli tundi mängimist ning kuus-seitse tundi ooterežiimi.

Ooterežiimi minnek muidugi on oluliselt keerulisem kui varem. Kui muidu sai lihtsalt masina kokku panna, siis nüüd tuleb eraldi vajutada nuppu, misjärel süttivad väga erksad ooterežiimi LED-tuled. Ka ei sobi sellega pea ükski 3DSi või 3DS XLi lisaseade. Kotid, laadimisalused ja ise-

Kurioosumina on 2DSi kaks ekraani tegelikult üks ekraan, mille ebavajalikud kohad on raamiga kaetud

gi Nintendo enda toodetud teine pöidlakang muutuvad kasutuks. Vähemalt laadija jääb samaks nagu teistel 3DSidel.

On Pokemoni aeg!

Tegelikult on olemas väga konkreetne sihtrühm 2DSile - alla 7-aastased lapsed, kes ei tohiks veel 3D-efekti kasutada ning kellele meeldib Pokemon. Sest see tegelikult, alates värvigammast, ongi Pokemoni masin ning kuna hind on pea poole odavam teistest 3DSi mudelitest, pole ka kahju, kui aparaat peaks maha kukkuma või ot-

Nintendo 2DS

Hind: 139 €

Müügil: Euronics

Ekraanid: 3,53tolline LCD (400 x 240), 3,02tolline puuetundlik LCD (320 x 240)

Mälu: 1 GB, kaasas 4 GB mälukaart

Ühendused: WiFi, infrapun

Ühilduvus: 3DSi mängud, DSi mängud, Nintendo virtuaalkonsool

Heli: monokõlar, mikrofoni

Mõõtmed: 14,4 x 12,7 x 2,03 cm

Kaal: 260 g

sast otsani šokolaadi täis topitud saama.

Nintendo 2DSil on oma veider võlu. Midagi, mis väärrib proovimist ning millel on kindlasti ajalooliselt oma väärtus. Aga kui keegi tahab head mängumasinat, siis hetkel ei ole paremat Nintendo käsikonsooli kui 3DS XL.

RAINER PETERSON

KOKKUVÕTE

Nintendo 2DS on veider aparaat, millel on oma võlu, aga mida on raske kellelegi otseselt soovitada. Kui, siis väikestele lastele Pokemoni jaoks.

HINNE

Nokia esimene

Nokia Lumia 1520 on põhjanaabrite (endise) uhkuse nutitelefoni, mis on mitmes mõttes esimene. See on esimene Nokia tahveltelefon ülisuure kuuetollise ekraaniga, see on esimene FullHD ekraaniga telefon ja see on esimene telefon, mille sees käib Nano-SIM-kaart.

Tegelikult ka, selle ülisuure ja raske (209 g) lahmaka sees käib neljanda põlvkonna SIM-kaart, imepisike Nano-SIM, mille võttis esmalt kasutusele Apple oma iPhone 5-ga. Seega tuleb selle telefoni ostu kaaludes arvestada ka SIM-kaardi vahetusega, kui sul juba Nano-SIM-kaarti ei ole. Ju siis Nokia tahtis olla 1520-ga tulevikukindel.

Ma teadsin, et 6-tolline telefon suur, olin neid varem katsunud ja lühidalt proovinud küll, kuid et see ikka reaalses kasutus on kogu aeg nii suur, see tuli mulle paraja üllatusena. Mu praegune telefon, 5,2-tollise ekraaniga LG G2 pole ka just väike, kuid neid kõrvutades näeb see ikka välja nagu Taavet Koljati kõrval. G2 ekraan on peaaegu telefoni servani välja, siis Lumia 1520 on kummalgi pool 5-6 mm veel ekraani ja telefoni serva vahel ruumi ka.

Kas peab harjuma?

Ja raske on see ka, mitte et ma ei jõuaks 200 grammi tõsta, aga olles tavaliste telefonidega harjunud, siis on Lumia 1520 igapäevaselt kasutada ikkagi veider. Muidugi, Sony Xperia Z Ultra on ju veel suurem, selle ekraan on 6,4-tolline, kuid kaal on pea sama (212 g).

Disainilt on see nagu viimase aja Lumiaid ikka. Peale vaadates, kui mõtmed välja jätta, võiks selle vabalt esimese Windows Phone'i ehk Lumia 800-ga segamini ajada. Kui Lumia 1020 puhul oli kaamera tagaküljel veel paras mügarik, siis Lumia 1520 on peaaegu sile, aga põhjus on ka selles, et Lumia 1020 41 Mpx kaamera (sensor 1/1.5") on asendatud 20 Mpx kaameraga (sensor 1/2.5"). Kui tahad puhtalt kaameratelefoni, siis on Lumia 1020 endiselt parim valik Nokialt, sest kuigi Lumia 1520 teeb häid pilte, siis sellele tase-mele need ei küündi.

Muus osas on see aga Nokia kõige-kõigem telefon, milles on hetke kiireim mobiiliprotessor ja kõikvõimalikud ühendused, mida ühest telefonist tahta. Muidugi, Windows Phone on endiselt oma plusside ja miinustega. Rakendustevalik kasvab viisalt, kuid kasutajaliides on ülisujuv ja kõik toimib valgukiirusel. Nagu viimastel Lumiatel, on ka siin Nokia Pro Cam kaame-

Nokia 1520

Hind: 729 €

Müügil: EMT

Protsessor: Snapdragon 800 MSM8974, neljatuumaline 2,2 GHz Krait 400

Mälu: 2 GB mälu, 32 GB sisemälu, microSD mälukaart kuni 64 GB

Ekraan: 6-tolline (1080 x 1920 pikslit, IPS LCD)

Ühendid: 3,5 mm audioväljund, micro-USB, Bluetooth 4.0, WiFi a/b/g/n/5 GHz/ac, GPS, NFC

Kaamera: 20 Mpx, kaksik LED-välg, F2,4, sensor 1/2.5"

Operatsioonisüsteem: Windows Phone 8

Aku: 3400 mAh

Mõõtmed: 162,8 x 85,4 x 8,7 mm

Kaal: 209 g

Nokia kõige suurema telefoni sees käib kõige väiksem SIM-kaart, mis üldse on olemas

rakendus, StoryTeller piltide ja videote automaatseks nutikaks haldamiseks ja sildistamiseks ning Refocus mustvalgel pildil mõne värvi esiletõstmiseks. Kõik see on väga lahe.

Nüüd läheb keeruliseks

Seda kõike on olnud siiani kirjutada väga lihtne, aga kui proovida Lumia 1520 kohta midagi kokkuvõtvalt öelda, siis läheb juba keeruliseks. See on mitmes mõttes suurepärane telefon, tänaval on sind veidralt piidlevad inimesed garanteeritud, kuid kas ma tahaksin seda iga päev kasutada? Vist mitte. Jätame seegi operatsioonisüsteemi kõrvale - selline suur, ikkagi parajalt kohmakas telefon ei ole minu jaoks mõnus kasutada ja tänu suurtele mõtmetele vajab see lisatähelepanu. Annab taskus tunda, seda sealt välja võtta on tülikas, sõrmedega tuleb mööda telefoni ääri nuppude leidmiseks ringi kapata ja ekraa-

ni lihtsalt koputades aktiveerida ei saa. Liiga palju tülikat mässamist, mis võib-olla mõne märksa suuremate kätega kasutaja jaoks ei ole probleem.

Sellest telefonist on olemas ka odavam versioon, samuti kuuetollise ekraaniga Lumia 1320, kuid sel on madalam ekraani eraldusvõime (720 x 1280) ja natukene kehvem varustus.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Nokia esimene ülisuur telefon, kus praktiliselt kõik on olemas, kuid kasutada ei ole Lumia 1520 siiski igapäevaselt mõnus.

HINNE

Hingega tahvelarvuti

Lenovo on end sülearvutite turul nüüdseks juba tõestanud ja mitmeid kordi ka varbaga proovinud tahvelarvutite ja tahvli-ultrabookide tiigi vett katsunud. Nüüd on väljas nende Lenovo Yoga Tablet 10, mis sarnaselt teistele Yoga sarja seadmetele kaardub ja paindub.

Jah, see on üks väga veider lahendus, millega Lenovo tahvelarvutid teistest erineva suudavad. Ekraani all servas on suur hinge, mille abil saab tahvelarvuti lauale püsti panna ja seda endale sobiva nurga alla sättida. Nii see töötab väga hästi, nii kaua kuni sa agressiivselt puuetundliku ekraani enda sõrmedega ei ründa, on kõik väga hästi. Natuke tugevamad vajutused, mis kogemata võivad ette tulla, kallutavad ekraani natukene tahapoole, kuid ümber need seda nii lihtsalt ei aja.

Viisakalt tuunitud Android

Hinge ühes otsas on sisselülitusnupp ja teises 3,5 mm kõrvaklapipepa, mis mõlemad on samuti väga praktilised ja toredad lahendused. Hingede mõlemas ääres on aga kõlarivõred. Niisis, disaini kohalt on Lenovo Yoga Tablet 10 väga õnnestunud. Yoga seadmeid on turule tulnud nii Windowsiga kui ka Androidiga, see tahvel tuleb koos Android 4.2-ga. Muide, olemas on ka selle väiksem, 8-tollise ekraaniga versioon.

Kui siamaani on kõik hästi, siis 300 eurot maksva tahvli sisu on selle hinna kohta väga standartne. 10-tollise IPS-ekraani eraldusvõime on 1280 x 800 pikslit ja

ikoonid ning tekstid näevad sellel välja äraütle mata karvased. Muidugi, ka teistel sama hinnaklassi juures olevatel tahvritel, näiteks populaarsetel Samsungi Tab sarja tahvritel on see nii, aga Lenovo lahe disaini kõrval tundub see teksti karvas kuidagi eriti suure ebakõlana. Ka kõik muud tehnilised näitajad on standardsed, midagi üllatavat siit ei leia.

Androidi kasutajaliidest on Lenovo natukene tuuninud, aga midagi väga erilist siit ei leia, vaid mõned oma rakendused ja eelmääratud otseteed seadistustesse, mis tagavad parema pildi kas Yogat käes, laual pikali või laual püsti hoides. Üheks veidrusteks oli sama kasutajaliidese tarkvara uuendamine, ma ei tea, kas Lenovo serverid olid umbes või oli lihtsalt midagi valesti, kuid süsteemi uuenduse allatõmbamine (133 MB) võttis reaalselt pool päeva.

Raske soovitada

See kõik teeb Lenovo Yoga tabelt 10 soovitamise keeruliseks. Nexus 7-ga ja selle ekraaniga nagu seda ühest küljest võrrelda ei saa, ekraani suurused on ikka niivõrd erinevad, aga kui oled harjunud Nexusu terava ekraaniga, siis on 1280 x 800 eraldusvõime peale nii suurel ekraanil ikka päris raske minna. Samas, sellise raha eest ei saagi praegu parema ekraaniga Androidi tahvelarvutit ja kui oleks valida kas selle ja Samsungi Tabide vahel ning kui mobiilne andmeside ei oleks mulle tahvli puhul oluline näitaja, siis ma võtaks iga kell selle, aga mitte et ma nii väga tahaksin, vaid et see oleks lihtsalt kahest keskpärasest tahvelarvutist parem valik.

MARTIN METS

Lenovo Yoga Tablet 10

Hind: 299 €

Müügil: Klick

Protsessor: MTK 8125, neljatuumaline 1,2 GHz

Mälu: 1 GB muutmälu, 16 GB sisemälu, microSD mälu kaardi tugi

Ekraan: 10,1 tolline (1280 x 800 pikslit IPS)

Ühendused: 3,5 mm audio väljund, micro-USB, Bluetooth 4.0, WiFi b/g/n, GPS

Kaamera: 5 Mpx, ees 1,6 Mpx

Operatsioonisüsteem: Android 4.2

Muu: kompass, liikumissensor, mikrofon

Mõõtmed: 261 x 180 x 8,1 mm

Kaal: 605 g

AnTuTu Benchmark: 13 457

KOKKUVÕTE

Lenovo Yoga Tablet 10 on silmapaistva ja mõnusa disainiga, kuid selle tehniline varustus on väga väga tavaline.

HINNE

Ammu oli aeg

Aasta tagasi, kui tuli müügile iPad mini, kirjutasime, et seda ei maksa osta, sest sel on üks suur puudus – vilets ekraan. Nüüd on Apple selle parandanud ja saadaval on uuendatud sisuga iPad mini retina. Vahe vana mudeliga on kolossaalne.

Küllap oli kõigil, kes iPad mini esimese mudeli ostsid, selleks hea põhjus. Mini on väike ja kerge ja mahub kuhu iganes. Nüüd aga on müügil veelgi uuem mini, mis on parkümmend grammi raskem, ent kõiges muus vanast kõvasti üle. Kui vana iPad mini sees oli 2. põlvkonna iPadi jaoks loodud A5 protsessor, siis uue mini sees on uusim A7 protsessor ja 512 MB asemel on muutmälu nüüd 1 GB.

Uus iPad mini on tõesti kiire ja mina oma tavapärase kasutuse juures ei pidanud nurisema. Ka siis, kui AppStore'ist midagi suuremat alla laadida ja installida, saab samal ajal ajaviiteks mõnda mängu

mängida. Võimalik, et mõned väga vinged mängud ka nõksutavad, mina igatahes nende otsa ei komistanud. Vingete mängude jaoks on arvuti või konsool, tahvel on ajaviitemängude jaoks.

Loomulik ekraan

Ent muidugi on uue iPad mini kõige suuremaks müügiargumendiks retina-ekraan ja see on tõesti suurepärase. Suure iPadi puhul on taoline ekraan kuidagi iseennest mõistetav, ent iPad mini 8tollise ekraani väiksus rõhutab retina efekti veelgi. Tekst on kaunis ja hästi loetav praktiliselt igasugusel suurusel. Kui vana iPad mini või isegi suuremal retina-eelsel iPadil pidi alatihiti mõnedel veebilehtedel sisse suumima, siis nüüd seda vaja pole. Väiksema ekraanilahutusega tahvelarvutid tunduvad nüüd juba beetaversioonidena või prototüüpidenä.

Mul on tunne, et iPad mini retina võiks olla see, mida Steve Jobs oma vaimusilmas nägi, kui ta esimese iPadi kallal töö-

iPad Mini retina

Hind: alates 399 €

Müügil: imarvutid.ee

Protsessor: Apple A7 1,3 GHz, kahetuumaline, 64bit

Ekraan: 7,9 tolli, 2048 x 1536 pikslit, IPS

Mälu: 1 GB RAM, 16/32/64 GB sisemälu

Kaamera: 5 megapikslit, autofookus, esipaneelil 1,2 megapikslit

Ühendused: USB, WiFi, osadel mudelitel 3G

Mõõtmed: 20 x 13,5 x 0,75 cm

Kaal: 331 g

iPad mini kaheksatollise ekraani väiksus rõhutab retina-efekti veelgi enam kui suure iPad ekraan

le asus. Retina ekraan on lihtsalt nii... normaalne ja mini ise on samuti kuidagi, parema sõna puudumisel – absoluutselt normaalne. See tahvelarvuti ei ole kõige-kõige, üli-üli ega väga-väga. Vastupidi, viimaks ometi on meil üks täiesti normaalne tahvelarvuti, mille puhul ei tahaks kogu aeg millegi üle viriseda, olgu selleks siis suurus, akuaeg, ekraan, jõudlus või väljanägemine.

Täpselt selline tunne on, nagu siis, kui lameekraankuvarid vanad kineskoopkuvarid välja vahetasid. Enne seda tuli kuidagimoodi hakkama saada ja võis vaielda paremate ja halvamate kineskoopkuvarite üle, ent LCD tuli ja võitis ning nüüd tundub tagasivaates, et nii olekski kogu aeg pidanud olema. Kuidas me need suured kolakad küll välja kannatasime? iPad mini retinaga on sama lugu. Kuidas me üldse viletsama ekraanilahutusega elada suutsime?

Kõige parem iPad

Küsimusele, et millist iPadi osta, julgesin vastata, et osta uus iPad mini retina. Vastates aga küsimusele, et millist tahvelarvutit osta, peaksin jääma mõttesse. Uus Nexus 7 on samuti väike, kõvasti odavam ja samuti väga hea kõrglahutusega ekraaniga. Eks ikka taandu otsus lõpuks poole valimisele: iOS vs Android. Kui olla iOS poolel, siis on mini retina väga kõva kandidaat sinu esimese (teise, kolmanda või kümnenda) tahvelarvuti kohale.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

Selline, nagu üks tahvelarvuti olema peaks. Ära hakka suurematega vaeva nägema, sellest piisab sulle täiesti.

HINNE

Uus OS X Mavericks on tasuta saadaval kõigile vähemalt 2007. aasta Macide omanikele

Uus, aga siiski vana moodi OS X

OS X 10.9 Mavericks

Hind: tasuta

Müügil: Mac App Store

Suvel esitles Apple uut operatsioonisüsteemi OS X Mavericks, hilissügisest on see ka Maci-kasutajate jaoks tasuta saadaval. Kas Mavericks toob vaid hulga pisikesi vaevumärgatavaid uuendusi või on seal ka midagi suuremat sees?

Esimesena jäi Maci-kasutajatele kohe silma uue süsteemi nimi Mavericks, mis erinevalt varasematest OS X versioonidest ei kannu enam kaslase nime. Apple'i sõnul liigutakse kaslaste pealt üle California osariigi vaatamisväärsuste ning tuntud kohtade juurde.

Mavericksi nimi pärineb populaarsest surfirannast Põhja-California rannikul, kus on maailma ühed suurimad ning ohtikumad lained. Kuigi süsteemi esmatuvustati juba suvel, jõudis see kasutajateni alles oktoobri viimastel päevadel. Sarnaselt paari viimase väljalaskega saab süsteemi arvutisse laadida vaid Mac App

Store'i rakendustepoe abil, ent erinevalt varasemast ei tule selle eest enam senti-gi maksta.

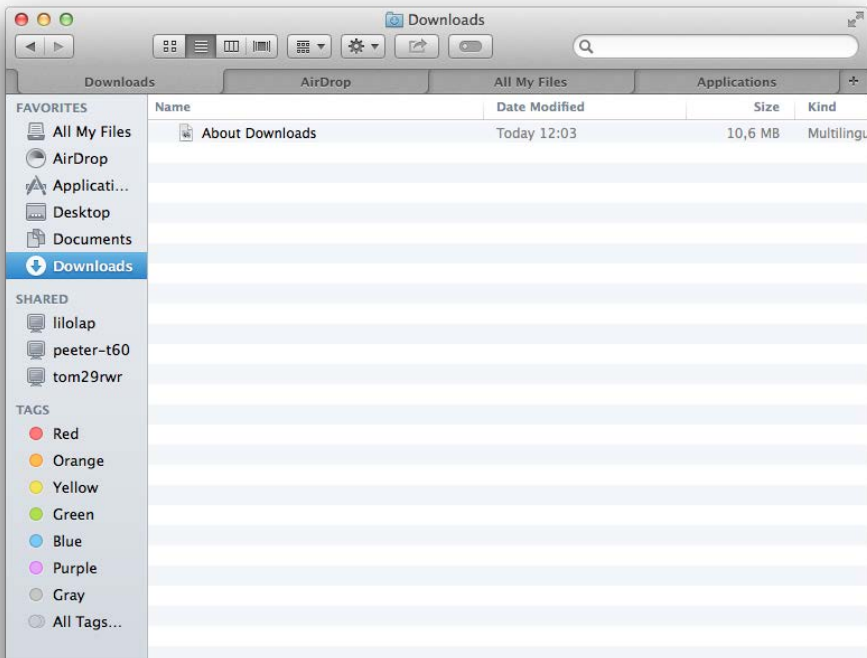
Mis seal uut on?

Mavericks on tasuta saadaval kõigile vähemalt 2007. aasta Macide omanikele, kes kasutavad Snow Leopardit või mõnd uemat versiooni. OS X 10.9 Mavericksi olulisimate uuenduste hulka kuuluvad Apple'i kaardirakenduse ja iBooks'i raamatupoe lisandumine, uuendatud on kalendrirakendus, Safari veebibrauserit ning teavitus keskust. Samuti on kohendatud mitme monitori tuge ning kogu süsteemi on

oluliselt energiasäästlikumaks tehtud.

Kuigi süsteemil on sisemuselt mitmeid suuri muudatusi, siis sarnaneb see disainilt väga eelmise versiooniga ehk kasutaja ei pea uut süsteemi hakkama nullist selgeks õppima. Kuigi Mavericksil ei ole ühtegi erilist visuaalset uuendust või värskendust, millega Windowsi kasutajate ees uhkustada, on seda siiski märgatavalt stabiilemaks ning energiasäästlikumaks tehtud.

Süsteemi parema töö tagab salapärase Advanced Technologies nimeline lahendus, mis väidetavalt kasutab arvuti ressurse efektiivsemalt ära. Seetõttu töötab

Finderisse on lisatud sakid ning faile saab värviliste tag'ide abil märgistada.

Viis kõige suuremat uuendust OS X Mavericksis

Täiustatud mitme monitori kasutamine:

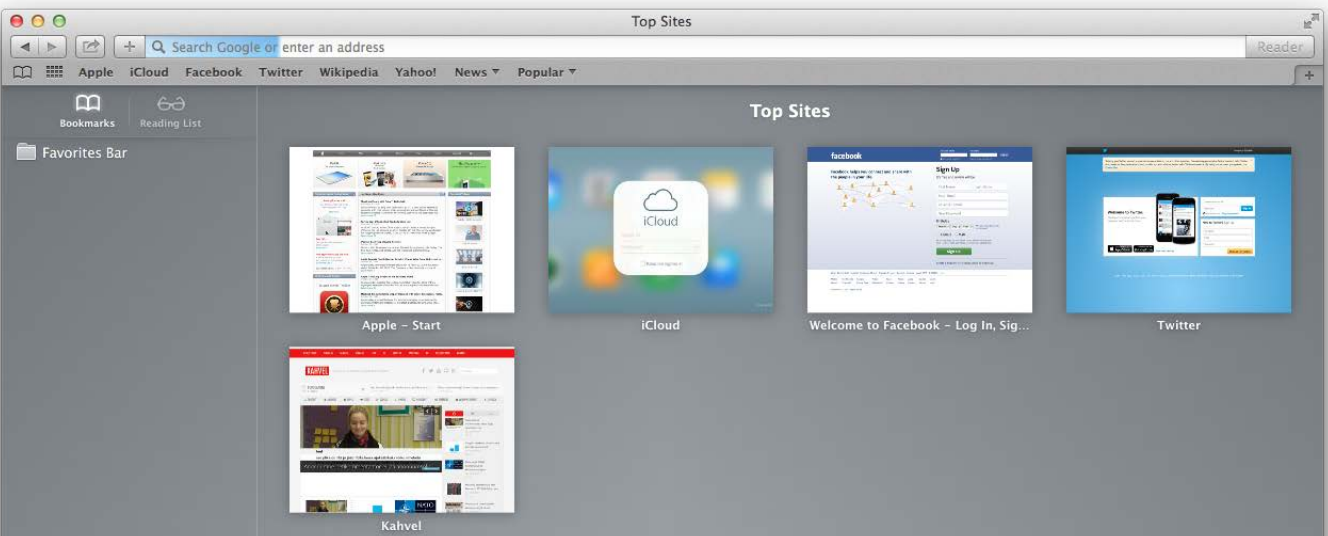
Sellest on käesolevas artiklis juba pikalt olnud juttu. Lõpuks on Apple teinud mitme monitori kasutajate elu lihtsaks lisades mitmeid uusi funktsioone ning võimalusi.

Finderi Tabid (sakid vms nad ongi): Finderis saab nüüdsest hoida korraga lahti mitut sakkid korraga, see teeb failihalduse erinevate kaustade vahel mugavamaks.

iCloud Keychain: Hoiab sinu parooli ja pangakaartide infot Apple'i serveri abil sünkronis. Piisab sellest, kui oled parooli ühe korra sisestanud ning edaspidiselt teeb süsteem seda sinu eest.

Protsessori töö vähendamine: Süsteem oskab protsessori jõudlust märksa mõistlikumalt ära kasutada.

Maps: Palju kritiseeritud Apple'i kaardirakendus nüüd ka Macidel. Eriti tuleb kasuks iOSi kasutajatele, kes saavad marsruudi panna arvutis paika ning edastada selle juhtmevabalt telefoni või tahvlisse.

Safari veebibräuser on saanud väiksemaid disainiuuendusi ning mitmeid uusi funktsioone.

protsessor Apple'i väitel 72 protsenti vähem ning kasutab seega vähem energiat ja ühtlasti säästab ka akut. Märkimisväärsete taustuuendustena saab veel tuua välja App Napi, Safari Power Saveri ja kompresseeritud mälu.

App Nap jälgib seda, mis rakendusi kasutaja parasjagu realselt kasutab ning mis on lahti ilma lisatööd tegemata. OS X saab aru, kui rakendus on täielikult muude akende taga peidus. Kui peidetud rakendus parasjagu midagi ei tee - näiteks ei mängi muusikat, ei laadi faile alla ega kontrolli e-posti, siis muudab App Nap selle rakenduse aeglasemaks. Niipea, kui rakendus avada, töötab see taas täiskiirusel. Taaskord väidab Apple, et see muudab süsteemi märgatavalt energiasäästlikumaks ja vähendab protsessori tööd kuni 23 protsenti.

Safari Power Saver sarnaneb suuresti Click To Flash nimelise veebibräuseri lisaga, mis lülitab automaatselt kõik ebavajalikud Flashi-moodulid automaatselt välja. Moodulite käivitamiseks piisab vaid ühest hiireklikist selle kuvatõmmisel.

Trikid mälu

Ainsaks erinevuseks mainitud lahenduste puhul on see, mida ja kuidas ta blokeerib. Nimelt lülitab Apple'i arendatud lisa automaatselt välja Flashi-moodulid, mis ei jää lehe keskele, vaid külgedele. Õunafirma eeldab sellega, et kasutajate silmad on keskendunud veebilehe keskel olevale sisule, mitte veergudel toimuvale (kus on ju tihti reklaamid). See kõik peaks vähendama protsessori koormust veebisaitide sirvimisel kuni 35 protsenti.

Kompresseeritud mälu, nagu Apple

seda oma reklaamtekstides kutsus, vastutab operatsioonisüsteemi mälu haldamise eest. Kui arvuti kasutab juba praktiliselt kõik saadavalolevast mälest töötamiseks ära, vaatab süsteem üle kõik töötavad rakendused ning passiivsete rakenduste arvelt vabastab mälu teistele rakendustele.

Kõik seni mainitud uuendused kuuluvad selliste alla, mida ükski kasutaja ei suuda silmaga eristada ehk tegu on süsteemipoolsete uuendustega. Apple soovib uuendustega tagada, et „kõik lihtsalt töötaks“ ehk nad ei taha, et kasutajad hakkaksid oma pead vaevama süsteemipõhiste lahendustega.

Nagu varasemalt mainitud, jäävad visuaalselt uuendustega silma iBooks, Kaardid, Kalender, Safari, Teavitused, uuendatud Finder ning mitme ekraani korraga kasutamine. iBooksi ja Kaartide puhul

OS X Mavericks toob Macidele iOSilt tuntud paljukritiseeritud kaardirakenduse Apple Maps.

Apple on veebibrauserisse integreerinud mikroblogi Twitteri säutsud.

on tegu iOSi süsteemilt ületoodud rakedustega. Nende puhul midagi erilist ning innovatiivset ei ole tuua välja. Tegun e-raamatute ning kõmulise Apple'i kaardirakendusega.

Safaris palju uuendusi

Kaardirakenduse puhul on üks hea funktsioon, millest lõikavad kasu iPhone'i kasutajad. Nimelt saab Mavericksi kaardirakenduses panna oma teekonna paika ning ühe hiireklikuga saata selle iOSi seadmesse.

Kuigi kalendrirakenduse disaini on kõvasit uuendatud, on see funktsionaalsuselt sama nagu eelmine versioon. Kalender nagu kalender ikka, endiselt sünkroniseerib end Yahoo, Google'i ja Microsoft Exchange'i kalendritega.

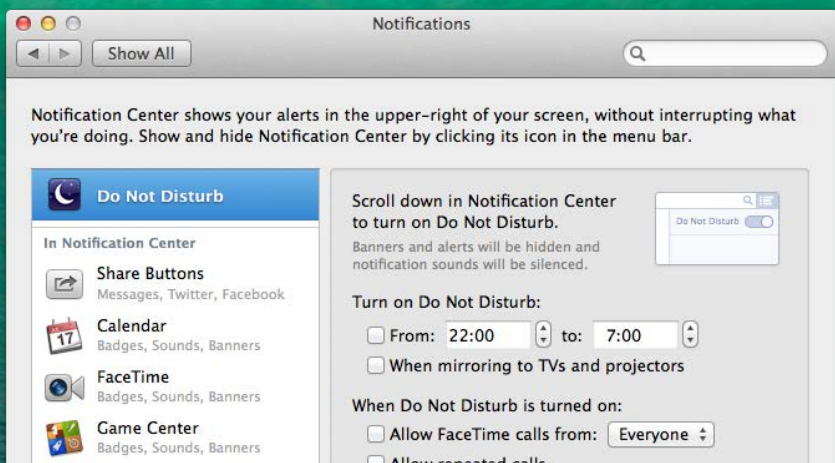
Safari veebibrauserile on lisatud mitmeid sotsiaalvõrgustike elemente, enamjaolt jagamisi, ning tehtud mõned visuaalsed värskendused, mis esmapilgul ei jää silmangi. Teavituste puhul kehtib sama, mis Safaril - sotsiaalmeedia ja väiksed visuaalsed värskendused. Finderile on lisatud võimalus hoida korraka lahti mitut vaheakent ehk sakk. See teeb dokumentide, piltide ning muude failide liigutamise ühest kaustast teise palju mugavamaks.

Suurimaks visuaalseks muudatuseks uue OS Xi puhul saab pidada mitme ekraani korraka kasutamist. Tegun ülimalt lihtsa, vajaliku ning tervitatava uuendusega, samas on see näiteks Windowsis olnud olemas juba väga kaua. Nimelt ei saanud kuni Mavericksi väljatoomiseni Maci-kasutajad kasutada korraka kahte monitори

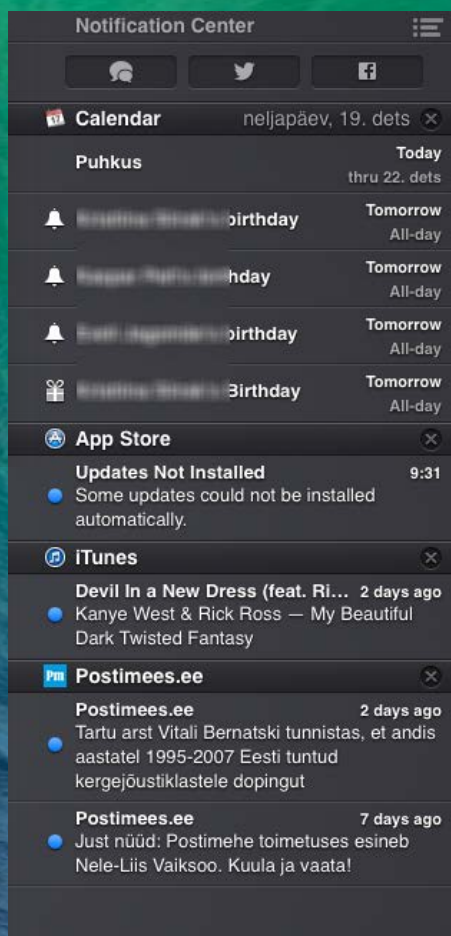
nõnda, et erinevates kuvarites oleks täisekraanivaates lahti erinevad rakendused. Olles ühel ekraanil avanud mõne rakenduse kuvatakse teisel must pilt ning sellest ei olnud pääsu. Uue süsteemiga kaotati see tobe piirang.

Sul on mitu kuvarit?

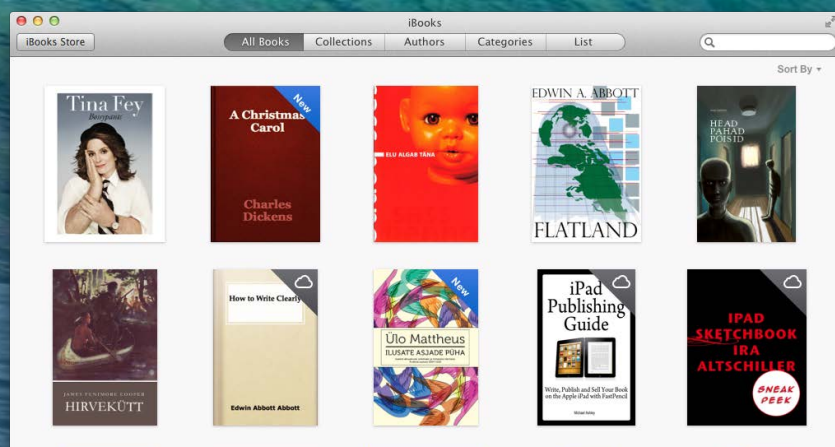
Lisaks toob uue süsteemiga Apple Macide kasutajateni võimaluse kasutada teist kuvarit põhiekraanina vaid ühe lihtsa lohistamise abil. Liikudes hiirega kuvari alaosas eeldab süsteem, et kasutaja soovib antud kuvarit kasutada põhiekraanina ning liigutab menüüriba, doki ning töölaual oleva sinna ümber. Kuigi sama võimalus oli olemas ka vanematel OS X versioonidel, tuli seda menüüdest spetsiaalselt otsida.

Teavitustesüsteemi ehk Notification Centerit on võrreldes varasemaga märgatavalt täiustatud. Nüüd võtab silme eest kirjuks.

Veebilehe arendajad saavad enda lehele arendada juurde teavitused, mis kuvatakse kasutajale automaatselt.

Lisaks kaardirakendusele on iOS pealt toodud üle ka iBooks'i e-raamatuluger.

Lõpetuseks tuleks kindlasti ära mainida ka see, et nüüdsest lisab Apple kõigi arvutitega koheselt tasuta kaasa kontoritarkvara iWorki, mida on kohati isegi mugavam ning intuitiivsem kasutada kui Microsoft Office'i lahendust.

Olles Maverikksi mitu kuu kasutanud tuleb tunnistada, et mingeid erilisi uuendusi või muudatusi vanemate süsteemide ees pole mõned aastad vanal Macil näha. Loomulikult tundub algul, et süsteem on üldiselt kiirem ja sujuvam aga sellise mulje jätab uus tarkvara alati.

Ainus pisiuuendus, mis leiab minu pu-

hul kasutus on kahe kuvari tugi. Kodus olles ühendan oma arvuti 24-tollise kuvaringiga. Enne oli nii, et kui ma tahtsin oma lisakuvarit kasutada põhikuvaringana, pidin ma arvuti sätteid menüüst muutma. Nüüd piisab lihtsast hiire lohastamisest dokile.

Küll aga on uuendusi rohkem märgata uuemate Macide puhul. Neist suurimaks pean akukestvuse märgatavat suurenemist. Varasemalt seitsmelt tunnilt on 13-tolliste MacBook Airide kestvus tõusnud kuni 13 tunnini. Loomulikult ei saa maksimaalsed 13 tundi kätte olukorras, mil arvutiga tehakse videotöötlust.

Kuigi Apple ei ole operatsioonisüsteemi uuendades läinud selle välimuse kallale, on neilgi aeg sellega midagi ette võtta. On näha, et kasutajad soovivad praegusele disainile värskendust. Kasutajate rõõmuks on esimesed märgid olemas. Teadupärast hakkas sarnaselt iOSi süsteemile OS X arendust juhtima peadisainer Jonathan Ive. iOS 7 uuendusi nähes saab end juba aegsasti OS X puhul üllatusteks ette valmistada. Usutavasti kavatab Ive muuta mitmeid disainielemente, jättes kasutajatele mulje täiesti uuest süsteemist.

RONALD LIIVE, KAHVEL.EE

KOKKUVÕTE

Kuigi OS X-ile on tehtud mitmeid uuendusi, on ta siiski väga sarnane varasema versiooniga. Kuid see ongi Apple'ilik - milleks muuta midagi, mis töötab.

HINNE

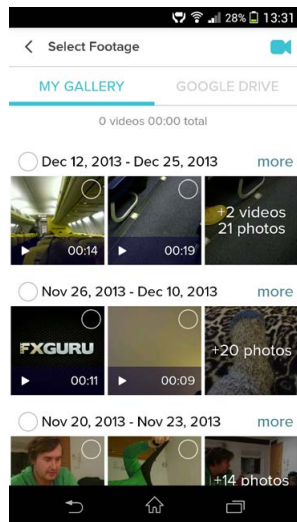

Magisto teeb ise video

Nutitefoniga on küll väga mõnus videoid filmida, aga enamasti sinna nad jäävadki, sest keegi ei viitsi seda hüpleva pildiga soga hiljem vaadata ja väga vähesed viitsivad sellest midagi lahedat kokku lõigata. Robot tuleb appi.

Magisto on üks neist äppidest, mis talle ette antud videodest ja fotodest ise filmi kokku monteerib ja sinu soovitud muusika taustaks paneb. Sarnaseid äppe on ajapikku mitmeid tekkinud, lisaks Magistole ka näiteks Animoto, Vidify ja teised, aga meie katsetasime hetkel peamiselt Magistot.

Pane äpp käima, näita talle ette videod ja fotod, mida ta kokku hakkab miksimiseks, oota jupp aega ja naudi tulemust. Tasuta versiooni kasutajad saavad video teha kuni 500 MB videofailidest ja 10 fotost sinna juurde ning lõpptulemus on kuni 75 se-

kundit pikk. Kui mak-
sad, saad kuni 2:30 mi-
nuti pikkuseid klippe.
Muusikat saad valida nii
Magisto ette antud va-
riantide kui oma failide
hulgast. Kogu pildi
analüüsimine ja lõika-
mine käib pilves, selle
tarbeks laadib Magisto
materjali su telefonist
üles ja kui asi valmis,
annab lingi, mida saad
sõpradega jagada. See
kõik võtab loomulikult
oma aja, mitte küll tun-
de, aga veerand tunniga
võid kindlasti arvesta-
da, pluss videode üles-
laadimise aeg.

Magisto

OS: iOS, Android, veeb

Hind: Tasuta

Testitud telefonil: Sony Xperia Z1

Ja tulemus? Üllatavalt mõnus. Kahjuks on pildi kvaliteet üsna kehv, aga telefoni väikesel ekraanil vaatamiseks sobib hästi. Klipid on liikuvad ja elavad ning Magisto algoritm tundub tegevad head tööd, panes sind uskuma, et nad on isegi mingit loogikat klippide lõikamisel kasutanud.

Kui kvaliteet oleks parem, klipid pike-
mad ja ta laseks natukenegi kontrollida,
millised osad või helid peavad kindlasti
klipis sees olema, võiks tegu olla ülilahe-
da teenusega.

HENRIK ROONEMAA

KOKKUVÕTE

Magisto näitab, kui lahedalt on võimalik panna arvuti ise videoid kokku lõikama, aga samas on neil veel pikk tee minna.

HINNE

Kas kindaga rääkida on mõistlik?

Selletalvine, kui sõna talv üldse kasutada tohib, hitt on olnud nutikindad. Aga mitte need kindad, millega saab edukalt nutitelefoni puutetundlikku ekraani kasutada, vaid sellised nutikindad, millega saadki rääkida, ilma et peaks telefoni üldse taskust välja võtma.

Hello Gloves ongi sellised kindad, tõstad käe näo juurde ja räägid sõrme sisse ning põidlast kuuled seda, mida sulle räägitakse. Ühendus telefoniga käib üle Bluetoothi ning paaritamine on imelihtne. Kui lihtsustada, siis need kolmes suuruses ja eri värvides olevad kindad ongi lihtsalt mikrofoniga kõrvaklapid, mille helikvaliteet on selline enam-vähem, aga ajab asja ära küll. Sissetulevast kõnест annab märku värin ja LED-indikaator kinda randmeosas, mille juures olevat nappu on

vaja vastuvõtmiseks vajutada.

Kõik see on iseenesest tore ja töötab, kuid samas ennast ma neid ka kõige hullema pakasega kasutamata ei näe. Esiteks on vaja kindaid laadida. Jah, see põhimõtteliselt kõlab jaburalt, aga üle USB tuleb seda teha, kindas on vastav port olemas. Teiseks tuleb iga kord, kui tahad neid kindaid kasutada, telefonis Bluetooth sisse lükata ja telefon kindastega paaritada, mis tegelikult on tüütu ja mul läks see korduvalt meelest või oli siis jällegi tele-

Hello Gloves

Hind: 19.90 €

Müügil: Oomipood

fonis pärast Bluetooth sisse lülitatud.

Need kindad lahendavad ära küll ühe probleemi, sul ei ole rääkides külm ehk seesama asi, mida teevad kõik kindad, kui sa suudad nende nutitelefoni kasutada. Samas tekitavad need aga probleeme ja asjatult askeldamist juurde ning sul on kodus veel üks seade, mida sa pead laadima ja jälgima, et need tühjaks ei saa. Aga idees on need ju lahedad ja õnneks maksavad täiesti mõistlikku hinda, niisama korralikke talvekindaidki annab sellise raha eest leida.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Kindad, millega saab kõnedele vastata ja rääkida ilma, et peaks telefoni taskust välja võtma. Lõplik vajadus nende järele on siiski natukene kahtlane.

HINNE

Ajakirja-
tellimus
on väärt
kingitus!

Maksame tellijale kuni

8000€

aastapreemiat!

20. jaanuaril 2014 loosime tellijate vahel välja õnneliku, kellele maksame kopsaka preemia. Kui võitja tellib vaid üht reklaamis näidatud ajakirja, on preemia suuruseks 2000 €; kui kaht, siis 4000 €; kui kolme, maksame talle 6000 €; kui kõiki nelja, võidab ta koguni 8000 €!

Tellida on mugavam ja soodsam!

-31%

-37%

-38%

-17%

Soodustus on arvatud kaanehinnast.

Tellida ja lisainfot saad:

Internetist www.telli.ee / kirjutades levi@presshouse.ee / helistades tööpäeviti 660 9797

XBOX ONE – MIS ON KARBIS?

Konsool

Xbox One hakkab Eestis maksma umbes 550 eurot ja selle eest saab karbis kaasa peale konsooli enda veel uue Kinecti ja ühe puldi. Lisaks on karbis monokõrvaklapid ja HDMI-kaabel. Xbox One'il on Blu-ray lugeja, AMD kaheksatuumaline 1,75 GHz protsessor, 8 GB DDR3 muutmälu ja 500 GB kõvaketas, mis ei ole vahetavat. Xbox One toetab kuni 4K video esitamist ning mängu kuni 1080p. HDMI-liideseid on kaks, nii sisend kui ka väljund, sest selle kaudu on võimalik vaadata ka telerit.

Uus Kinect

Kinecti uuel versioonil on varasemast oluliselt parem, lainurgaga 1080p kaamera, mis suudab tuvastada ruumis kuni kuus inimest ja neid korruga Xbox One'i sisse logida. Kui alguses räägiti, et kaamera kuulab sind kogu aeg, siis nii see siiski ei ole. Küll saab aga kaamerale väga edukalt anda käsklusi, ilma et inglise keele hääldus oleks perfektne. Lisaks suudab uus Kinect jälgida südamerütmi ja lugeda sisse QR-koode, mis teeb väga lihtsaks mängukoodide sisestamise Xbox Live'i.

Uus pult

Microsoft kulutas uue Xboxi puldi arenduse väidetavalt 100 miljonit USA dollarit, kuid väliselt näeb see välja peaaegu identne eelkäijaga, kus analoogkangid pole kõrvuti nagu PlayStationite puldidel. Vahe Xbox 360 puldiga on ka siiski olemas, näiteks on see õhem ning Menu ja View nupud on asendatud Start ja Back nuppudega. Ölanupud on varustatud värinamootoritega, mis võimaldavad arendajatel neid leidlikult ära kasutada ja mõned esimese päeva mängud juba oskavadki seda teha.

Ümbertehtud samasugune mängukonsool

Kui eelmisel kuul võtsime ette PlayStation 4, siis sel kuul vaatasime üle Microsofti uue põlvkonna konsooli Xbox One. Kui hea see siis lõpuks on, pärast kannapöördeid kasutatud mängude ja digitaalse mängukogu poliitikas. Ja kui hea konkurent on see PlayStationile?

Tuletame meelde, Xbox One kuulutati välja eelmise aasta mais ja koheselt tekitas see palju segadust. Kaheksanda põlvkonna Microsofti konsool ei lubanud mängida kasutatud mängu, see pidi mängimiseks iga 24 tunni tagant internetis käima ning Kinect kuulas sind kogu aeg. See-eest oleks aga saanud mängu sõprade ja perega jagada, kuigi seda ei täpsustatud kunagi, kuidas see täpselt toimunud oleks. Kogu aeg sind kuulava Kinecti kaamera väljakuulutamise sattus eriti õnnelt NSA nuhkimiskandaali aega, mis tegi selle eriti küsitavaks.

Arvutimänguritele pole selline mängupoliitika midagi uut, Steam ju praktiliselt toimibki nii, kuid konsoolimaailmas valmistab see pettumust, lisaks reklaamis Sony suurelt ja õnnestunult juunis E3-l, kuidas nende konsooli kasutuspoliitika jääb samaks eelmise generatsiooni PS3 ja Xbox 360-ga. See sundis ka Microsofti Xbox One'i poliitikat muutma ja nüüd

on meil käes konsool, mis oma olemuselt on sarnaselt PS4-ga lihtsalt eelmise generatsiooni väga loogiline edasiarendus. Küsimused, kas pikas plaanis oleksid need uuendused olnud siiski õigustatud, jäävad õhku.

Elutoaarvuti

Xbox One ei põhine erinevalt Xbox 360-st PowerPC arhitektuuril, vaid sarnaselt PlayStation 4-ga kasutab see x86 arhitektuuri ehk põhimõtteliselt on tegemist tavalise arvutiga. See on ka põhjus, miks Xbox One'iga ei saa mängida Xbox 360 mängu. Kui Kinect kõrvale jätta, siis suurim erinevus võrreldes Sony konsooliga on meelelahutuse erinevates vormides. Xbox One'i saab kasutada ka teleri vaatamiseks läbi oma olemasoleva digiboksi ning on võimalik kasutada jagatud ekraani ehk samal ajal saad nii mängida kui kõrvalt ka telerit vaadata.

Xbox One'i ei ole veel hetkel Eestis

Xbox One

Hind: umbes 550 €

Müügil: peagi poodides

Protsessor: AMD kaheksatuumaline 1,75 GHz

Kõvaketas: 500 GB

Mälu: 8 GB DDR3

Graafika: 853 MHz AMD Radeon GCN

Heli: 7.1

Ühilduvad puldid: Xbox One'i pult, Kinect, Smartglass nutirakendus

Kaamera: 1080p Kinect

Ühendused: Wi-Fi 802.11n, Ethernet, 3x USB 3.0, HDMI 1.4 in/out, S/PDIF out, IR-out, Kinect

Ühilduv: Xbox One'i mängudega

müügil, kuigi selle väljatulekupäeval 22. novembril jõudis väike ports neid ka siia. Maksma hakkab see PlayStation 4-st umbes sada eurot enam, Microsofti põhjen-

Kui head need on?

Forza Motorsport 5

„Forza“ võidusõidusimulaator on olnud üks Xboxi trumpe läbi aegade, seega pole ka ime, et „Forza“ uus osa oli Xbox One'i üks oodatuid mängu. Ühe vähese mänguna jookseb see Xbox One'il Full-HD-s 60 k/s ning visuaalselt on tegu ka ühe nauditavama uue Xboxi mänguga. Mängumehaanika enda kohalt lähevad arvamused lahku, paljude jaoks on tegu sama hea „Forzaga“ nagu varem, kuid paljudele on vastukarva see, et kaassõitjateks on teiste mängijate „kummitused“, ja tüütud mikromaksud.

Dead Rising 3

„Dead Risingu“ sari pole kunagi olnud esimese suurusjärku täht, kuid sombimaailmas ellujäämisel põhinev mängusari on kogunud palju tõsi-seid austajaid, kellele ka uus osa on meeltnõnda. Visuaalselt jällegi kena, tuues korraka ekraanile sadu sombisid ja lubades ise ehitada hullumeelseid relvi. Samas on võrreldes teise osaga lugu oluliselt pealiskaudsem ning mäng jätab mitme nurga alt mulje, et selle valmissaamisega on kiirustatud.

Ryse: Son of Rome

„Crysisega“ populaarseks saanud Cryteki esimene üksnes konsoolile ilmunud mäng, märuliseiklus „Ryse: Son of Rome“ pidi esialgu olema üksnes Kinecti mäng, kuid sellest arenduse käigus siiski loobuti. Visuaalselt „God of Wari“ stiilis etendust pakuv mäng näeb kohati väga hea välja, kuid märul ise on väga puine ja üheülbaline, kuid nagu kardeti, siis üksnes välksündmustel see siiski ei põhine.

Killer Instinct

Võitlusmäng nimega „Killer Instinct“ ilmus esimest korda aastal 1994 SNESile ja GameBoy'le. Sama nimega uusversioon on aga Xbox One'i võitlusmäng, mis põhimõtteliselt on tasuta mäng ühe tegelasega. Teise tegelasi saab juurde osta, kuid samas ega neid väga palju polegi. Kui võitlusmänguna on see kogunud päris palju head tagasisidet, siis kurdetud on just nimelt seda, et sisu ja erinevaid tegelasi on vähe. Aja jooksul peaks neid küll lisanduma.

Xbox Fitness

Kinectil põhinevaid mängu on Xbox One'il esimesel päeval pakkuda üsna vähe ja nii ongi treeningmäng „Xbox Fitness“ kõige parem uue Kinecti ärakasutaja. „Xbox Fitness“ on Live Goldi liikmetele terve 2014. aasta tasuta ja lubab Kinectil jälgida sinu südamerütmi ning liikumisi, kui sa etteantud harjutusi teed. Loetakse punkte ja tippreenerid juhendavad sind, et sa konti ei murraks.

Teised mängud

Täpselt nagu ka PlayStation 4-ga, nii on ka Xbox One'i puhul kõige paremad esialgu need mängud, mis on ilmunud ka teistele mänguplatvormidele, kaasa arvatud arvuti ja vanemad konsoolid. Märuliseiklust „Assassin's Creed IV: Black Flag“ oleme juba kiitnud ja samuti on väga hea ka jalgpallimäng „FIFA 14“. Ainsate FPS-idenägi ongi Xboxil „Call of Duty: Ghosts“ ja „Battlefield 4“, mis mõlemad jooksevad madalama eraldusvõime peal kui PlayStation 4-l.

duseks on see, et kaasa tuleb ka Kinect. Meeldetuletuseks, PlayStation 4-le tuleb Move'i kaamera eraldi juurde osta, mis kahe konsooli hindu natukene võrdustab.

Aknamaailm

Uue konsooli kasutajaliides on ajendatud Windows 8 ja Windows Phone 8 esteetikast. Põhimõtteliselt jookseb Xbox One'is korraka kolm operatsioonisüsteemi, üks mängude jaoks, üks teleri jaoks ja üks üldine. See kõlab nagu tülikalt, kuid tegelikult teeb see teleri ja mängu vahel liikumise väga lihtsaks, võimaldades nupuvajutusega nende vahel liikuda.

Kui PlayStation 4 puhul on multitasking ehk korraka mitme rakenduse ja mängu avamine võimalik, siis Xbox One'i puhul on sellega mindud veelgi kaugemale. Mängu kõrvale saad snäppida (termin jällegi Windows 8 maailmast) ükskõik millise teise rakenduse. Näiteks saad mänguga samal ajal vaadata hoopiski striimi Twitchist. Kuna väidetavalt on hetkel Sony'l Twitchiga eksklusiivleping, siis hetkel ise Twitchi oma mängu striimida ei saa, kuid see võimalus peaks sel aastal lisanduma. Küll aga salvestab Xbox One samuti män-

Trending Games TV & Movies Music Apps

TOP DOWNLOADED

ort 5
created for Xbox One

Call of Duty: Gh...

Quantum Break

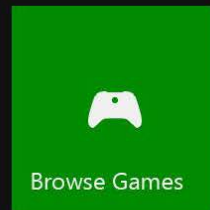
Ryse: Son of Rome

Dead Rising 3

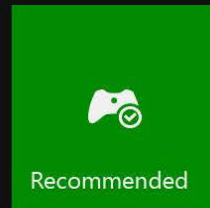
Kinect Sports Rivals

Browse Games

Bing Games

Recommended

gude viimaseid minuteid, mille saad üles laadida esialgu ainult Xbox Live kontole või Microsofti SkyDrive teenusesse, kust need tuleb edasi jagamiseks alla laadida.

See mitme rakenduse korraga kasutamine on küll äge, kuid samas tülikas. Kuna Xbox One'is on iga väike asi eraldi rakendus, siis tähendab see snäppimine tegelikkuses väga mitut nupuvajutust, et soovitud tööle saada. Puudub kiire võimalus vahetada asju, mis on snäpitud ja mis mitte ning selleks tuleb minna põhimenüüsse, aktiveerida soovitud aken, minna sinna sisse, valida soovitud programm, siis uuesti jälle põhimenüüsse ja valida teine aken ja minna näiteks mängu tagasi.

Uus Kinect on eelkäijast oluliselt parem, sel on parem ja laiem sensor, mis suudab sind jälgida terves ruumis nii, et see end enam ise liigutama ei pea. Näiteks suudab see Skype'i kõne ajal, mille tegemise võimalust PS4-s mõistagi pole, sind päris edukalt mööda ruumi taga ajada, kui sa peaksid tahtma rääkides ringi liikuda. Kui sellist lahendust osataks edukalt ka mängudesse sisse pookida, oleks see tõeliselt lahe. Kinect suudab korraga tuvastada kuni kuus inimest ja neid lihtsalt

Kasutajaliides on oma olemuselt väga sarnane Windows 8 ja Windows Phone 8 omale

näo tuvastamisega Xboxi sisse logida, samuti toetab see paljusid häälkäsklusi väga edukalt ning kuigi on kurdetud selle üle, et inglise keele hääldus peab olema üsna hea, siis meie saime sellega päris kenasti suheldud.

Lõpliku seisukohta aga uue Kinecti suhtes me võtta ei julge. See küll paistab töötavat, kuid paljuski on selle edu sellest, kui hästi ja millises ulatuses lähiaastatel mänguarendajad seda ära kasutama hakkavad. Ka eelmine Kinect tundus esialgu äge, kuid enamasti jäi see pärast esimesi katsetusi lihtsalt seisma, sest sellega polnud midagi teha. NSA ja MIB kartuses kaamerat kinni teipima ei pea, sest hoolimata algsetest kavatsustest Kinect lülitub sisse alles koos konsooli sisselülitusega, mitte ei kuula ja vaata sind kogu aeg. Muide, uus Kinect jõuab selle aasta

jooksul ka Windowsile.

Sarnaselt Xbox 360-ga tuleb mitmikmängude mängimiseks liituda Xbox Live Gold teenusega, kuid enam ei ole see võrreldes PlayStationiga pluss või miinus, sest ka PS4-l on mitmikmänguks vajalik umbes sama kallis PS+ teenus. Erinevus on aga kahe konsooli vahel kõvakettapoliitikas, PS4 kõvaketta võid ise välja vahetada, panna sinna sisse suurema või kas või SSD-ketta, kuid Xbox One'i kõvaketas ise vahetata ei ole.

Asjad, mis meil ei tööta

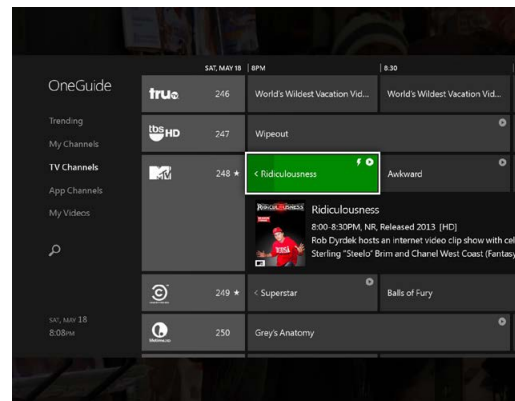
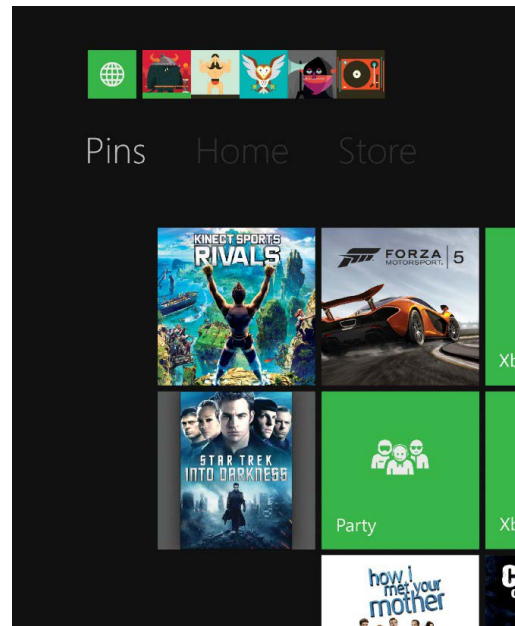
Välja kuulutamise ajal räägiti ohtralt meediavõimalustest ning ühilduvusest teletekate digiboksidega. Otseloomulikult Netflix, Amazoni videolaenutused ega isegi Microsofti enda audio-video teenused Eestis ei tööta. Küll aga saab digiboksid HDMI-sisendi kaudu masinasse ühendada ning õpetada Xboxi seda kontrollima. Pärast seda ei peagi televiisori sisendit vahetama ja mängides võib telesaated ekraanile snäppida. Aga paraku ei saa eraldi kontrollida seda, kuidas volüümid jaotatud on ning mängu ja teleanalite heli kipuvad tüütult pudruks minema. Pealegi ei pruugi teleka vaatamine läbi Xboxi

BUY TOKENS					
100 TOKENS	325 TOKENS	575 TOKENS <small>RECOMMENDED</small>	1250 TOKENS	2700 TOKENS <small>GREAT VALUE</small>	8000 TOKENS
100 Base	300 Base +25 Free	500 Base +75 Free	1000 Base +250 Free	2000 Base +700 Free	5000 Base +3000 Free
PRICE \$0.99	PRICE \$4.99	PRICE \$9.99	PRICE \$19.99	PRICE \$49.99	PRICE \$99.99

Mikromaksed konsoolis

Nutitefonide ja tahvelarvutite maailmas on mängudel lihtne valem - anname mängu tasuta, kuid mängusiseselt küsime raha. Siin läheb asi edasi mitut rada, raha võidakse küsida kosmeetiliste muudatuste eest, mis mõjutavad tegelaste väljanägemist; selliste asjade eest, mis lubavad sul tasemeid vahele jätta või mingeid erivõimeid kiiremini kätte saada; ja selliste asjade eest, mis annavad sulle võrreldes nende mängijatega, kes seda raha kulutanud pole, käegakatsutavaid eeliseid. See valem on kolinud arvutimängudesse ja viimasel ajal ka konsoolidesse free-to-play mängude näol. Mäng ise on tasuta, kuid maksta tuleb lisasisu eest. Allalaaditavad lisapakid on muidugi pea igal mängul, kuid need ei ole enamasti mängu kui terviku seisukohalt olulised ehk sa saad mängu nautida ilma neisse üldse süüvimata.

Kui Sony on mikromaksetega tagasihoidlik, PS3 „Gran Turismo 6-s“ on need sees, kuid viisakalt, siis Microsoft on Xbox One'iga läinud väga veidrat teed. Mängude eest tuleb maksta täishinda, kuid mikromaksed on neis ikkagi sees. Ja mitte tagasihoidlikul kujul, vaid mobiilmängulikult pealetükkivalt. Näiteks „Forza Motorsport 5“ pakub pidevalt võimalust, et „Level up faster“ ehk osta endale autode ostmiseks ja tuunimiseks lisakrediiti päris raha eest. „Ryse: Son of Rome'is“ on mikromaksed, mis aitavad mitmikmängus kiiremini areneda. „Crimson Dragonis“ saab osta krediiti pärisraha eest, mis teeb üksikmängu lihtsamaks. Ühine joon on Xbox One'i mikromaksete juures see, et ükski neist ei anna mängijale midagi uut, vaid antakse midagi sellist, mis on mängus juba olemas. Microsoft on valinud sellega ohtliku tee, mis ei tee just paljusid mängureid rõõmsaks, sest näiteks kes tahaks mitmikmängus mängida vastastega, kes on oma eelised eurode eest ostnud, mitte mängides teeninud.

Kui PS4 peal jooksevad paremad mitmel platvormil ilmunud mängud 1080p 30 k/s, siis Xbox One'i peal on eraldusvõime madalam

saad 50 euro eest aastas ka väga palju tasuta mängu, lisaks on vanade PS3 mängude hinnad praegu taskukohased, mida ei saa aga öelda uute, 60-70 eurot maksvate mängude kohta.

Võtta või jätta?

Samuti kui Nintendo mängude maailm on meeltemööda, siis Wii U on praegu juba mõistliku hinnaga müügil ja aasta lõpus sellele ilmunud mängud on olnud väga head, eesotsas selle ajakirja mängurubriigis arvustatud „Super Mario 3D Worldiga“. Kui aga ikka konkreetselt valida Xbox One'i ja PS4 vahel, siis meie kaalukauss kaldub hetkel natukene rohkem PS4 poole. See on odavam, natuke ka võimsam, mis pole küll kõige olulisem näita-

väga hästi selgitatav olla teistele pere telekasutajatele. Selles funktsioonis on kõvasti potentsiaali, aga see vajab veel kõvasti lihvimist, et kergelt ja mugavalt kasutatav olla.

Pult tuntud headuses

Nii Xboxi kui PlayStationi puldid on läbinud suure uuenduskuuri. Pult on väiksem ning mugavam, päästikunuppudel on nüüd ka värinafunktsioon, mis näiteks „Forzas“ palju paremat rajatunnetust võimaldab. Aga „bumberid“, ehk siis LB ja RB nupud, on rohkem uputatud puldi korpusesse, kus neid vajutada on raskem. Noolenupud on nüüd oluliselt mugavamad kui Xbox 360 puldil, kuid jäävad natuke alla PS4 omale - ümarad ääred ei võimalda kohati pöidla all piisavat tunnetust, mis on näiteks „Killer Instincti“ sarnastes võitlummängudes väga oluline.

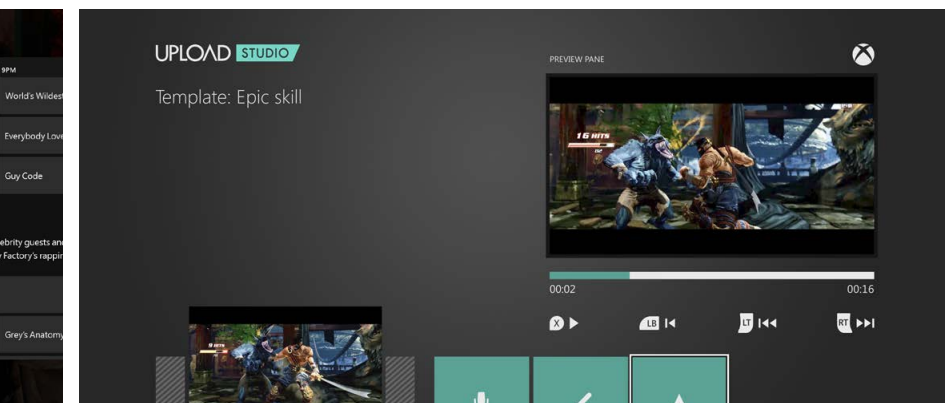
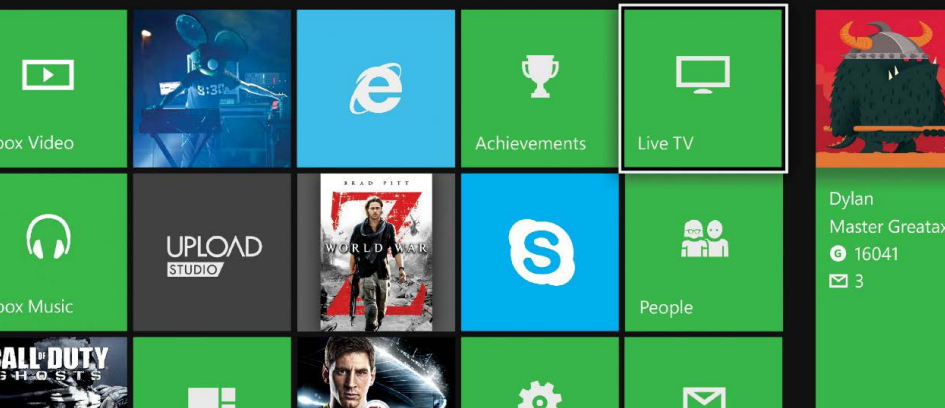
Ka on kadunud standardsed Select ja Start nupud, neil on nüüd uuemad abstraktsemad ikoonid, mis ajavad rohkem segadusse kui teevad kasutust selgemaks. Ka saab kasutada PS4 puldiga standarteid 3,5 mm mikrofoniga kõrvaklappe, Xbox vajab aga spetsiifiliselt sellele mõeld klappe.

Kui võtta puhtalt esimese päeva mänguvalikut, siis võib-olla on see Xbox One'il isegi parem kui PS4-l, kuigi graafikas kipuvad mõlemale platvormile ilmunud mängud PS4-l paremini jooksema, näiteks „Assassin's Creed IV: Black Flag“, „Call of Duty: Ghosts“ ja „Battlefield 4“ jooksevad PS4-l 1080p ehk FullHD peal, Xbox One'il aga madalamal. Kas see on platvormi tundmaõppimise probleem või näitab konkreetselt PS4 suuremat potentsiaali ja tulevikukindlust, seda on veel vara öelda.

Samas on Xbox One'i eksklusiivne mänguvalik mitmekülgsem, kuigi sarnaselt PS4-ga ei ole seal selliseid pärle, mis sunniskid kohe esimesel võimalusel uut konsooli ostma ja mängude laadimisajad on veidralt pikad.

Kas siis osta Xbox One või PlayStation 4? Kui sa juba pole otsustanud, et kindlalt endale ühe või teise konsooli koju tood kohe varsti, siis meie soovitus oleks veel vähemalt pool aastat oodata. Nagu ütlesime ka PlayStation 4 puhul, siis eksklusiivseid ja väga häid mängu on veel vähe. Kui sul praegu konsooli pole, siis tasuks võib-olla hoopis mõelda eelmise generatsiooni hetkel parima valiku PlayStation 3 peale, see on praegu odav ja koos PS+ teenusega

Xbox One'i kasutajaliides näeb kahtlemata ilus välja, kuid selle kasutamine reaalsuses nii mõnus pole. PlayStation 4 kasutajaliides on oma lihtsuses paremgi.

ja, kuid just seesama PS+ teenus annab hetkel Sony'le suure eelise, vähemalt nii kaua, kuni Microsofti sarnane teenus Games with Gold pole korralikku hoogu sisse saanud. Ja tundub niimoodi, et veel lähiajal ei saa ka.

Viimasel ajal on mitmed Microsofti uue juhi kandidaadid välja õelnud, et kui need juhiks saavad, siis müüvad nad võibolla kogu Xboxi divisjoni muude asjade hulgas ära ja keskenduvad üksnes oma tuumikäriridele, milleks Microsoftis mõistagi ei ole konsooliäri.

Arvestades seda, et Xbox 360 oli väga edukas ja tõi firmasse raha sisse hästi, siis võib olla põhjenduseks lihtsalt see, et kardetakse, et Xbox One ei ole lihtsalt niivõrd edukas. Mitte isegi sellepärast, et see oleks otseselt uue konsooli viga, vaid mängukonsoolid iseenesest ei pruugi enam päris selliseid müüginumbreid nagu varem näidata, kuigi mõistagi nähtavas tulevikus need kuskile ära ei kao.

RAINER PETERSON, MARTIN METS

Esimene partii on pultidel uhkelt vastavalt märgistatud ning kaasa saab ka vasta-va saavutuse selle eest, et konsooli kohe ostsid.

AJALUGU

Xbox (2001)

Microsoft astub mängukonsooliärisse 2001. aastal, kui tõi kõigepealt USA-s ja järgmise aasta algus Euroopas välja oma veidra nimega mängukonsooli. Kuuenda generatsiooni konsooli vastased olid aukartustäratavad Sony PlayStation 2, Sega Dreamcast ja Nintendo GameCube. Arvestades konkurentide müüsi lühikeseks jäänud eluaega esimene Xbox isegi päris hästi, kokku läks kaubaks umbes 24 miljonit konsooli. See oli rohkem kui suutsid kogunud konkurendid Nintendost ja Segast, kuid selle konsooligeneratsiooni konkurentsituale valitsejale PlayStation 2-le jäadi muidugi mõista alla. Microsoft proovis enast kõva turundusega sisse süüa ka Jaapani turule, kuid seal müüdüd kaks miljonit konsooli oli pigem ebaõnnestumine. 2002. aastal tutvustati Xboxil Live võrguteenust, mille varajane juurutamine andis neile võrreldes Sony'ga järgmisel generatsioonil eelise.

Xbox 360 (2005)

Microsofti teine konsool Xbox 360 tuli müügile aasta enne Sony PlayStation 3 ja Nintendo Wii'd, olles esimene seitsmenda põlvkonna konsool. Kuigi seda kimbutasid algusaastatel tehnilised probleemid, suudeti need aja jooksul välja ravida ning hilisemad uusversioonid olid juba väga töökindlad.

Sarnaselt PS3-ga umbes 80 miljonit eksemplari müünud Xbox 360 oli generatsiooni esimese poole ehk umbes kuni aastani 2010 PS3-st parem valik. PS3-le oli mängude arendamine keerulisem ja tavaliselt nägi Xbox 360 versioon samast mängust parem välja ja jooksis sujuvamalt. Küll aga läks PS3 viimastel aastatel Xbox 360-st mööda oma PS+ teenusega, mille sarnase lahenduse tõi Microsoft välja alles eelmisel aastal ja mitte just eriti suurejooneliselt.

Suurejooneline oli aga Kinecti puldita juhtimissüsteemi esitlus 2010. aastal, mis vahetas väljas Xbox Vision kaamera ja mis hoolimata oma uuenduslikkusest leidis vähe praktilist kasutust ja oli tihtipeale ebatäpne.

KOKKUVÕTE

Palju potentsiaali, kuid tarkvaraline pool on lihvimata, mängude laadimisajad on pikad ning eriti Eestis ei saa me paljusid funktsioone kasutada.

HINNE

Sinu isiklik ajaleht

Päris ajalehtede lugemine on eelmise sajandi komme. 21. sajandil loevad uudistetarbijad just nende endi huvidele vastavalt kokku pandud uudisvooge. See on lihtsamast lihtsam. Tõmba uudised tahvelarvutisse ja sul on iga päev just sind huvitav uus ajaleht.

Uue aja kombel uudiste lugemine ei saaks enam lihtsam olla. Tõmba tahvlisse rakendus, ütle sellele, mis sind huvitab ja juba ta otsibki sinu jaoks kokku värskemad uudised ja põnevamad teemalood.

Enam pole tarvis leppida selle uudisvealkuga, mida keegi kuskil arvab heaks kokku panna, vähem kui kümne minutiga saad sa luua isikliku elektroonilise ajalehe, kus on juttu ainult sind puudutavatel teemadel.

Sind ei huvita poliitika? Jäta see välja. Ei huvita sport? Jäta välja. Huvitab midagi spetsiifilist, näiteks arheoloogia või astroloogia? Pole probleemi, telligi siis ainult nende valdkondade uudised.

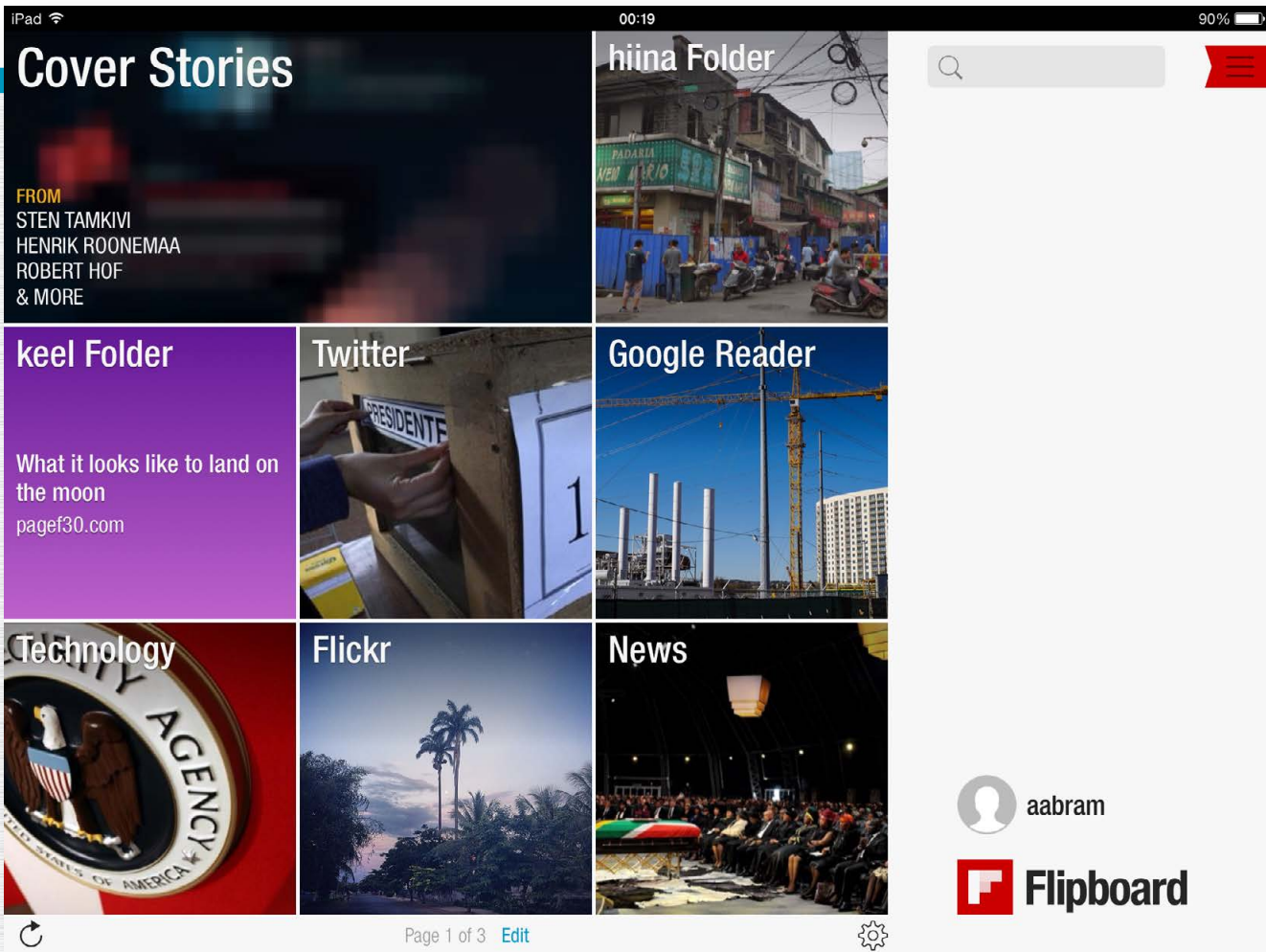
Uudistelugemisrakendusi on kümneid, kui mitte sadu. Valisime neist välja neli populaarsemat, mille puhul pole karta, et arendajatel paari kuu pärast jaks otsa saab ja rakendus kasutuks muutub: Flipboard, Currents, Zite ja Feedly. Kõigil neist on teistest veidi erinev profiil ja veidi erinev funktsionaalsus. Kõigist neist on saadaval ka nii Androidi kui iOSi versioon, kuid meie testisime neid iPadi peal. Androidi-versioonidel võib olla veidi erinev funktsionaalsus.

Iga rakenduse puhul vaatasime kolme aspekti: eeltoimetatud voogude saadavus, oma voogude lisamise lihtsus ja luge-mismugavus. Selles viimases rakendused

nii väga ei erinegi, sest kui palju erinevaid võimalusi teksti ja pildi koos esitamiseks ikka on, kuid selged erinevused tulevad välja lisavõimaluste olemasolus ning info kogumise ning haldamise lihtsuses. On rakendusi, mis eeldavad, et sa lepid peamiselt eeltoimetatud voogudega ja eriti käitsi midagi ei tehta ja on rakendusi, mis eeldavad, et sa suurema töö teed siiski ise ära ega toetu niivõrd uudiste eelvalikule.

Iga tüüpi lugeja jaoks leidub rakendus, mis just talle kõige paremini sobib. Loe meie arvamust ja installi mõni neist tahvelarvutisse. Oma ajalehe koostamine on tõesti vaid mõne minuti töö.

SVEN VAHAR

Läbiproovitud ja töökindel

Esmalt iPadi jaoks ilmunud ning eelmisel aastal ka Androidi jaoks tehtud Flipboard on üks populaarsemaid uudistelugemiskendusi. Flipboardil on olnud ka kõige rohkem aega rakendust timmida ja sinna kõikvõimalikke lisasid juurde pookida, kuid kasutajaliides on jäänud algusest peale samaks.

Avakuvale saab tuua teemaruudud, mida on lihtne järjestada endale sobival moel. Kõikide uudiste kronoloogilist vaadet kahjuks pole, nagu pole ka võimalust muuta uudiste kuvamise laadi.

Sellest hoolimata on Flipboard uudisteluigejana mugavam, sest siin on olemas head eeltoimetatud voogude kollektsioonid, mis katavad ära kõik peamised erinevate valdkondade väljaanded. Flipboardil on ka kõige rohkem impordivõimalusi: uudistevoogu saab tuua Twitterist, Facebookist, Flickrist, Google+ teenusest, LinkedInist, Instagramist, Tumblrist, teenusest 500px, YouTube'ist, SoundCloudist ja isegi kahest Hiina sotsiaal-

võrgustikust, Weibost ja Renrenist. See on Flipboardi eelis konkurentide ees, sest kui sul on Twitteri konto, millelt sa jälgid temaatilisi postitusi, siis on selle kaasamise võimalus Flipboardi igati tänuväärne, sest Twitteris liigub ohtralt sedasorti infot, mis teistesse kanalitesse alles hiljem jõuab.

Pikaaegsetel Flipboardi kasutajatel oli võimalus enne Google Readeri sulgemist sealt vood üle kanda ja need toimivad endiselt, kuid alles nüüd Flipboardi kasutama asudes seda enam teha ei saa. Õnneks on oma voogude lisamine Flipboardi lihtne, selleks tuleb täpselt nagu Currentiski voo aadress lihtsalt otsingukasti tippida. Tasub teada, et siin tuleb aadressi ette lisada ka http://, Currentis seda tegema ei pea.

Artikleid saab jagada meilitsi või sõnumi teel ja postitada Facebooki, Twitterisse või Google+ teenusesse. Flipboard on ka ainus, mille kasutajate hulgast on tekkinud omalaadne väike sotsiaalvõrgustik, sest sa saad

Flipboard

Hind: tasuta

Flipboardi artikleid kommenteerida ja näha, kes neid veel on kommenteerinud või hinnanud. Sul on võimalik näha teiste kasutajate koostatud nende personaalseid uudistemagasine ja sul on võimalik teha ka ise kollektsioon, oma uudistevalik kokku panna.

Uudiste kontrollitud kokkukorjamise kohana on Flipboard teistest võimekam. Zite võimaldab kõige paremini sihitult mööda uudistevooge uitada, Feedly on kõige parem ise lisatud voogude haldamiseks, kuid Flipboard võimaldab kõige tõhusamalt teemavooge kokku korjata ja neid jälgida.

Kui sa tingimata peaksid valima ühe uudistelugemiskenduse, siis proovi esmalt Flipboardiga ja alles siis, kui see sind ei rahulda, vaata mujale.

KOKKUVÕTE

Võimaluste rohkuse pooldest teistest parem. Kasvav kogukond annab lisaväärtust. Saab valitud uudistest kokku panna oma uudiskirja.

HINNE

Uus Google Reader

Feedly on peamiselt tuntud kui veebiteenus, kuhu kolisid üle paljud Google Readeri kadumises pettunud kasutajad, kuid Feedly'l on olemas ka iPadi- ja Androidi-rakendus. Feedly puhul on hea see, et sul pole vaja teha teenuse kasutamiseks eraldi kontot, vaid sa saad sisse logida oma Google'i-kontoga. Androidi rakendusel on võimalik kasutada telefoni olevat kontot, selle puhul pole sul vaja isegi oma Google'i konto nime ega parooli uuesti sisestada.

Erinevalt teistest siin mainitud uudistelu-gemisirakendustest on Feedly mõeldud peamiselt ainult ise lisatud RSS-voogude lugemiseks. Kui sul on Feedly's oma RSS-voogude kollektsioon juba olemas, siis on lihtne, ent kui alustad nullist, siis Explore valiku alt ilmuvate valmisvoogude valik on väiksem kui konkurentidel. Peamise tehnika-, maailma uudiste-, filmi- jt vood on küll olemas, kuid siiski on eeltoimetatud sisu vähem. Küll aga pakub Feedly eelvalikut viie suurema euroopa keele kohta: inglise, prantsuse, saksa, hispaania ja itaalia. Keeleõppijatele on see suurepä-rane võimalus oma igapäevasesse lugemisse

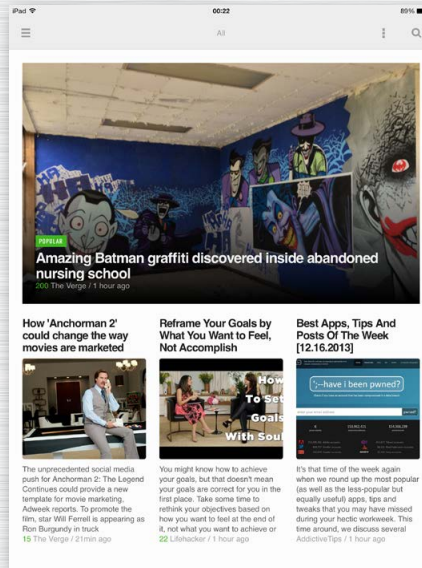
Feedly
Hind: tasuta

võõrkeelset materjali lisada.

Oma uudisvoogude lisamine on lihtne, seda saab teha kas otsingulahtrisse veebi-saidi aadressi tippides või läbi brauseri feedly.com veebisaidil. Teised siin testitud raken-dused on kasutatavad ainult läbi tahvelarvuti või telefoni. Feedly on ainus, mis võimaldab oma uudistevooge hallata arvuti kaudu, kus suuremahuliste ümberkorralduste tegemine käib kiiremini ja on mugavam.

Kõikide uudiste kronoloogiline vaade on Feedly's olemas ning ainsana võrreldavaist rakendustest saab siin muuta uudiste kuvamise viisi. Valida on lausa nelja vaate vahel: pildita loetelu, pildiga loetelu, ajakirjavaade koos väikese pildi ja tekstiga ning kaardivaade, kus on vaid suur pilt ja pealkiri.

Feedly on oma nõrga eeltoimetatud sisu-ga vastand Flipboardile, mis võimaldab kohe tarbima asuda, kuid väga mugav oma voogu-

de lisamise, haldamise ja kategoriseerimise võimalus teeb Feedly't parima vahendi inimese jaoks, kes eelistab mitte tarbida valmis uudistevalikut, vaid ise oma komplekt kokku panna. Kui sa pole pärast Google Readeri kadumist suutnud sellele head asendust leida, siis proovi Feedly't ja selle rakendust.

KOKKUVÕTE

Parim vahend RSS-fanaatikutele, kes tahavad oma uudistevoogu ise kokku panna. Ühtmoodi hästi kasutatav nii veebis kui ka tahvelarvutis.

HINNE

Sõõm värsket õhku

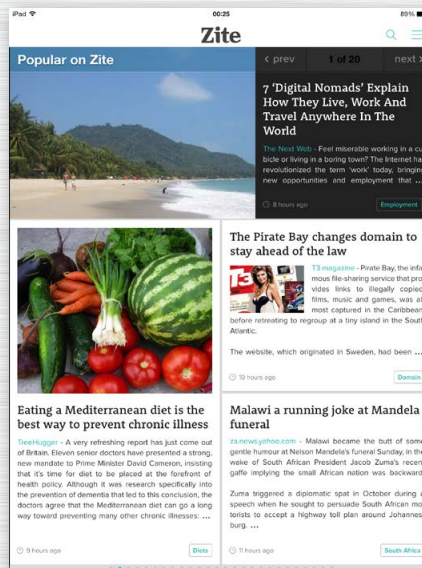
Zite'i kõige olulisem sisuline erinevus Currentist ja Flipboardist seisneb selles, et Zite võimaldab kuvada kõikide voogude uudiseid läbisegi kronoloogilises järjekorras. Kui sa kasutad oma tahvelarvutit igapäevaselt uudiste lugemiseks, siis on just Zite'iga kõige mõnusaam saada ülevaadet sellest, mis on viimase 24 tunni jooksul sinu huvialade ringi kuuluvates valdkondades toimunud. Sul pole vaja kõiki teemavooge ükshaaval läbi lapata, lootuses, et äkki on kümnendas voos midagi uut. Sa saad seda teha, kuid ei pea, sul on valiku-võimalus.

Zite
Hind: tasuta

gema artiklit majandusest, kuid tunni aja pärast avastad, et oled läbi Zite'i avastamis-mootori jõudnud välja hoopis teise valdkonda ja loed suure huviga savitelliste valmistamise tehnoloogia kohta ning kogu vahepealne tee-kond on kõik sinu jaoks olnud äärmiselt põ-nelugemine. Infomaailmas ringisobramiseks on Zite konkurentsilt parim.

Ehtsa iPadi-rakendusena saab Zite'ist lu-gusid jagada mitte ainult veebiteenustes-se - saadaval on Twitter, Facebook, Evernote, Instapaper, Google+, LinkedIn ja Pocket - vaid ka iOSi pakutavate vahendite kaudu: avada Safaris, saata AirDropi või SMSi kau-du või lihtsalt kleepida artikli aadress lõike-puhvrissse.

Zite'i tugevus on ühtlasi ka tema nõrkus. Zite'i eesmärgiks on keskenduda teemadele, mitte allikatele, ning seepärast ei ole siin või-malust ise käsitsi RSS-voogu lisada. Euroo-

pa lugeja jaoks on veidi häiriv seegi, et Zite'i uudistevalik on kallutatud Ameerika Ühend-riikide suunas ja teiste regioonide uudised ei pääse sageli künnisest üle. Loodus-, teadus- ja muude üldhuvitatavate uudiste puhul suurt erinevust pole, ent poliitika ja majanduse pu-hul on Zite'i erapoolikus näha.

KOKKUVÕTE

Suurepärase kontseptsiooni ja teostusega rakendus. Kahjuks tuleb leppida toi-metatud voogudega, ise oma allikaid lisada ei saa.

HINNE

Vanamoodne lähenemine

Currents on Google'i toode ja tänu sellele on sel rakendusel varuks üllatus. Nimelt kui siiduda Currents oma Google'i-kontoga, mille alt sa kunagi Google Readeri teenuseid kasutasid, siis saab Google Readeri uudisteveod rakenduses taas aktiveerida.

Google Reader lõpetas töötamise suvel, ent nähtavasti on Google sinu RSS-allikad kenasti alles hoidnud. Neist saab ükshaaval valida, millised Currentsisse üle kanda. Kahjuks ei saa üle kanda kõiki vooge korraka ning ei säili ka kunagises Readeris olnud kaustadesse jaotamine.

Vaikimisi pakub Currents välja ka terve hulga populaarseid rahvusvahelisi uudistekanaaleid, kuid RSS-vooge saab lisada ka käsitsi. RSS-voo lisamiseks ava otsing ning tipi otsinguaknasse RSS-voo täisaadress ja lase Currentsil seda otsida. Olles selle leidnud, pakub Currents võimalust lisada seda kanalite loetellu jaotisse Feeds. Paraku ei saa ei enda lisatud ega Readerist imporditud vooge nihutada mõne peakategooria, näiteks News või Sport alla.

Currents kasutab oskuslikult ära nii verti-

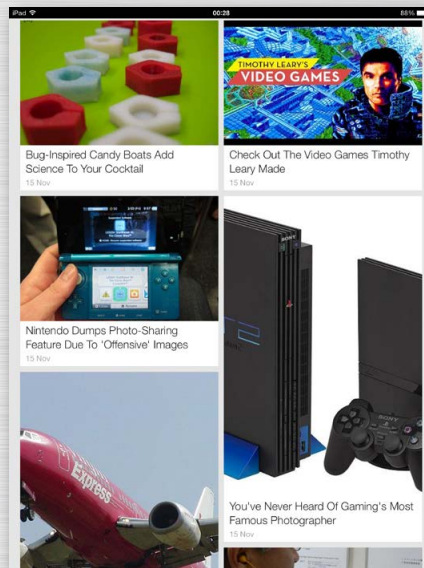
Currents

Hind: tasuta

kaalse (sama allika piires) kui ka horisontaalse (allikate vahel) navigatsiooni, kuid puudub võimalus vaadata kõiki uudiseid läbiseigi kronoloogilises järjestuses. Sa oled ikkagi sunnitud sirvima ühe allika voogu korraka.

Currents ei too sulle ühele ekraanile kokku mitmest erinevast allikast pärit käsitlusi sama uudise kohta ja sa ei saa jälgida uudise levimist ajaliselt mööda erinevaid allikaid. Samuti ei saa sa siia tömmata Facebooki või Twitteri voogu. Kui Flipboardis saab sirvida teemapõhist mitmest allikast kokku jooksvat voogu, siis Currentis on lugemine rangelt ainult allikapõhine.

Uudiste edasi jagamise vahendid on Currentsil seevastu rikkalikud. Sa saad uudist jagada Google+ ja Twitteri teenuste kaudu, aga saad postitada Facebooki või Pinboardi, saata e-kirjaga või edastada oma Instapaperi või Pocketi kontole.

Paraku jääb sellest siiski väheks, et Currentsilt igapäevaseks kasutamiseks soovitada. Kui sa tahad lugeda ainult valmis vooge, siis võta Zite. Kui tahad ise kõike teha, võta Feedly. Kui tahad head kompromissi, võta Flipboard.

KOKKUVÕTE

Võimalus vanad Google Readeri vood üle tuua. Uudiseid esitatakse allika, mitte teemade kaupa. Igav ja vanamoodne rakendus.

HINNE

KOKKUVÕTE JA TULEMUSED

Igal rakendusel on omad nüansid, millega peab arvestama. Kui tahta muude uudiste sekka tömmata ka Facebooki ja Twitteri voogu, siis polegi valida muud peale Flipboardi.

Arvestades tahvelarvutite eripära, kus mitut akent korraka avada ei saa ja virtuaalse klaviatuuriga ilma hiireta asjatamine on keerukas, on kõikidel rakendustel oma voogude lisamine tülikas. Ainsana pakub lahendust Feedly, millel on ka veebisait, kus saab oma uudistevooge ja kategooriaid hallata.

Üllatav on see, et vaid Zite pakub kõikide

uudiste kronoloogilist järjestust, milles kõik sind huvitavad teemad läbiseigi reas. Pettumuse valmistab Google Currents, sest see langeb sellesse Google'i toodete kategooriasse, kus on tooted, mis on tehtud lihtsalt selle pärast, et oleks linnuke kirjas, mitte sellepärast, et tegemist on hea, laheda ja konkurentidest etema asjaga.

Kõige huvitavam ja paljulubavam uudistelugemiskrakendus on Zite, mis lausa kutsub mööda teemaviiteid edasi liikuma ja pidevalt uut lugemist avastama. Just Zite'iga on kõige

lihtsam terve õhtupoolik mööda saata, ilma et igav hakkaks. Oleks seal ka oma voogude lisamise võimalus, võiks Zite'i julgelt esimesele kohale tõsta, sest see mõjub teiste kõrval erilisema ja värskemana.

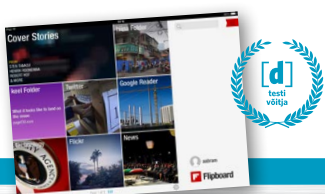
Kui nüüd keegi kätte võtaks ja teeks Zite'i sarnase rakenduse, millel on on Twitteri tugi ja Feedly sarnane võimalus vooge veebi kaudu hallata, siis oleks meil hoobilt olemas ideaalne uudistelugemiskrakendus. Kas leidub mõni hakkaja kohalik idufirma, mis asja ära teeks?

VÕITJAD

1

Flipboard

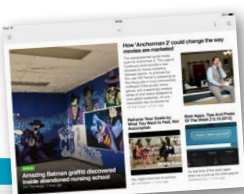
Igapäevaseks asjalikuks uudistetarbitamiseks parim. Twitteri ja Facebooki voogude tirimine on kindel pluss, seda teised ei paku.

2

Feedly

Asendamatu tööriist isetegijale, kel on ulatuslik RSS-voogude kogu ja kes otsivad nende tahvelarvutist lugemiseks head võimalust.

3

Zite

Väga hea kontseptsiooniga viimistletud ja ilus rakendus. Võimalik, et sul ei tekigi tahtmist oma uudistevooge lisada, sest Zite'ist artikleid sirvides ei hakka kunagi igav.

Maciga sõbraks saada?

Niisi, jõuluvana kingikotist tuli välja Mac või teatas ülemus töö, et nüüd tuleb kolida Windowsilt õnalogoga arvutisse. Eelmises [digi] tegime selgeks Maci põhitõed, nüüd vaatame, kuidas sellega edukalt edasi toimetada.

1

Mission Control - Maci kaptenisid

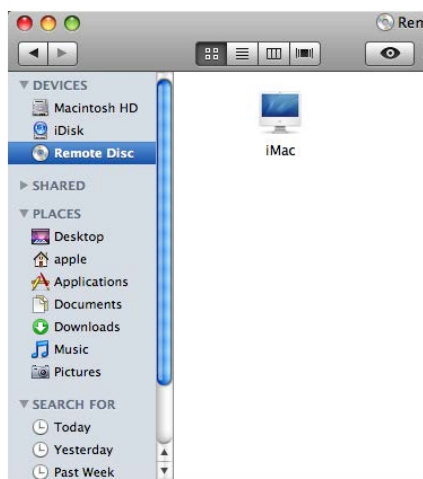
Eelmises ajakirjas saime selgeks, et akende sulgemine ei tähenda alati programmi sulgemist ja akende fooritaolised punane-kollane-roheline nupp on Windowsiga võrreldes veidi teistsugused. Staažikale Windowsi-kasutajale tekitab see paratamatult frustratsiooni, et Macis pole mugav akent ühe klikiga üle ekraani laiendada nagu Windowsi töölauaversioonis või ühe viiega ekraani ühele küljele kinnitada nagu Windows 8-s. Sellest üle saamiseks tasub selgeks teha Maci akendega manipuleerimise põhilised võtted ja ära õppida Mission Control.

Akendega toimetamine käib Macis läbi ekraani nurkade. See võib olla tegelikult tuttav, kui sa oled hiirega selgeks saanud Windows 8, sest seal tutvustas Microsoft sama põhimõtet. Mida miski nurk teeb, saab ise valida menüüst System Preferences > Mission Control > Hot corners. Üks „kuumade nurkade“ seadistus on näiteks selline, et ekraani alumised nurgad näitavad töölaua (lahtioleavad aknad kaovad eest) ja käivitavad ekraanisäästja. Aga vasak ülanurk näitab kõiki avatud aknaid grupeerituna programmide kaupa - selle vaate nimi ongi Mission Control. Seal on mugav kursoriga aktiivset programmi või akent vahetada: sõida hiirega ülanurka ja kliki mõnel aknal. Kui ühel programmil on lahti mitu akent, on need koondataud üksteise taha kuhilasse. Selle kuhila peal võib hiire rattaga kerida või puuteplaadil kahe näpuga libistada, misjärel rullub vastava programmi akende kuhi lahti.

Mission Controlis on veel üks väga oluline rida, mille selgeks õppimine aitab Macist viimast võtta. Ekraani ülaserivas on väike eel-

vaade praegusest töölauast, kuid ülalt paremalt saab klikkida juurde uusi töölaua. Just nagu nutitefonis või tahvelarvutis on kõrvuti erinevad kuvad või töölauad, nii saab ka Macis kõrvuti luua kuni 16 töölaua omaenda akendega. Igalt töölaualt saab aknaid vedada teisele olemasolevale töölauale või ekraani nurgast paistvale uuele puhtale lauale.

Macis on võimalik aknaid teha ka tõesti nii suureks, et need katavad kogu ekraani ja kaob isegi õnalogoga ülamenüü. Sellisel juhul ilmuvad nad Mission Controlis üles eraldi töölauana. Kõiki aknaid siiski üle ekraani suuredada ei saa - see sõltub programmist.

2

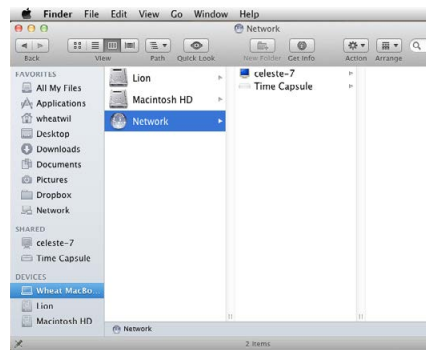
Kettad ja Finder

Maci programmide paigaldamise ja käivitamise juures saime juba lühiülevaate ketastest. Finder - mis on justkui Windows Explorer - küljepaan näitab vahepealkirja Devices all kõiki arvutiga seotud kettaseadmeid. Kui arvutis on mitu kõvaketast, näeb seal neid ketaid. Kui arvutis on avatud mõni virtuaalne ketas (näiteks dmg-fail, millelt tavaliselt programme arvutisse installida saab), on ka see seal. Kui arvutiga ühendada ajutisi seadmeid, nagu mälupeki või -kaarte, tekitab ka need sinna. Samast nimistust saab ka ajuti-

sed seadmed tarkvaraliselt lahti ühendada - sama nagu Windowsi „safe to eject“ liigutus. Alles pärast seda, kui noolega väljutamisnupule vajutades seade nimekirjast kaob, võib selle arvuti küljest ära tõmmata või dmg-faili ära kustutada.

Kuna Mac OS on tegelikult UNIXi põhinev operatsioonisüsteem, meenutab ka põhiliste kaustade paiknemine kettal teisi UNIXi-laadseid. Tavakasutajal on oluline teada kahte olulist kausta juurkataloogis: Application sisaldab kõiki programme ja Users kasutajate dokumentalooge.

Kaustade seas Finderiga ringi liikumine pole tegelikult Windowsilt tulijale mingi keerukus. Ilmselt võib esialgu segadusse ajada vaid üks asi: Finderis kausta või faili peal Enter-klahvi vajutamine ei ava seda teps mitte. Enteriga saab hoopis kausta või faili nime muuta, avamiseks tuleb teha hiirega topeltklõps või vajutada **⌘+nool** alla.

3

Kus on võrgunaabrus?

Nii korralikus kodus võrgus kui ka kontoris ei saa läbi ilma teiste arvutitega suhtlemise. Üldjuhul ilmuvad kõik teised võrgust leitud arvutid või ka muud seadmed Finderisse kõrvalribal alajaotusesse Shared. Arvutile klikkides näeb selle seadme väljajagatud võrgukettaid, kuhu saab kasutajanime ja parooliga või ka ilma sisse logida.

Kui võrgus on teisi Macintoshes, on nedega võimalik faile vahetada eriti mugaval moel. Selleks on Finderis kõrvalribal valik AirDrop.

Kui mõlemal Maci arvutil on AirDrop vaade avatud ja WiFi sisse lülitatud, leiavad need üksteist jagatud WiFi võrgu kaudu. Edasi saavad kasutajad AiDropsi kaudu üksteisele faili lohistada ja rohkem midagi seadistada polegi vaja.

Mõnikord aga ei piisa Finderi valikutest olevatest jagatud arvutitest. Võib-olla on suure kontori võrgus arvuteid nii palju, et nende seast on raske õiget leida või ei anna jagatud arvuti või server ennast miskipärast Finderis näole. Siis tuleb sihiks oleva arvuti IP-aadress või nimi käsitsi sisestada (näiteks smb://192.168.1.2), mida saab teha Finderis menüüs Go > Connect to Server.

4

Windows Maci sees

Tõsiasi on, et Mac ei suuda rahuldada kõiki Windowsi kasutaja vajadusi (ilmselt kehtib sama ka vastupidi), kuna tegu on ikkagi kahe erineva operatsioonisüsteemiga. Võib juhtuda, et mõnikord on vaja kasutada mõnda spetsiaalset programmi, mis on loodud ainult

Windowsile või proovida mingit tarkvara just Windowsis. Hea uudis on see, et selliste olukordade puhuks ei pea varuma endale kahte arvutit.

Mac arvutis saab Windowsit kasutada kolmel moel. Esiteks tuleb Mac OS-iga kaasa Apple'i enda tarkvara Boot Camp, mis aitab samasse arvutisse Mac OS-i kõrvale installida Windowsi. Boot Camp aitab teha kõvakettale Windowsi jaoks partitsiooni, selle kasutamiseks tuleb taaskäivitamise järel valida, kas arvuti käivitub Mac OS-i või Windowsis. See on ka Boot Campi miinus, sest OS-ide vahel vahetamine on aeganõudev, samas suudab Macis olev Windows nii kasutada pea maksimaalselt kogu riistvara jõudlust.

Ülejäänud kaks võimalust on Windows virtuaalmasinana, kas tasuta või tasulise lahendusena. Virtuaalmasina puhul käivitub Windows ühe Maci programmina, aga näeb end justkui iseseisva arvutina. Tasuta lahenduse VirtualBoxi seadistamisel tuleb valida, kui palju mälu ja kõvakettaruumi virtuaalsel Windowsil on. Sellega katab elementaarsed vajadused. Tasulised virtuaalmasinad, nt VMWare Fusion ja Parallels on juba võimsamad. Nende virtuaalmasinate kiirus on pea võrdne Mac OS-i endaga (oluline Windowsi mängude mängimiseks). Lisaks pakuvad tasulised virtuaalmasinad ka mõnusat integratsiooni Windowsi ja Maci vahel: näiteks saab Windowsi programme ikoonidena Maci dokki lohistada, nii et piir kahe operatsioonisüsteemi vahel muutub päris häguseks.

HENRIK ROONEMAA

KIIRKURSUS

Kuidas ...

PDF-faili muuta

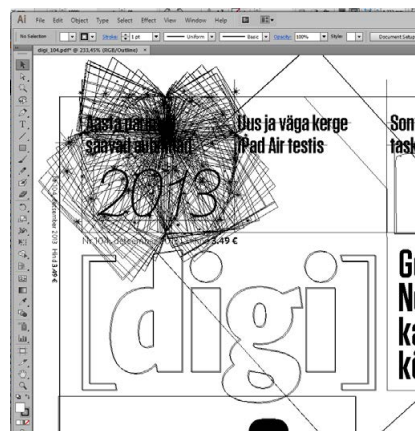
1 PDFi pluss ja miinus

PDF-failid on väga levinud: need ei võta palju ruumi, nad näevad igal ekraanil välja samasugustena nagu loodi ja neid ei saa teised peale looja muuta. Aga vahetevahel tuleb ikka ette olukordi, kus oleks vaja PDF-faili muuta. Ühestki PDFi vaatamiseks mõeldud programmist nagu näiteks Adobe Acrobat Reader nappu PDF-i muutmiseks ei leia. Wordis ei saa seda samuti avada. Mis siis teha?

2 PDFescape

Appi tuleb internet. PDFescape.com on tasuta lihtne teenus, kuhu saab ilma kontot tegemata laadida oma PDF-faili. Edasi avaneb brauseris lihtsamat sorti töökeskkond, milles saab PDFi leheküljele liisada teksti või graafilisi elemente (ringe, ruute, jooni, pilte jne). Näiteks võib sisse skannida oma käega tehtud allkirja ja selle leheküljele lisada.

Ka PDFescape'i abiga ei saa failis olemasolevat muuta või kustutada. Aga kui sul on vaja näiteks failis peita oma telefoninumber või muu info, siis saab PDFescape'i abiga selle kinni katta.

3 Illustrator

Tasub muidugi arvestada, et niimoodi käepärase vahenditega PDFi muutmise (näiteks mingi info kinnitamine) on professionaalse tööriistaga muudetav. Üleüldse ongi valmis PDF-faili muutmiseks vajalik professionaalne kommertstarkvara - kõige levinum on selleks näiteks Adobe Illustrator. Sellega saab juba nii PDFis tekste muuta, pilte vahetada kui ka muud teha.

HENRIK ROONEMAA

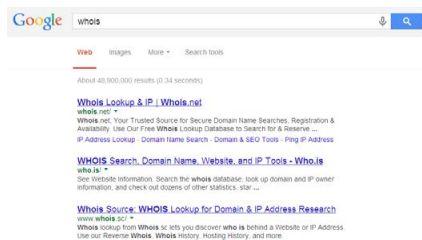
Kuidas ...

enda kohta käivat infot internetist kustutada saab?

Internetis on teadagi igasugust infot ja osa käib ka sinu kohta. Kas sul on õigus seda infot käsutada ja käskida näiteks mõnd uudisteportaali või lausa Google'il ja Facebookil midagi sinu kohta käivat ära kustutada?

1 Vana tööde
Kordame kohe alustuseks üle klassikalise veebireegli: ära kirjuta interneti midagi sellist, mida sa ei julgeks kirjutada lahtisele postkaardile. Kui oled seda reeglit meeles pidanud ja ka igapäevaselt järginud, siis on pool võitu juba sinu.

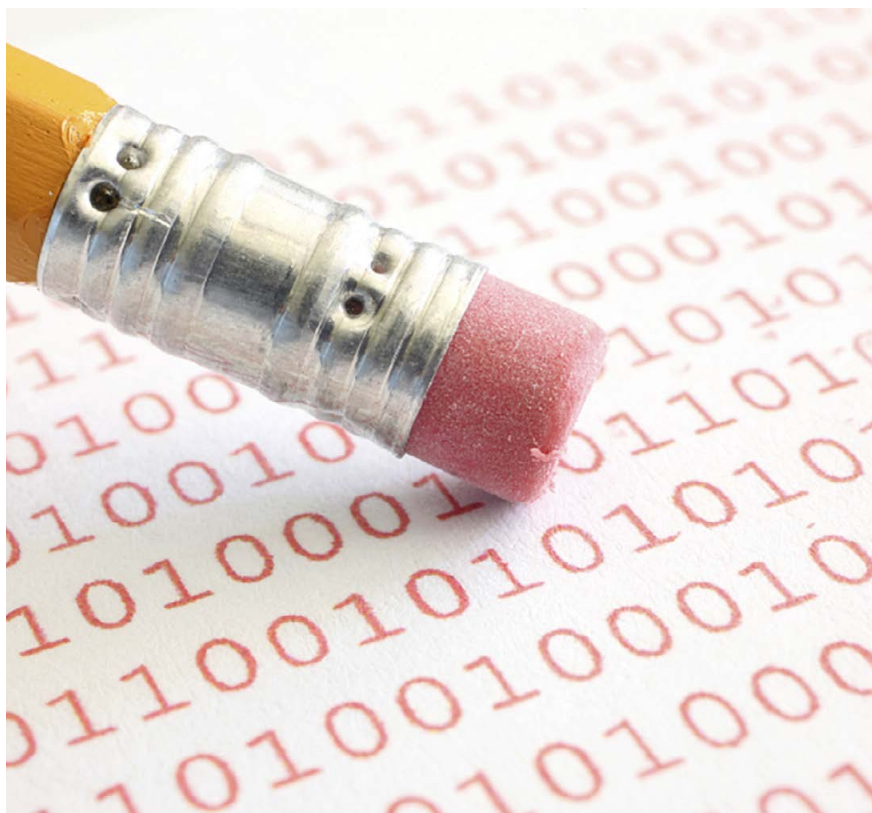
2 Kiiret lahendust ei ole
Ent siiski, kui juhtub, et interneti avarustes leidub sinu kohta midagi, mis sulle ei meeldi või on näiteks keegi teine levitanud netis sinu kohta laimusõnu, on sul ühtteist võimalik enda kaitseks ette võtta. Arvesta sellega, et ühe minuti ega klahvivajutusega sa üldjuhul netis enda kohta juba leiduvat kaotada ei saa. Tavaliselt nõuab see protsess aega ja meelekindlust.

3 Leia üles veebimeister
Sinu esimene samm peaks olema alati ühenduse otsimine veebimeistriga, kes kontrollib just seda lehekülge, mis sinu kohta mingit informatsiooni levitab. Kaks kohta nippi, kuidas kõige kiiremini adminiga ühendust saada, pakub välja Google. Esiteks otsi veebilehelt kirja „contact us“ või midagi sarnast. Enamasti leiad selle just saidi avalahelt. Kui sa aga selle kaudu adminiga ühendust ei saa, soovitab Google kasutada whois ehk „who is“ („kes on“) otsingut. Trüki Google'i otsingusse näiteks „whois pidu.eu“ ning saad teada, kes on selle veebikülje registreerinud.

4 Kaeba ametnikele
Alati võib aga juhtuda, et ehkki saad veebikülje administraatori-ga ühendust, siis tema sinu muret

ISTOCKPHOTO

ei mõista või lihtsalt ei viitsigi reageerida. Sel juhul on mõistlik esitada juba kaebus andmekaitse inspeksiooni ning paluda neil sulle appi tulla.

5 Delfi kirjutab Google'ile
Ent isegi siis, kui sulle muret valmistavalt saidilt on sinu kohta andmed eemaldatud, võivad need internetiotsingust veel pikka aega tagantjärgi välja tulla. Ka sellele on tegelikult võimalik piir panna. Esiteks, kui su nimi on kuidagi alatul kombel sattunud näiteks Delfi kommentaaridesse, võid paluda Delfit, et nemad esitaksid avalduse ka otsingumootoritele nagu Google, et see lehekülge enam otsingust välja ei tuleks.

6 Kirjuta ise Google'ile
Tõenäoliselt aga kindlamgi veel on esitada see avaldus Google'ile ise. Google'il on just selleks puhuks spetsiaalne ankeet, mille sa täitma pead. Kõige lihtsamini leiad selle otsinguga „content removal“. Nagu näed, ei pruugi internetist enda kohta käiva sisu eemaldamine just kõige lihtsam olla. Üldjuhul kehtib reegel, et mis kord juba internetis on, see sinna ühel või teisel moel ka jääb.

7 Ennetamine on tark mõte
Just seetõttu on kõige targem nipp kõikidest võimalikest ennetamine. Ära pane enda kohta üles imelikke fotosid; jälgi hoolikalt, millistes keskkondades sõna võtad; samuti jälgi kasutajatingimusi ning seda, kuidas on võimalik näiteks erinevates sotsiaalvõrgustikes enda profiili kustutada. Kui selliseid lihtsaid reegleid silmas pead ja alati kolm korda mõtled, enne kui enda kohta võrku andmeid maha jääd, võib loota, et andmete kustutamise vajadust sul kunagi ette ei tulegi. Käitu mõistlikult!

ISTOCKPHOTO

Kuidas ...

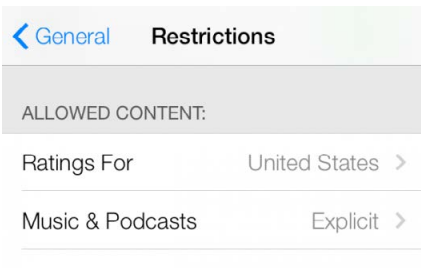
teha nii, et lapsed ei ostaks kogemata kalleid äppe?

Kes on oma telefoni või tahvelarvuti korra paariaastase lapse kätte andnud, teab hästi, millist hävingut need väiksed näpud võivad seal lühikese aja jooksul teha. Kuidas end, oma arvutit ja rahakotti selle eest kaitsta?

1

Laps ostab lennuki

Kui korra kõrvale vaatad, on ta juba kustutanud ära pooled su äpid, saatnud kolm kummalise sisuga e-kirja ning ostnud mõned ebavajalikud äpid või eBay oksjonilt sinu raha eest päris reaktiivlennuki. Jah, ka seda viimast on päriselt juhtunud. Mida siis teha, et lapsed ei saaks tahtmatult või tahtlikult su telefoni või tahvelarvutiga äppe osta? Kuidas toime tulla viimase aja mängude kombega küsida mängu sees iga liigutuse eest päris raha? iPadis on see lihtsam, Androidis keerulisem, aga see-eest palju suuremate võimalustega.

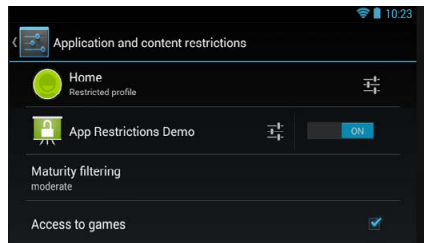

2

Piirame iPadi

iPadis tuleb avada Settings, leida vasakult menüüst General ja selle alt Restrictions. Siit saab iPadile peale panna kõikvõimalikke piiranguid, nagu näiteks keelata ära teatud rakenduste kasutamise, nende juurde installimise või kustutamise ning isegi rakenduste sisesed ostud ehk just selle, mis lapsi mängudes kõige rohkem ahvatleb raha kulutama. Kui piirangurežiim on sisse lülitatud, saab sellele peale panna neljakohalise PIN-koodi, et laps ise ei

saaks seda maha võtta. Kõige suurem probleem piirangurežiimiga on aga see, et kui sa tahad nüüd iPadi ise kasutada, pead jälle sinna samasse Settings menüüsse minema ja selle käsitsi maha võtma. See pole keeruline, küll aga võib olla tüütu.

3

Androidis tee lapsele oma konto

Androidis on kaks võimalust. Kuisul on tahvelarvuti, kus jookseb Android 4.2 või uuem, saad teha igale kasutajale oma konto, nagu päris arvutis. Nii võid näiteks teha lapsele konto, kus on oma äpid ja kus nende juurde ostmise võimalus puudub. Android 4.3 tõi veel suure hulga võimalusi kasutajakontode õiguste kontrollimiseks ja haldamiseks, nii et uuri järgi.

LOE LISAKS

[digi] teeb koostööd noortele mõeldud internetiturvalisuse projektiga „Teater internetist“, mille raames muuhulgas valmib ka lavastus „Netis sündinud“, mida järgnevatel kuudel Eestis tasuta etendatakse. Kuni aasta lõpuni ilmuvad meie ajakirjas projekti jaoks sündinud artiklid sellest, milliste elementaarsete võtetega saab igaüks oma turvalisust internetis parandada. Tekstid on koostanud BCS Koolituse spetsialistid. Projekti toetab Euroopa Regionaalarengu Fond.

4

Otsi vastav programm

Teine võimalus on kasutada tervet hulka programme, mis võimaldavad Androidis toimivat piirata. Esimese asjana võta lahti Google Play rakendustepood, lülita seadete alt sisse Content Filtering ehk võimalus poes lapsele sobimatuid rakendusi mitte näidata ning tee linnuke käsu Password ette – nüüd ei saa poest ilma parooli teadmata midagi osta. Edasi saab piiranguid seada juba spetsiaalsete rakendustega. Näiteks App Lock võimaldab ükshaaval rakendustele PIN-koode peale panna ning rakendused nagu Child Lock, Play Safe, Famigo, Kids World ja suur hulk teisi võimaldavad päris hästi kontrollida, mida laps telefoniga teha saab ja mida mitte.

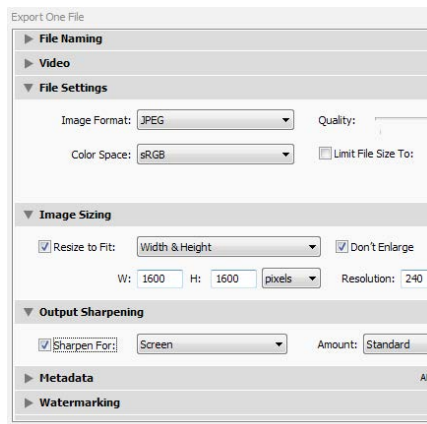
5

Väikele lapsele oma lõks

Ja lõpuks – väga väikeste laste vastu aitab rakendus nimega Toddler Lock. See paneb telefoni ekraani lukku nii, et ekraani puudutades teeb telefon häält ja näitab värvilisi kujundeid, aga laps ise ei saa rakendusest välja minna pahandust tegema. Selleks on vaja täiskasvanul ekraani nurgad päripäeva läbi toksida. Lihtne, aga geniaalne.

talutsutada Lightroomi?

Selles osas vaatame, kuidas pilte eksportida ja selgitame, mida piltide salvestamise parameetrid täpselt tähendavad. Õpetame ka, kuidas Lightroomist pilte otse oma Facebooki albumisse üles laadida.

1 Eksportimine vs salvestamine

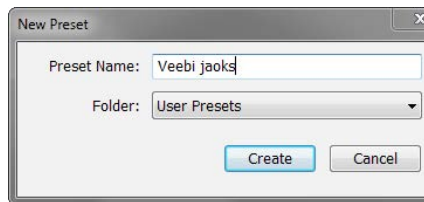
Neil, kes varem Lightroomiga või muu sarnase fotohaldusvahendiga pistmist pole teinud, tekib sageli küsimus, et kuidas pilte salvestatakse ja mis vahe on salvestamisel ja ekspordil?

Salvestamisega on Lightroomis lugu lihtne, see toimub automaatselt ja jooksvalt. Iga kord, kui sa pildi juures midagi muudad, näiteks värviküllastust või kontrasti timmid, salvestab Lightroom muudatused automaatselt. Photoshopis või mõnes teises fototöötlusprogrammis salvestatakse üle see fail, millega sa parasjagu tööd teed, kuid Lightroom salvestab kõik muudatused eraldi failidesse ning sinu algne pilt jääb alati selliseks, nagu see kaamerast tuli. Sellepärast Lightroomil menüüs eraldi Save käsku ka pole. Seda lihtsalt pole tarvis.

Käsk Export salvestab pildi koos kõikide muudatustega uueks failiks. Export salvestab alati kõik selekteeritud pildid, ükskõik, kas sul on neid üks, kaks või kaksada.

2 Eksportimise valikud

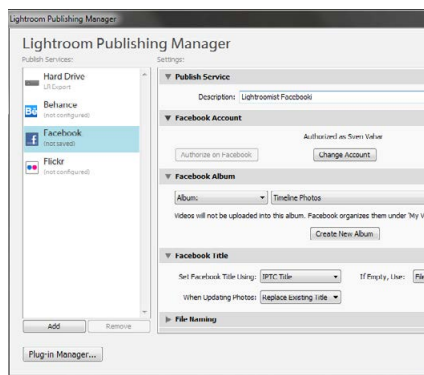
Töödeldud faili(de) salvestamiseks on sul kolm valikut: Export, Export with Previous ja Export with Preset. Export võimaldab sul sisestada kõik vajalikud parameetrid, sh pildi mõõtmed, mahu, asukoha jne. Kuigi see võib tunduda loogiline valik igakordseks failide salvestamiseks, on siiski mõttekam luua oma vajadustele vastavad sätetekomplektid (preset), mille abil saab edaspidi pildi koos vajalike parameetritega salvestada ühe hiireklõpsuga. Sinu loodud sätetekomplektid il-

muvad File > Export with Preset menüüsse. Export with Previous salvestab pildid kasutas viimast sätetekomplekti, millega sa eelmised pildid salvestasid.

3 Kataloogi eksportimine

Menüüs on veel neljaski eksportimise valik: Export as Catalog. See ei ole mõeldud mitte valmispiltide salvestamiseks, vaid piltide ülekandmiseks teise arvutisse, nende edasiandmiseks sõbrale või kellelegi teisele, kes nendega edasi töötab. Näiteks kui sul on osad pildid sülearvutis ja sa soovid need tõsta teise arvutisse ümber, siis on mõistlik eksportida need Lightroomi kataloogiks, mitte lihtsalt originaalpilte ümber kopeerida. Kataloogi eksportimise ja teises arvutis importimise eeliseks on see, et säilib juba tehtud töötlus ja kõik meetaandmed.

4 Sätetekomplekti loomine

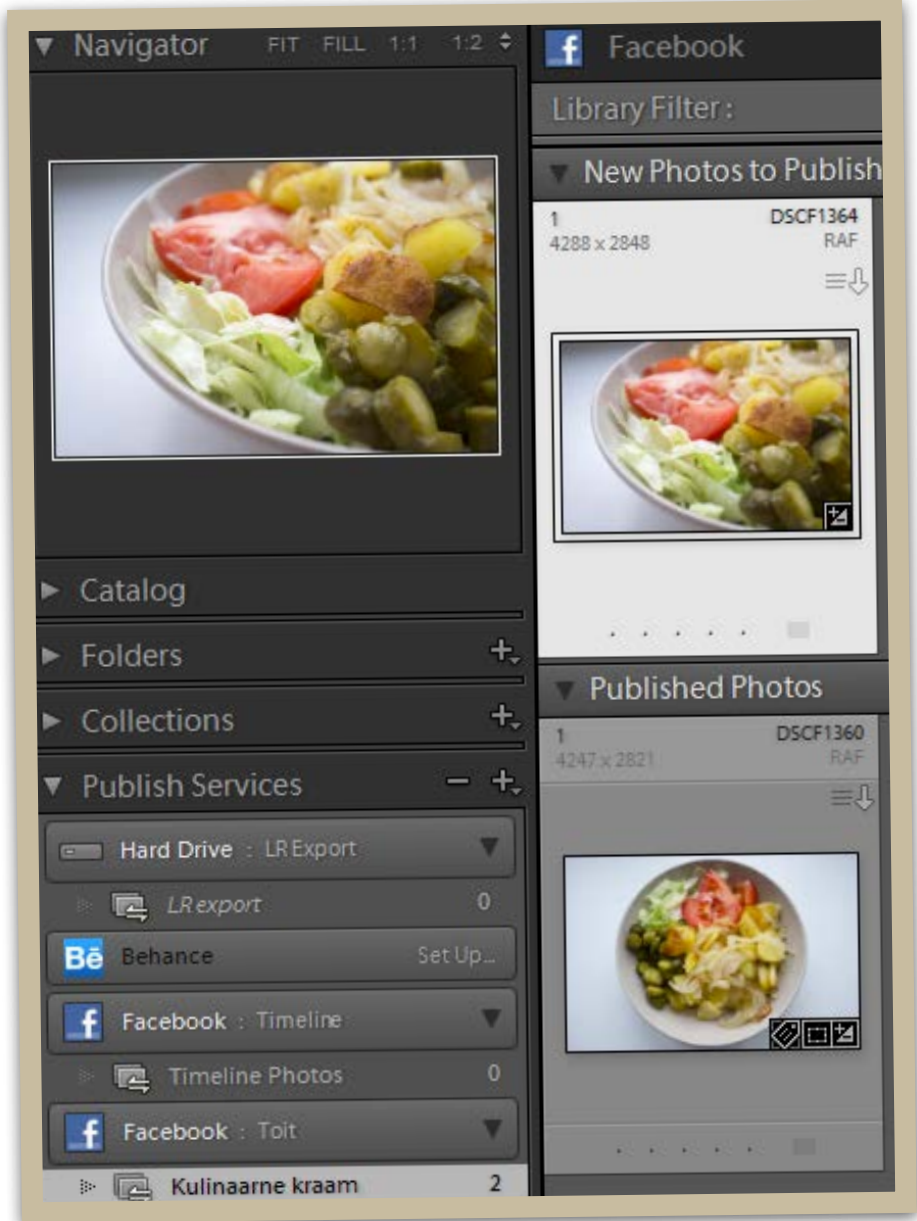
Vali menüüst File käsk Export. Avanevas dialoogiaknas on kaks paani, vasakpoolsel on näha juba olemasolevad sätetekomplektid, paremal kasutada olevad tööriistad. Klõpsa nuppu Add ja tipi loodava sätetekomplekti nimi. Oletame, et sa tavaliselt töötled ja salvestad pilte eesmärgiga need mõnele veebilehele üles riputada. Sel juhul võiks olla sätetekomplek-

ti nimi näiteks „Veebi jaoks“. Klõpsa Create. Nüüd saad asuda juba üksikuid pildiparameetreid määrama.

- **Export location** määrab kausta, kuhu selle sätetekomplekti kasutamisel failid alati salvestatakse. Sa võid kõvakettal eelnevalt luua sobiva kaustastruktuuri ja teha iga sätetekomplekti jaoks eraldi kaustad. Nii on sul alati teada, kust Lightroomist eksporditavaid pilte otsida.
- **File naming** võimaldab sul failid eksportida uue nimega. Kui vaikimisi tulevad kaamerast failid nimega DSCF2187.JPG või sarnased, siis siin saad sa failid ümber nimetada näiteks projekti nime järgi. Mitme faili salvestamisel tuleks sel juhul aktiveerida valik Custom Name - Sequence ning projekti nimi kirjutada lahtrisse Custom Text.
- **File settings** on koht, kus sa saad määrata salvestatava faili vormingu. PSD ja TIFF vali vaid siis, kui sa täpselt tead, et sul neid vaja on, muul juhul vali JPG. JPG kvaliteeti pole tarvis skaalal 100 peale jätta, sest see ei anna sulle erilist mahuvõitu. JPG-failide eelis seisneb selles, et foto (kuid mitte plokk skeemide, tabelite vm) maht väheneb kiiremini kui pildikvaliteet. Kui originaalfailil on kõrge kvaliteet ja suur maht, siis näiteks kvaliteediga 70 eksporditud JPG-failil on mahtu kümme korda vähem, ent kvaliteedis treenimata silmaga vahet ei ole võimalik teha. Võid julgelt kvaliteediliiguri sättida 60 või 70 peale.
- Ruut **Limit File Size** laseb sul ette anda maksimaalse lubatava failisuuruse (näiteks kui sa ei saa veebilehe haldusliidese kaudu üles laadida suuremaid kui 200 KB pilte) ja Lightroom arvutab ise selle saamiseks vajaliku kvaliteeditaseme.
- Valides failivorminguks **Original**, kopeerib Lightroom lihtsalt sinu algse pildi uude kohta ilma seda muutmata.
- **Image Sizing** jaotises on valikud, mis taasku veebi ülespanemiseks mõeldud piltide puhul kindlasti aktiveerida. Esimalt märgi ruut **Resize to Fit** ja seejärel vali rippmenüüst sobiv faili mõõtmete muutmise moodus. Esimesed kaks valikut, **Width & Height** ning **Dimensions** tunduvad tegevast sama asja, kuid seal on siiski väike nüansierinevus.
- **Width & Height** vähendab fotot selliselt, et selle kumbki mõõde, ei laius ega pik-

kus ei ületaks sinu poolt ette antud suurst. Dimensions teeb sedasama, kuid selle vahega, et teda ei huvita, kumb number on pikkuse ja kumb laiuse jaoks. Width & Height käsitleb portree- ja maastikuformaadis pilte erinevalt, Dimensions aga samamoodi. Näiteks kui sa määrad Width & Height puhul laiuseks 1200 ja kõrguseks 800, siis tulevad sul rõhtsed pildid mõõtmetega 1200 x 800, kuid püstipidised pildid mõõtmetega 533 x 800, sest kõrgus ei tohi olla suurem kui 800 pikslit. Dimensions tööriista puhul tuleksid aga nii rõhtsed kui püstised pildid mõlemad 1200 x 800, sest tema vaatab ainult lühemat ja pikemat külge, ega hooli, kumb on laius, kumb kõrgus. Seda, kumba neist sa kasutad, pead vaatama oma vajaduse järgi. Tihti peale on veebi ülesriputatavatel pildidel piiratud just kõrgus, sest laiekraanikuvaril on laiust rohkem kui kõrgust ning kõrged pildid sunnivad kasutama kerima. Sellisel juhul on sul mõistlik kasutada ainult Width & Height või Longest edge.

- **Output Sharpening** on tihti peale kasulik, kui sa pole seda töötamise etapis teinud. Teravuse lisamine peaks olema kõige viimane samm ja sageli on mõistlik see töötlemise vahele jätta, kui täpselt ei tea, kas pildid lähevad veebi või printimisele. Siin on sul võimalik see vajadusel sisse lülitada.
- **Metadata** tegeleb pildi metainfoga, seal saad pildilt kõrvaldada kas ainult kaamera- ja kaadriinfo, asukohainfo või kõik pildiga seotud andmed.
- **Watermarking** võimaldab lisada pildile vesimärgi. Vesimärgi kohandamiseks vali rippmenüüst käsk Edit Watermarks.
- **Post-Processing** määrab, mis saab pärast pildi eksportimist. Sa saad Lightroomil lasta automaatselt avada kausta, kuhu pildid eksporditi, aga võid otse avada ka mõne rakenduse, milles sa tahad pildiga edasi töötada.

Connect Adobe Photoshop Lightroom with Facebook

Please click Connect below to activate Adobe Photoshop Lightroom.

Connect

5 Ühenda Facebookiga

Selleks, et Lightroomis töödeldud pilte Facebooki riputada, ei ole sul tarvis pilte esmalt ekspordida ja siis käsitsi üles laadida, Lightroomi on sisse ehitatud Facebooki üleslaadimise moodul.

Mine vaatesse Library ja otsi vasakpoolsest paanilt üles sahtel Publish Services. Seal on Facebook juba vaikimisi näha. Klõpsa linki Set Up. Nüüd võtab Lightroom ühendust Facebookiga ja avab sulle Facebookis spetsiaalse lehe, kus sa pead Lightroomi rakenduse autoriseerima. Kui oled seda teinud, võid Lightroomi tagasi pöörduda.

Nüüd on sul avatud Lightroom Publishing Manager, kus on näha Facebooki moo-

duli sätteid. Reale Publish Service on soovitatav kirjutada selle Facebooki albumi nimi, kuhu sa pilte üles laadida kavatsed. Vaikimisi ei ole valitud ühtegi albumit, kõik pildid lähevad otse sinu seinale. Jaotises Facebook Album vali album, millesse sa selle konkreetse ühenduse kaudu pilte lisama hakkad. Iga albumi jaoks pead sa tegema uue Facebooki ühenduse. Autoriseerida ei ole mitu korda vaja, kuid sa pead Publishing Manageri seest iga albumi jaoks valima uuesti nupu Add, ning lisama uue Facebooki ühenduse. Muudel väljadel pole tarvis midagi muuta, seal on Facebooki jaoks mõistlikud vaikeväärtused juba olemas. Klõpsa nuppu Save.

6 Lohista ja lükka

Viimane samm enne piltide Facebooki saamist on need kokku koguda eelnevalt loodud Facebooki ühenduse alla. Selle leiad sa Library-vaates vasakpoolse paani kõige alumisest sahtlist. Kui oled loonud mitu Facebooki ühendust, on need seal kõik reas. Lohista pil-

did, mida soovid Facebooki saata, sinna peale. Lihtsalt võta kinni ja sikuta. Üleslaadimiseks mõeldud pildid jäävad sinna ootele. Kui oled kokku kogunud kõik pildid, klõpsa selle Facebooki ühenduse peal, kuhu sa pildid lohistasid. Nüüd näed valmiskollektsiooni, mille sa saad kõik korraka üles laadida. Selleks on paremal üleval nurgas nupp Publish. Kui sa oled eelnevalt juba mõne pildi üles laadinud, siis on sul varem üles laaditud pildid ja uued pildid eraldatud, et oleks lihtsam vahet teha. Nimelt ei saa Facebookis pilti lihtsalt niisama asendada ja kui sa töötled mõnda varem üles laaditud pilti ilusamaks ja selle uuesti üles laadid, siis pead vana ära kustutama, vastasel juhul jääb sul sinna kaks koopiat, aga koos kustutamise järel lähevad kaotsi ka kommentaarid.

Pärast Publish-nupu vajutamist vähendab Lightroom pildid ise sobivasse suurusse ja laadib need üles. Ainus, mida sa pead tähelepanelikult jälgima on see, et sa Facebooki ühenduse loomise ajal Lightroomile ikka õige albumi ette näitad.

SVEN VAHAR

ISTOCKPHOTO

Kuidas ...

telefoniga beebi und valvata?

Nutitelefoni on jätnud tööta juba terve rea seadmeid: GPS-navigaatori, seebikarbi fotokaamera, diktofoni ja nii edasi. Nüüd on aeg ka beebimonitorid maha müüa, sest telefonil on olemas kõik võimalused su maimukese valvamiseks.

1 Valmista ette kaks telefoni

Ükskõik millise lahenduse ja rakenduse sa nutitefonis beebimonitorina kasutusele ka ei võtaks, sidepidamiseks on ikkagi vaja kahte seadet. Üks neist tuleb jätta magava lapse juurde, mis siis kuulab ja edastab heli või ka pilti. Teine on vastuvõttev seade, kuhu siis lapse ärkamisest rakendus märku annab.

Hea uudis on see, et tegelikult polegi vaja just kahte nutitelefoni, sest üldiselt töötavad telefonirakendused ka tahvelarvutitel. Igatahes võiks need olla sama platvormi seadmed: Androidi-tahvel ja Androidi-telefon või iPad ja iPhone.

Muidugi tasub lapse juurde jäetud seade panna vaikselsele režiimile, muidu on oht, et keegi telefonile helistab ja lapse äratab.

2 WiFi-beebimonitor

iPhone'le ja iPadile mõeldud tasuta rakendus iSitter on näide klassikalisest beebimonitorist nutiseadmes. Mõlemad seadmed tuleb ühendada samasse WiFi-võrku ja neis käivitada iSitteri rakendus. Ühilduvuse tagamiseks on mõistlik samal ajal välja lülitada Bluetooth ja igaks juhuks tasub veenduda, et mõlemas seadmes on sama versioon iOS operatsioonisüsteemist.

Rakendust käivitades tuleb valida, kas seade läheb lapse (Baby) või vanema (Mo-

nitor) juurde ja ongi valmis. Seni, kuni mõlemad seadmed püsivad sama WiFi-võrgu leivialas, kuulab monitorist lapse juures oleva seadme heli.

3 Bluetooth-beebimonitor

Sama iSitteriga on aga võimalus kasutada ka Bluetooth-ühendust, mis on kasulik siis, kui sobivat WiFi-võrku käeulatuses pole, näiteks kuskil vabas looduses. Bluetoothi levi võib avatud maastikul ulatuda isegi paarisaja meetrini, kivi- ja kivimajas on levi muidugi väiksem. Et raken-

dus segadusse ei satuks, tasuks WiFi seadmes välja lülitada.

4 GSM-beebimonitor

Mõnikord pole käepärast ühtegi WiFi-võrku ja ka Bluetooth ei levi hästi. Sellisel juhul saab kasutada hoopis beebimonitori, mis töötab üle tavalise mobiilivõrgu.

Näiteks Androidile pakutav tasuta rakendus Baby Monitor töötab just nii. Beebi juurde jäetavas telefonis tuleb rakendus avada ja veidi seadistada. Esmalt tuleb sisestada teise telefoni number ja siis valida ühendusviis, SMS või häälkõne. Helitundlikkust tasub testida, et monitor ei reageeriks ümbritsevale keskkonnale, vaid sellest valjemale lapse nutule. Monitoriks olev telefon tuleb siis lapse juurde jätta ja see ongi valmis.

Selle variandi puhul on mugav see, et teises, vanema telefonis, pole vaja käivitada mingit eraldi rakendust. Kui monitor-telefon kuulab valju heli, helistab ta etteantud numbrile ja telefonist ongi kuulda, mis häält laps teeb. Oluline on muidugi hoida sellisel juhul oma liin vaba või kasutada koputust, nii ei jää beebimonitori kõne märkamata.

HENRIK ROONEMAA

NB! Kunagi ei tohiks jätta last ainult tehnika valvata, sest telefonil võiks aku tühjaks saada või levi kaduda.

Reisi nüüd mugavalt koos EMT Travel äpiga

EMT Travel äpp võimaldab EMT ning Diili lepingulistel ja kõnekaardi klientidel välismaal olles jälgida oma mobiilse interneti kasutust, muuta EMT interneti kuu- ja päevalimiite, osta EMT Reisikindlustust ning tutvuda sihtriigi infoga.

Kuidas kasutada Travel äppi?

Travel äpi avalehel tuvastatakse kliendi mobiiltelefoni asukohamaa automaatselt mobiildevõrgu tunnuse järgi. Seejärel kuvatakse riigi lühituvustus, pilte ja lisainfot. Vasakult ülal asuvast menüüst on võimalik muuta sihtriiki, seejärel muutub kogu esilehe ja turismiinfo sisu vastavalt valikule. See võimaldab eelnevalt tutvuda vastava sihtriigi infoga, äppi salvestada ning seda välismaal olles ilma internetiühendusest kasutada.

Üldine riigiinfo sisaldab Eesti Välisministeeriumi "Reisi targalt" infot (maale sisenemise nõuded, hoiatused, kasulikud infoallikad, saatkondade kontaktid, riigis registreerimine, jms).

Esilehel ja turismiinfo sektsioonis asub ka valuutakonverter juhaks kui asukohamaa valuuta on eurost erinev. Turismiinfo all on võimalik otsida lähimaid majutusasutusi, söögikohti ja ühistranspordi peatuseid ja seda koos navigeerimisvõimalusega soovitud asukohta. Suur osa turismiinfo sektsioonist on võimalik äppi salvestada enne reisi ja kasutada seda välismaal internetiühendusest.

Sõlmi reisikindlustus ja jälgi interneti kasutust reaajas

Travel äpi kaudu saab sõlmida EMT Reisikindlustust, mis kasutab info edastamiseks ja vastuvõtmiseks SMS-teenust. Äpi kaudu saab reisikindlustus osta ka enne reisi algust ja koos reisi ärajäämise kaitsega. Kindlustada saab lisaks endale ka teisi pereliikmeid ja tuttavaid. „Minu profiil“ sektsioon sisaldab kasutaja enda ja tema poolt sisestatud pereliikmete ja sõprade andmeid, mida

kasutatakse reisikindlustuse sõlmimisel ja välisriiki reisimise registreerimisel.

EMT interneti rändluse piirkonna info näitab, missuguses maailmanurgas ollakse, kui palju seal interneti kasutamine maksab, kui suur on päevalae limiit (vastavalt kasutaja internetipaketile) ja mis riikides see kehtib. EMT rändluse hinnakirja all tuvastab äpp automaatselt asukohamaa ja pakub selle riigi operaatorite infot.

Tagasihelistamisteenus võimaldab mõnedes riikides soodsamaid kõnesid, tellides kõne kodumaalt. Ka selle info leiab rändluse hinnakirjas.

EMT rändluse sektsioonis on võimalik jälgida EMT interneti kasutuse mahtu reaajas vastavalt EMT interneti pakettide päevalimiitidele. Infot peab ise uuendama ja selleks on vaja internetiühendust (mobiilside või WiFi vahendusel). EMT interneti päevalae või kuulimiidi saavutamisel saab äpi kaudu seda muuta või juurde tellida. Lisamahu tellimine teostatakse SMS-i teel, mis võimaldab lisamahu tellida ka internetiliimiidi täitumisel ja internetiühenduse katkemisel.

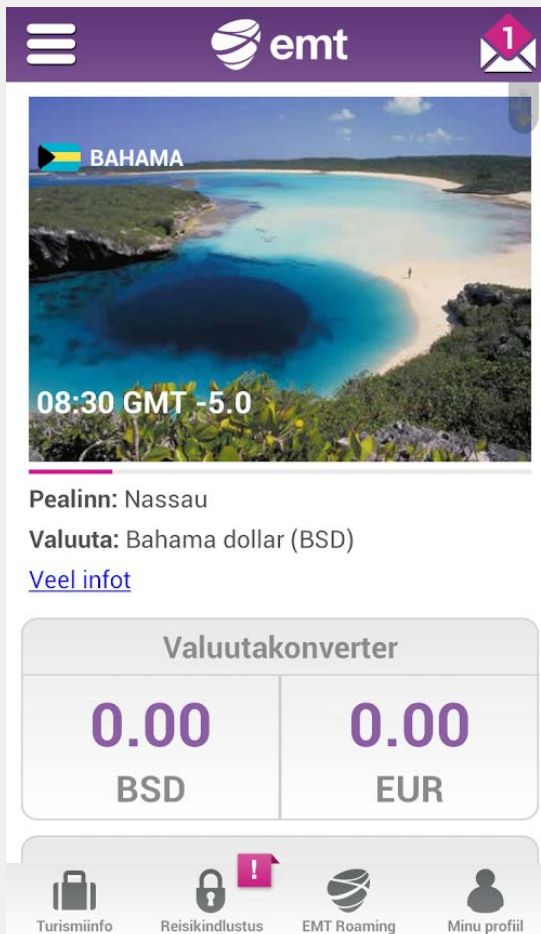
EMT rändluse sektsioonis on võimalik jälgida EMT interneti kasutuse mahtu reaajas vastavalt EMT interneti pakettide päevalimiitidele. Infot peab ise uuendama ja selleks on vaja internetiühendust (mobiilside või WiFi vahendusel). EMT interneti päevalae või kuulimiidi saavutamisel saab äpi kaudu seda muuta või juurde tellida. Lisamahu tellimine teostatakse SMS-i teel, mis võimaldab lisamahu tellida ka internetiliimiidi täitumisel ja internetiühenduse katkemisel.

Travel äpi reisiajalugu jätab meelde

Reisiajalugu jätab meelde, kus riikides ja linnades on juba käinud ning kuvab neid kaardil koos piltidega, mida on mobiiltelefoniga reisi ajal tehtud. Asukohad kuvatakse Google Maps kaardil ja külastatava piirkonna täpsusega.

Paremal üleval oleva ümbriku ikooni all asub EMT rändlusega seotud sõnumihalduskeskkond, kuhu koondatakse kokku äpiga seotud sõnumivahe- (reisikindlustuse sõnumid, päeva- ja kuulimiitide tellimused ja muud EMT rändlusega seotud sõnumid). Äpp loeb automaatselt sisse kõik EMT rändluse teenustest saadatud sõnumid ja kustutab need hiljem mobiiltelefoni SMS postkastist, et mitte häirida kasutaja isiklikku sõnumivahetust.

Täna toimib Travel äpp Android operatsioonisüsteemis, kuid tulevikus plaanib EMT avada teenus ka teistele operatsioonisüsteemidele.

The screenshot shows the EMT Travel app interface. At the top, there is a purple header with the EMT logo and a notification icon. Below the header is a travel card for Bahamas, featuring a scenic image of a beach and turquoise water. The card displays the flag of Bahamas, the name "BAHAMA", and the time zone "08:30 GMT -5.0". Below the image, it lists the capital "Pealinn: Nassau" and the currency "Valuuta: Bahama dollar (BSD)". A link "Veel infot" is provided. At the bottom of the card is a "Valuutakonverter" section with two input fields, both showing "0.00", labeled "BSD" and "EUR". Below the converter are four navigation icons: "Turismiinfo", "Reisikindlustus", "EMT Roaming", and "Minu profiil".

Mäng sobib, kui sulle meeldivad ...

GRID 2

Forza Motorsport 5

Vasta ja võida!

Anna meile teada, millist mängu sellelt aastalt kõige enam ootud. Kõikide enne 25. jaanuari vastanute vahel loosime välja „Thw Walking Dead: Season 2“ Steami koodi.

Tagasi rajale

Suur oli üllatus, kui natuke enam kui pool aastat tagasi kuulutati välja, et „Gran Turismo 6“ ei ilmugi uue põlvkonna konsoolidele, vaid tuleb välja vanale PlayStation 3-le. Nüüd on see väljas ja vaatame ise, kui hea see siis on ja palju see kiidetud eelkäijast erineb.

Juba algusvideo ajal, mis „Gran Turismo“ sarjale on iseloomulikult suurejooneline, tekib ikkagi küsimus, et miks ei ilmunud see autosimulaator PlayStation 4-le. Sel-line põhjalik, läbimõeldud ja väga ilus mäng oleks olnud võimas vastane Xbox One'i „Forza Motorsport 5-le“, nüüd aga on tekkinud veider olukord, et PlayStation 4 ainukeseks automänguks ongi „Need for Speed: Rivals“, mis on saada-val ka kõikidele teistele uutele ja vanadele platvormidele. PS4 eksklusiivkihitamine „Driveclub“ lükati ju teatavasti 2014. aasta algusesse edasi.

Kuigi visuaalselt on „Gran Turismo 6“ väga sarnane oma 2010. aastal ilmunud eelkäijale, on ära parandatud ja poleeritud mitmed asjad, mis kihutamise tollal ebamugavaks muutsid. Esmalt on menüü oluliselt ülevaatlikum ning otsitava leidmine on märksa lihtsam ning kogu menüü on meeldivalt minimalistlik. Hästi on grupeeritud erinevad mängulaadid ja lisasõidud, autode ostmine ja tuunimine ning menüüdest leiab isegi vastuolulise GT Store'i, kus saab päris raha eest krediiti juurde osta.

Mikromaksud on „Gran Turismo 6-s“ viiskalt ära peidetud, kuid kiusatus neid kasutada on suur

Teiseks on oluliselt vähenenud laadimisajad, mis lubab peaaegu kohe sõitma asuda. Tavapärase kampaania on jaotatud kuueks raskusklassiks, kus tuleb sõitudeks koguda punkte (tähekesi), et lahti lukustada selle raskusklassi eksamid. Kui eksamid, mis koosnevad viiest erinevast

Kohustuslikus galeriis saab ostetud autosid viimse kui detailini imetleda.

lühikesest oskussõidust, edukalt sooritatud, saab järgmisele tasemele üle kolida. Kolmanda raskustaseme lahtisõitmiseks avaneb lõpuks ka mitmikmäng, mille avamiseks kulub mulle oma kolm tundi.

Igav algus

Erinevad raskusklassid ei tähenda automaatselt erinevaid autosid, vaid need on jagatud Performance Pointide (PP) järgi klassidesse. Kui enda autot tuunida, siis saab juurde ka PP-sid, mis omakorda tähendab, et päris edukalt võid sama Honda pisiautoga, mille rool sulle esimesena kätte antakse, sõita ka kolmanda raskusklassi sõite. Igal sõidul on oma piirang, kui kõrge PP-ga autoga rajale lastakse, nii et on mõistlik enda mitte just kõige võimsamat masinat tuunida täpselt nii heaks, et see veel mahuks soovitud autoklassi raamidesse.

Kõige igavamad ongi kahtlemata need kolm esimest tundi kampaaniat, kus vastased, keda esialgu on viis (hiljem on rohkem), on väga tagasihoidliku sõiduviisiga ning kui ise mõnda rumalat viga ei tee ja kurvi ülemäära optimistlikult ei võta, siis on võit vääramatut. Alates kolmandast raskusklassist läheb aga huvitavamaks, kiirused kasvavad, sõidud muutuvad pikemaks ning kontroll autode üle muutub oluliselt keerulisemaks, mis teeb sõidud automaatselt pingelisemaks. Simulaatorile kohaselt on igal suuremal eksimisel, nagu rajalt väljasõit, võidu hind, mis paneb sind otsima tasakaalu riskimise ja alalhoiu vahel - see võib-olla ongi kõige suurem pluss kogu mängu juures ja need teadmised võid kaasa võtta ka pärisautoga sõitmisele.

„Gran Turismo 6“ puhul räägiti, et uuenenud on kogu füüsisikamootor, mis autot

Masina valikus nii sõidukid eelmise sajandi keskelt kuni kuukulguriteni välja.

rajal hoiab. Võib-olla see nii tõesti on ja rohkem tahad ise näha ja tunnetada seal uut, aga korraks „Gran Turismo 5“ kõrval proovides tundub, et vahe pole väga suur. Rohkem on ehk vahet näha siis, kui pärast sõitu järele vaadata ning seal on näha, kuidas autode vedrustus käitub ikka väga loomulikult.

Üle 1200 sõiduvahendi

Autosid on valikus üle 1200 ja eraldi peaks välja tooma käputäie Vision GT ideeaautosid, mida suuremad autotootjad on spetsiaalselt selle mängu jaoks disaininud ning mida reaalsuses ei eksisteeri. Teiseks lisaks on elektrautod ning rajale saab kihutada ka Tesla Model Siga. Muide, kui mikromakseid mäng solliidselt peale ei suru, siis on arusaadav, et kiusatus selleks on suur.

Näiteks miljoni krediidi eest saab osta kümme Tesla Model Si ja see maksab viis eurot, kuid rajal ausalt raha teenimine tähendaks kolmandal raskusastmel umbes üheksat sõiduvõtu. Seega eriti just algusfaasis võib olla tahmine pärisraha letti la-

duda suur, kuid meie soovitus on siiski sellest viimase võimaluseni hoiduda.

Veidrusena on lisatud „Gran Turismo 6“ kuusõidud. Jah, sa sõidad kuukulguriga kuu pealt punkti punkti või pead teatud aja jooksul kuul koonuseid pikali sõita. Peamine keerukus seisneb siin gravitatsiooniga võitlemises, sest kuukulgur kihutamist üle 20 km/h eriti ei võimalda. Peale selle on veel mitmeid boonussõite ja lihtsamaid ning keerulisemaid trikisõite ja driftimisi, millega oma oskusi viimistleda.

Mitmikmäng on meeldival moel jagatud tõsiseks kihutamiseks ja lõbu pärast sõiduks, mis tähendab seda, et saad kohe valida, kui kõrgele enda eesmärgid sead.

Uut on vähe, kuid kõik on lihvitum ja parem kui sarja eelmises osas, kuni menüüde ja kauplemiseni välja

Rajad viivad uhked autod Silverstone'ist kurviste ja kiirete mägradadeni.

Gran Turismo 6

Hind: 59.90 €

Müügil: Euronics

Millega mängida? PS3

Kui veel oskused ei luba, siis on ka lõbu pärast sõit väga mõnus. Ka siin on laadimis- ja ooteajad mõnusalt väiksed.

„Gran Turismo 6“ pakub otseselt vähe uut, kuid samas on kõik natukene parem kui eelmises osas ning ära on kaotatud ka B-Spec sõidulaad, kus ise ei saanud autot juhtida, vaid tuli käsklusi anda rajal olevale juhile kõrvalt. Kahjuks küll üks „Gran Turismo 6“ põnevaid lisavõimalusi, nutitelefoni rakendusega päris teedest ise radade tegemine, polnud veel hetkel valmis, kuid see peaks lisanduma lähiajal.

Kokkuvõttes on omamoodi kahju, et „Gran Turismo 6“ ilmub PS3-le, visuaalne hüpe oleks võinud olla võimsam, kuid kui sulle „Gran Turismo 5“ väga meeldis, siis peaks see olema kindel valik.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

„Gran Turismo 6“ on PS3 autosimulaator, mis teeb eelkäijast kõike veelgi paremini, kuid uuel generatsioonil oleks potentsiaali veelgi enamaks.

HINNE

Uhvode vastulöök

„XCOM: Enemy Unknown“ oli 2012. aasta üks suurimaid üllatajaid ja minu aasta lemmikmärg. „Enemy Within“ on selle lisapak, mis toob mängu juurde uusi tulnukaid, tehnoloogiaid ja missioone ning mis maksab peaaegu terve täismängu hinna.

„Enemy Unknown“ oli suurepärase uusversioon vanast klassikust, mis segas taktikalised missioonid kokku strateegilise baasiehitamisega. Tal olid küll omad puudused - sihtimise loogika oli kohati tuksis ja mõni animatsioon oli täiesti paigast ära. Veidral kombel pole neid vigu korda saadud, küll aga on mängu lisatud nii mõndagi uut.

Uued näod

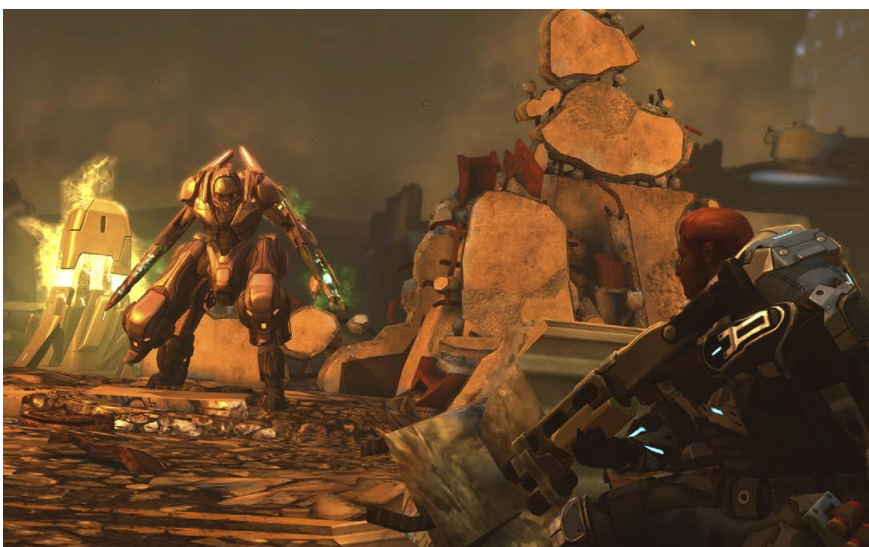
Üks suuremaid muutusi on uus ressurss - Meld. Missioonikaartidel on seda paar kanistrit, mis tuleb hõivata. Kuna kanistrite leidmiseks on piiratud aeg, muutub kiirus järsku mängus palju olulisemaks faktoriks ja liiga ettevaatlik mängustiil muutub riskantsemaks. Meld on oluline, sest selle abil saab kasutada kahte uut tehnoloogiat - geenimodifikatsioonid ja MEC-id. Geenimodifikatsioonid lisavad sõduritele uusi võimeid, MEC on sisuliselt uus tegelasklass. MEC-sõdurid kannavad suurt metallskafandrit, millel on uued relvad, nagu leegiheitjad ja miinid.

„XCOM: Enemy Within“ puhul muutub kiirus järsku oluliseks, sest muidu võid resurssidest ilma jääda

„Enemy Within“ tutvustab meile kahte uut tüüpi tulnukat. *Seeker*-id on kombitsatega elukad, kes muutuvad nähtamatuks ja üritavad teistest eraldunud sõdureid surnuks kägistada. *Mechtoid* on väike tulnukas suures robotülirkonnas, keda teised tulnukad saavad oma psi-võimetega kaitsata. Mõlemad pakuvad uusi taktikalisi väljakutseid, aga on omaette üsna lihtsasti elimineeritavad.

Vandenõuteooria

Uueks vastaseks on ka organisatsioon EXALT, kes on geneetiliselt modifitseeritud inimvastased. Selle salaühinguga võitlemiseks tuleb aeg-ajalt mõni sõdur saata salamiisioonile ja siis sealt edukalt välja tuua. Tore idee, aga kahjuks muutub üsna

Meldikanistritele tuleb kiiresti ligi pääseda, muidu lähevad need raisku.

Mechi ametile kandideerimiseks tuleb kõigepealt käed-jalad amputeerida.

kiiresti tüütult korduvaks.

Kõik see koos uute tehnoloogiate, medalite-süsteemi ning eraldiseivate missioonidega annab põhjust „XCOM“ uuesti läbi mängida või seda proovida, kui „Enemy Unknown“ mingil põhjusel vahele jäi. Lisapakina võiks ta olla oluliselt odavam ja algset mängu veelgi rohkem täiendada. Ja igaks juhuks hoian - ärge ajage seda seeriat segi mänguga „The Bureau: XCOM Declassified“, mis on suhteliselt saast.

REIN ZOBEL II

Uus tulnukas Mechtoid saab väikestelt munapeadelt boonuseid.

XCOM: Enemy Within

Hind: 29,99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360

Mängu nautimiseks on vaja: 2,4 GHz neljatuumaline protsessor, 4 GB mälu, vähemalt 512 MB mälu ATI Radeon HD 3000/NVIDIA GeForce 9000 graafika-kaart

KOKKUVÕTE

Korralik lisapak suurepärasele mängule, mis ei paranda küll kõiki varasemaid puudujääke, aga teeb algse mängu mitmekülsemaks.

HINNE

Nintendo WiiU esindusmäng

Kes oleks võinud arvata, et aastal 2013, kui ilmuvad uued ja võimsad konsoolid, uus „Call of Duty“, „Assassin's Creed“ ja „Grand Theft Auto“, on aasta üks parimaid mängu hoopiski uus osa Mario seeriast? Nintendo lihtsalt oskab häid mängu teha.

„Super Mario 3D World“ võtab palju Mario-mängudelt läbi ajaloo. Näiteks tasemete vaheline kaart meenutab Super Nintendo „Super Mario Worldi“ ning võimalus mängida nelja erineva tegelasega on võetud otse „Super Mario Bros. 2-st“.

Kuigi mäng on parim üksikmänguna, saab mängida ühel ekraanil neljakesi. See tekitab palju kaost ning mingist hetkest mäng ka vihjab, et edasi võiks suunduda ühe mängijaga, kuigi ei pea. Kõik neli tegelast käituvad natuke erinevalt, Mario teeb kõike üle keskmise hästi, Luigi hüppab natuke kõrgemale, Toad jookseb teistest mitu korda kiiremini ning Printsess Peach hõljub pärast hüppe veidi.

Nagu kõigis viimastes mängudes, toob „3D World“ kaasa uue kostüümi, mis on mängule unikaalne. Sel korral on see kassikostüüm, mis laseb mööda seinu üles joosta ning ronida kiirelt puude ja isegi tasemete lõpus lipuvarraste otsa! Paljud peidetud saladused ja boonustasemed ongi kättesaadavad selle kostüümi abil.

Mario pikk tööpäev

Kui kõik tasemed läbitud, siis mäng veel ei lõpe! Nagu 3DSil ilmunud „Mario 3D Land“, avaneb mäng päriselt pärast ühte läbimist ja mängitavaks saavad „remixitud“ tasemed, mis on raskemad ja huvitavamad. Seega mängimist on pikaks ajaks ning igalt tasemelt kolme rohelise tähe ja templi leidmine ei ole üldsegi lihtne.

„3D World“ kasutab hästi ära ka kõiki Wii U võimalusi. Mängida võib televiisoril või ainult puldi ekraanil ning saladuste leidmiseks võib suvalisel hetkel puhuda puldi mikrofoni, mis paljastab peidetud plokkide ja münte. Mõned tasemed kasutavad ka ekraani puutetundlikkust ja puldi liikumissensorit, aga erinevalt mobiilmängudest - maitsekalt ja piisavalt harva.

Teiste mängijatega küll üle interneti mängida ei saa, aga kui tasemed korra edukalt läbitud, minnes nendesse uuesti, võib näha kiiremate mängijate Mii'sid ning ja kuidas nemad taseme läbisid, üritades nendest kiirem olla. Igal hetkel võib jätta sõnumi taseme või maailma kohta, näiteks kasutades leitud templeid, väikseid pildikesi, mida saab sõnumite sisse

Kogu gäng on koos ja igaõhega neist saab lipuvarda otsa ronida.

Super Mario 3D World

Hind: 49.90 €

Müügil: Euronics

Millega mängida? Nintendo WiiU

„Super Mario 3D World“ on perfektsuseni lihvitud platvormikas, mis pakub mängulõbu pikaks ajaks

tuua ja nende abil uusi lõbusaid pilte või sõnumeid ehitada.

„Mario 3D World“ on üks ilusmaid ja stiilsemaid mängu sel aastal. Vesi sillerdab päikeseloojangu taustal, platvormid kerkivad pilvede vahele, vihmapiisad

voolavad vaikselt mööda ekraani, laava helendab pimedates koobastes... see kõik näeb uskmatalt hea välja. Kuigi paljud tasemed, eriti alguses, tunduvad natuke kitsavõitu, siis mängu edenedes muutuvad need aina suuremaks ja avaramaks jättes lootuse, et tulevikus helendab üks täiesti avatud maailmaga Nintendo mäng.

Uus klassika

„3D Worldi“ perfektsuseni lihvitud tasemed ja kõik väikesed vigurid on midagi sellist, mida võib oodata ainult Nintendo. Kui see mäng oleks olnud väljas aasta tagasi, Wii U väljatuleku ajal, oleks see ehk praeguseks müünud oluliselt rohkem, kuid ausalt öeldes on „3D World“ mäng, mis veelgi enam õigustab minu isiklikku arvamust - Wii U on see uue generatsiooni konsool ja „Super Mario 3D World“ mäng, mis sellele juurde osta.

RAINER PETERSON

KOKKUVÕTE

„Super Mario 3D World“ on üks täiuslikumaid platvormereid, sõltumata platvormist, ja isegi õigustab uue konsooli ostu.

HINNE

Keskpärasuse musternäidis

Sam Peters oli oluline kõrvaltegelane hiireklikiseikluses „Secret Files 2: Puritas Cordis“. „Secret Files“ triloogia viimase osa lõpus vabandati, et Sam Peters tolles ei figureerinud. Nüüd täitis Animation Arts studio lünga ja meelde jääv tüdruk sai oma mängu.

Lapitud kummipaadiga võib merele minna ainult selles mängus.

Seiklus algab seal, kus Sami lugu „Secret Files 2: Puritas Cordis“ pooleli jäi - peab põgenema märatseva vulkaaniga saarelt Indoneesias. Tagasi kodus Berliinis, läheb ajakirjanikust neiu uue loo jahile, mis suunab ta saladusi avastama Ghaanasse, Aafrika džunglisse.

Norimist jätab säästu-hiireklikiseiklus

piisavalt. Lugu on leige ja mäng saab läbi juba kahe ja poole tunniga. Pusled on lihtsad ja toredad, kuid vee sogamiseks jääb inventari rohkelt kasutat kola. Juhtimine on mugav ja vihjesüsteemid asjalikud. Pilt on veidi aegunud kvaliteediga, kuid kenad asukohad üldiselt hüvitavad selle. Taustamuusika on hea ja mängu tugevaim

Secret Files: Sam Peters

Hind: 9,99 €

Müügil: Gamersgate.com

Millega mängida? Arvuti

külg. Suurim puudus on aga Sam ise. See-kord on ta ebameeldivalt ülbe, uhke, olukordadele sobimatult vulgaarne ja ennast täis tibi sõna halvemas mõttes.

„Secret Files“ triloogia tasemele, millest viimati kirjutasime 2012. aasta novembri [digi], sarja värske *spinoff* ei küündi. Täielik jamps see ka pole, vaid hulbib vaevu nagu Sami lapitud kummipaad - ära ei upu, kuid lendavaks vaibaks ka ei tõuse.

LEHO LAHTVEE

HINNE

Maagilised emalenduri prillid

Lilly Kickstarteris edukalt finantseeritud hiireklikiseiklus võlus mind juba 2012. aasta Gamescomi messil, kui Geeta Games oma esikmängu presenteeris. Juba siis oli punase salli poolt ära lennutatud nooremata vanda päästma ruttava tüdruku lugu intrigeeriv.

Unustage Google Glass ja muu rämps, dimensioonidevahelised prillid on tulevik.

Abi leiab Lilly prillidest, mis tõstab teda kauni fantaasiamailma kahe dimensiooni vahel ja aitab niiviisi lahendada teele sattuvaid takistusi.

Mängu keskkonnapusled on omanäolised ja kohati tublit nuputamist vajavad, sest sageli puudub selgitus, mida teha vaja. Samas pikendab see veidigi kestust,

mis on pettumust valmistavalt lühike ja jätab mulje, nagu oleks midagi välja lõigatud. Mõnevõrra häirib ka mängu salvestussüsteem. Seis jäädvustatakse igasse uude tuppa sisenedes, kuid seal saavutatud edusammud mitte.

Suurteks eeskujudeks on olnud Disney ja Miyazaki joonisfilmid ja ka mäng

Lilly Looking Through

Hind: 9,99 €

Müügil: GOG.com

Millega mängida? Arvuti (testitud), Mac

on taotluslikult multikaliku kunsti ja animatsiooniga. Kõik tegelaste liikumised on spetsiaalselt olukordadele joonistatud ning tegevusi ei saa (kohati kahjuks) kiirendada.

Mängu põhiautoreil on pikad kogemused filmide, animatsioonide ja mängude loomisel ning seda on tunda - müstilne üksildane maailm haarab oskuslikult kaasa. Kõne peaaegu et puudub, kuid suurepärase muusika koos ilusa pildiga jutustavad kena loo.

LEHO LAHTVEE

HINNE

Ratcheti relvavalik on alati olnud kadestamisväärne. Alt ei veeta ka seekord.

Tetraloogia viimane vaatus

„Ratchet & Clank“ 3D-platvormikasari on PS2 ja PS3 väga ausalt teeninud. Nüüd tõmmatakse „Nexusega“ joon alla „Future“ tetraloogiale, mille kolmas osa „A Crack in Time“ on möödunud konsooliplatvormikonna üks parimaid platvormikaid üldse.

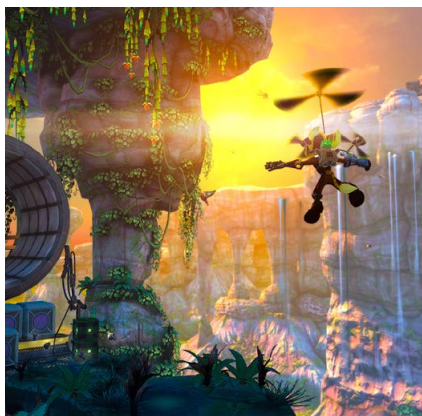
Selle suurepärase osa kordumist on sarja fännid tükk aega oodanud, sest vahepealised „All 4 One“ ja „QForce“ eksperimenterisid vastavalt nelja mängija koostöö ja tornitõrjega, mis küll oli nagu enam-vähem, kuid üldsegi mitte see, millised ootused olid.

„Nexus“ on aga täpselt see, mida fännid on oodanud – korralikku looga üksikosa, mis ei lase hetkekski mängijal igavust tunda. Veider kahejalgne kaslane Ratchet ja tema truu robotsõber Clank peavad eskortima üht Galaktika kõige ohtlikumat kurjategijat vanglasse, kuid muidugi mõista pääseb too põgenema ja tagatipuks avab portaali teispoolsusse, millest ronivad välja ebasõbralikud kolestised.

Karvane kaslane

Visuaalselt pole tegu küll kõige perfektsema mänguga, kuid suurepärase hüppamine ja tulistamine teeb sellest möödavaatamise väga lihtsaks. Ratcheti relvavalik on ühel ajal nii lõbus kui ka mõnus kasutada, alates tavalisest laserist ja granaadist kuni Winteriserini, millega saab vastaseid lumememmedeks külmutada.

Või siis tänuväärsete *onliner*’itega droid Mr. Zurkon, keda seekord saab täiustada terve perega või Vortex granaat, mis tekitab musta augu, mis kõik ümbri-

Hüppa, jookse, tulista, lenda ja hõlju.

Ratchet & Clank: Nexus

Hind: 24.95 €

Müügil: PSN

Millega mängida? PS3

teva endasse tõmbab. Või siis Nightmare Box, millest väljakargav elukas vastaseid hirmutab ja ründab. Ja siit võiks veel minna edasi. Relvad täiustuvad automaatselt kasutamise, kuid neid saab putitada ka vastavaid kristalle kogudes. Muide, esimest korda saab sarjas ka *jetpack*’iga ringi

lennata. Tasemeid pole palju, kuid need on piisavalt avatud, et ära hoida tunneli-klaustrofoobiast, ja tempo neis on kõrge ning niisama ajaviitmisega või venitamisega mäng ei tegele.

Lühike, aga tihe

Tõsi, „Nexus“ on lühike, kõigest neljaviie tunni pikkune, kuid taasmängitavuse tase on väga kõrge. Kõiki relvi esimese mängukorraga kätte ei saa ning teisel mängukorral saab neid ka täiustada rohkem kui esimesel ringil. Muidugi mõista on Challenge Mode’is ka vastased hakka-jamad. Tänuväärsetel kompenseerib mängu lühidust ka poole madalam hind tavahinnast. Mõningaid probleeme esineb, kaameranurk jääb pärast mõna hüpet vildakaks või nagu enne öeldud, pilt pole päris PS3 tiptase, kuid mängukogemust need ei riku.

Kuigi enamiku mängust seda tunnet pole, siis lõpuks tõmbab „Nexus“ PS3 ajastu „Ratchet & Clankile“ joone alla. Omamoodi. Seega, kui sulle on mõni üksikosaga sarja mäng meeldinud, siis on „Nexus“ ost, mida ei pea kahetsema, kuigi see ei paku midagi vapustavalt uut. Teistele, kellele tulistamis põhised 3D-platvormikad on mookamööda, on see samuti soovituslik.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

„Ratchet & Clank: Nexus“ on lühike, aga intensiivne tulistamis põhine 3D-platvormikas, mille taasmängitavus on harukordselt kõrge.

HINNE

Sellised peaksidki mängud olema

„Brothers: A Tale of Two Sonsi“ peab mängima üksi konsoolipuldiga, juhtides kahe kangiga kahte tegelast. Mina mängisin seda klaviatuuril koos oma vennaga ning tegu oli samamoodi kogemusega, mida on raske unustada.

Koostöömäng, mida saab mängida üksinda. Miks seda varem pole tehtud?

Mängu peategelasteks on eepilisele rännakule suunduvad võõras keeles rääkivad vanem ja noorem vend, kes otsivad ravi mit oma haigele isale. Mängu loojateks on Rootsi filmirežissöör Josef Fares ja Starbreeze Studios, kes on väga teadlikult kasutanud ainult mängule kui meediumile ainuomaseid võtteid ja stilistilisi jõude,

millelaadne sünergia tekib üksnes mängu ja mängija vahel. „Brothers: A Tale of Two Sons“ on minu jaoks üks eelmise aasta parimaid mänge.

See on unikaalne näide mängust, mis muudab klaviatuuri ja puldi loo väga oluliseks osaks. Mitte kunagi varem ei ole ma näinud sellist lähenemist ühe män-

Brothers: A Tale of Two Sons

Hind: 13.99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360

gu poolt jutustatud loole. Pult ja klaviatuur on küll osa elamusest, aga tavaliselt on need vahendid ja mitte loo osad. See kord on vahendid muudetud loo sõnumit ja tegelaste rännaku ilmetavaks narratiivseks komponendiks.

Lõppu jõudes saab selgeks, miks peab mängija juhtima ühe puldiga kahte tegelast. Klaviatuuril mängides on natuke teine emotsioon, aga siiski kordumatu. Tegemist on mänguga, mida peab kogema.

RA RAGNAR NOVOD

HINNE

Läksin koju pere juurde

Visuaalne romaan/FPS mäng „Gone Home“ annab võimaluse siseneda ühe perekonna ellu ja tutvuda nende kõige intiimsemate saladustega. Mängija astub Kaitlin Greenbriari rolli ja juhhib teda läbi vanemate uue maja, kuhu ta pole Euroopa reisi tõttu varem sattunud.

Nii, selle toa omanik on tõenäoliselt „Assassin's Creed IV: Black Flagi“ fänn?

Kõik on tema jaoks uus ja tal pole aimugi vahepeal tekkinud pingetest ja lõhutud suhetest nii väikese õe Sami kui ka tema vanemate vahel. Nii nagu on mängija jaoks Greenbriarite maja võõras, on see täiesti tundmatu ka Katie jaoks. Mängur minus ootas vastaseid ja relva, mille-ga äsada, aga seda polnud. Polnud kedagi

alistada, et edasi liikuda. Oli vaid kurb, õnelik, traagiline, rõõmus lugu, mis võiks olla meie kõigi oma. Samas tekkis selline ootamatu närvesööv ootus, et nüüd kohe tuleb vastane või siis kohati õudusmängu meenutanud pimedad toad ja koridorid panid ootama koletisi ja midagi jõletut lugematute õudusmängude stiilis.

Gone Home

Hind: 18.99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti

Lõppude lõpuks nägin pimeduses ainult seda, mida olin harjunud nägema. See muudabki „Gone Home“i mänguelamuse igaihe jaoks erinevaks. „Gone Home“ pole mäng selle kõige tavalisemas tähenduses, sest mängija ülesandeks ei ole tasemeid läbida, relvade välkudes vaenlasi maha niita ega väga keerulisi mõistatusi lahendada, vaid käia läbi Greenbriarite pere maja ja tutvuda iga väikemagi kui asjaga ning saada osa elanike mõtetest, tunnetest ja lugudest.

RA RAGNAR NOVOD

HINNE

Seiklus nagu vanasti, nagu olema peab

Kickstarterist hoo sisse saanud „Broken Sword 5“ lõigati kaheks osaks, millest esimene ilmus detsembris ja teist on oodata jaanuaris. Lubadus sarja austajatele oli, et see hiireklikiseiklus on inspireeritud sarja kahest esimesest, käsitsi joonistatud 2D mängust.

George'i ja Nico seiklused ei piirdu üksnes kohvilaua ääres istumise ja lobisemisega.

Käsitsijoonistatud ilusatel 2D-tasutadel seiklevad taas viisakas ameerika härra George Stobbart ja prantsuse preili Nico Collard. Jälle kevadel, jälle Pariisis ja jälle on nad keset mõrvamüsteeriumit, mille keskmes on religioosete vihjetega halvaendeline maal, mis otse nende silme alt kunstigaleriist röövitakse. Kuigi dialoogis on tunda mõningat rohmakust ja huuled ei pruugi liikuda alati sellega sünkroonis, siis lugu on sarjale omaselt kaasahaarav

ning mõistatused on maksimaalselt keskparaselt rasked, lahendatavad kas läbi dialoogide või on varustusepõhised.

Vanakoolihõngu on tuleb selle mängu igast poorist, isegi menüü on täpselt nagu vanasti ning huvipakkuvaid kohti ekraanil sulle kätte ei näidata ega vihjetega kõike ka liiga lihtsaks ei tehta. Seikluse poolitamine aga annab tunda, sest kuigi pikkust sel on oma viis-kuus tundi, siis kuskile eksotilistesse tegevuspaikadesse, nagu

Broken Sword 5: The Serpent's Curse (1. episood)

Hind: 22.99 € (mõlemad episoodid)

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS Vita

Mängu nautimiseks on vaja: 1,6 GHz protsessor, 1 GB mälu, DirectX graafika-kaart

„Broken Swordi“ sarjas ikka on, vähemalt veel ei jõuta. Sarja esimeste osade austajatele on see kindel doos vanakooliseiklust, samas esmatutvus sarjaga võib tänapäeval tunduda natuke kohmakas ja ka natukene tüütu, mis on aga vanade mängude puhul paratamatu.

MARTIN METS

HINNE

Väike suur tüdruk keset sombimaailmalõppu

„The Walking Dead“ on taas ülipopulaarseks teinud hiireklikiseiklused, kuigi lihtsamas, emotsionaalsemas ja märulirikamas vormis. Äsjaalanud teise hooaja peategelaseks on Clementine, väike tüdruk esimesest hooajast, keda sa siis iga hinna eest kaitsma pidid.

Juuksed lühikesed ja mütsi varjus, sest sombide gurmeeroaks on väiketüdrukute ajud.

Teise hooaja esimene episood „All That Remains“ eelkõige tutvustab uut peategelast ja uut ellujääjate seltskonda väikesel kalurimajas. Seltskonnal on omad luukered kapis ja nad pole uue näo üle oma kambas just ülemäära õnnelikud. Pildiliselt on teinud koomiksgraafikaga mäng arvestatava sammu edasi, tegelased on loomulikud ja oluliselt teravamad ning

kõik stseenid on läbimõeldud. Esimesest hooajas ja „400 Days“ lisaepisoodis tehtud valikud saab salvestusfailiga üle tuua, nii et varem tehtud valikud mõjutavad ka uut hooaega. Kui suurel määral, seda on veel vara öelda.

Paljuskki teeb see episood täpselt sedasama, mis esimene hooaeg väga hästi tegi. Pingelised hiilimised, hea ja tabav dialoog

The Walking Dead: Season 2 - Episode 1: All That Remains

Hind: 22.99 €

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360 (PS4, Xbox One'i ja Vita versioonid on tulekul)

ning valikud neis ja ei puudu ka kahe surmasuusa oleva kaasmängija aitamise vahel valimine. Endiselt oskab mäng sind üllatada ja pakub pöördeid, mille peale sa ei oska esimese hooga tulla ja jahmatused on garanteeritud. Kui sulle esimene hooaeg meeldis ja tahtsid enam, siis sulle pakutakse täpselt seda, mille järele sa nälgane olid. Neli osa on veel lähema poolaasta jooksul saabumas.

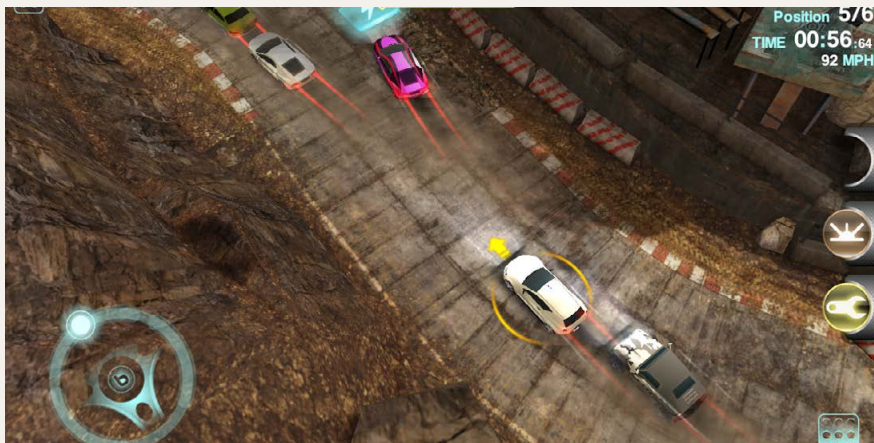
MARTIN METS

HINNE

Mõnus kihutamine mikromaksepõrgus

„Blur“ on 2010. aastal ilmunud *power up* idega arkaad kihutamine, mis oli küll päris hästi teostatud, kuid müügiedu sel polnud. Nüüd on ilmunud sellele järg Androidile, kus sõita tuleb hoopiski pealtvaates. Kas „Blur Overdrive“ on mingilgi moel eelkäija vääriline?

Kõrged bensiinihinnad annavad end ka mängudes tunda ja rahakott peab paks olema.

Puutetundlikul ekraanil on juhitavus üllatavalt hästi lahendatud ja võimalik on valida lausa kolme juhtimislahenduse vahel, millest parim on rooliikoon. Sõidud on jaotatud klassidesse ja kohe algusest peale pingelised ning erinevad *power-up* id,

nagu miinid, laserid ja muud vastaste sõidurõõmu rikkujad, teevad sõidud selliseks, et võitja võib alati olla üllatav. Sõite on palju, kuid radu on vähe.

„Blur Overdrive“ oleks väga lõbus mäng, kui seda ei kiusaks sama haigus,

Blur Overdrive

Hind: tasuta

Müügil: Google Play

mis paljusid teisi mobiilmänge. Mikromaksed lõhuvad mängulõbu jõhkralt. Bensiin saab otsa? Osta juurde või oota. Tahad kulda autode tuunimiseks või uute ostmiseks? Pane aga pärisraha käiku, sest seda teenib jõe aeglaselt. Kohe esimene auto, millega sõita saab, on paigutatud viimaseks, enne pakutakse sulle mitut masinat ostmiseks. See on hea näide, miks konsooli- või arvutimängud on endiselt igas mõttes paremad, sest näiteks PlayStation Vita peal sarnast „Motorstorm RC-d“ mängides, mis maksab kuus eurot, ei tule keegi sult raha kerjama. **MARTIN METS**

HINNE

Sombid tahavad su aju ja rahakoti sisu

„Plants vs. Zombies“ oli väga hea mäng ning selle eest tuli mõned eurod välja käia. Kuidas aga head mängu veel paremaks teha? Teeme selle järje tasuta mängitavaks ja küsime igal sammul raha, arvasid härrad arendajad PopCapist või siis levitaja Electronic Arts.

Kes istutab taimi kiviplaatile peale? „Targu talita“ pole sellist nõuannet küll andnud.

Ja tõsi, kümne esimese päevaga tõmmati seda alla 25 miljonit korda, mis tegi sellest juba siis EA kõige edukama nutiplatvormimängu. Hoolimata oma mikromaksetest on „Plants vs. Zombies 2“ siiski eelkäijaga võrreldavalt lõbus. Tornitorje võrrandisse, kus sinu tööks on olla aed-

nik, kelle taimed sind sombide hordide eest kaitsevad, on toodud sisse mõned uued muutujad, näiteks võimalus kasutada taimetoitu eriliste valangute esilekutsumiseks, et sombisid hävitada.

Ajas reisimine pakub uusi tegevuskohti ja vastavalt sellele ka uusi sombiliike, näi-

Plants vs. Zombies 2

Hind: tasuta

Müügil: Google Play, Apple App Store

teks Vana-Egiptuses ründavad sind vaarao-libakoolnud, kes suudavad sinu päikeseenergiat ise püüda. Mängu tugevus on niisii sama - tuleb teha ohtralt taktikalisi valikuid, kuidas oma eri võimete taimi paigutada ja kui teed kõik õigesti, siis ei saa sombid ka su rahakotile ligi. Küll aga saab raha eest kasutada võimalusi, nagu sombisid näpistada või neid ekraanilt minema pühkida, mis väga hästi selle mängu valemisse ei sobi. Või siis taseid lahti osta, aga „Plants vs. Zombies 2“ on palju parem mäng, kui sa seda kõike ei tee. **MARTIN METS**

HINNE

OSTUJUHT

Sülearvutid

1 Apple MacBook Pro 13 tolli Retina display

[digi] nr 105 ★★★★★
Peaaegu sama kerge nagu Air, aga protsessor on võimsam ja ekraan on Retina.

UUS!

2 Acer Aspire V5-473

[digi] nr 101 ★★★★★
Ükskõik, mida sa oled arvutiga tegema harjunud, selle arvutiga saad sa seda teha.

3 MacBook Air 2013

[digi] nr 100 ★★★★★
Selle hinnaga ei paku mitte keegi ilusamat, kvaliteetsemat, parema akuea ja muude näitajatega sülearvutit.

Tahvelarvutid

1 iPad Mini retina

[digi] nr 105 ★★★★★
Selline, nagu üks tahvelarvuti olema peaks. Ära hakka suurematega vaeva nägema, sellest piisab sulle täiesti.

UUS!

2 iPad Air

[digi] nr 104 ★★★★★
Veel õhem, veel kergem, veel kiirem, veel ilusam.

3 Sony Xperia Tablet Z

[digi] nr 98 ★★★★★
Parim Androidiga 10tolline tahvelarvuti, ainsaks konkurendiks hinnaga lööv, aga teiste puudustega Nexus 10.

Kallid kaamerad

1 Fujifilm X100S

[digi] nr 98 ★★★★★
Suurepärase kaamera täiendatud versioon. Parandatud on kõik X100 vead.

2 Nikon Coolpix A

[digi] nr 98 ★★★★★
Unikaalne kaamera, teist sellesarnast pole olemas. Kompakt, mille pilditel on peegelkaamera kvaliteet.

3 Sony DSC-RX100 II

[digi] nr 104 ★★★★★
Oma suuruse juures väga hea, kuid ühtlasi ka parajalt kallis kaamera. Mõtle hoolega, enne kui ostma tõttad.

Odavad kaamerad

1 Olympus TG-2

[digi] nr 99 ★★★★★
Hea kaamera selleks, milleks see mõeldud on - kõikvõimalikes ekstreemsetes oludes pildistamiseks.

2 Nikon Coolpix P330

[digi] nr 98 ★★★★★
Kui viiekordsest suumist sulle piisab, siis on P330 selle aasta keskmise hinnaga kompaktkaameratest parim.

3 Canon SX280 HS

[digi] nr 98 ★★★★★
Hea kaamera, mis ei jäta sind hätta. Pildistad kaugelt või lähedalt, hea tulemuse saad ikka kätte.

Kuvarid

1 ViewSonic VA2248

[digi] nr 79 ★★★★★
Kõige odavam ja väheste võimalustega, kuid vägagi rahuldava pildiga kuvar.

2 Dell E2211H

[digi] nr 79 ★★★★★
Väga hea hinna ja kvaliteedi suhe. Kui tehnilised näitajad sulle midagi ei ütle, siis võta E2211H.

3 LG DM2780D-PZ

[digi] nr 81 ★★★★★
Kallis, kuid siiski konkurentidest märgatavalt odavam 3D-kuvar, mis asendab väiksemas ruumis ka telerit.

Mobiiltelefonid

1 Sony Xperia Z1

[digi] nr 102 ★★★★★
Z1 parandab terve rea eelkäija Z vigu, aga samal ajal teeb neid ise ka kohe juurde.

2 Nokia Lumia 925

[digi] nr 102 ★★★★★
Parim Windowsi-telefon. Võiks vabalt pretenderida „parima“ nimele kõigi tänaste nutitelefoni hulgas.

3 Google Nexus 5

[digi] nr 104 ★★★★★
Paljudes asjades väga hea nutitelefoni väga hea hinnaga, kuid kaamera on keskpärane.

ISIKLIK KOGEMUS

Lõpuks ometi on mul ka iPad

Kui uued iPadid sel sügisel müügile jõudsid, olin mina just puhkusele sõitnud. Oma esimesel puhkusepäeval ei suutnud ma aga kiusatusele vastu panna ning jalutasin Hispaanias Apple'i poodi ning palusin endale müüa iPad Airi. Järgneva kuu aja jooksul tegin arvuti lahti vaid paaril päeval, iPad oli aga kogu aeg näpus, kui parajasti kodus vedelese ja midagi targemat teha ei olnud.

Ega see, et inimene ostis iPad-i ei vääriki muidugi pikemat juttu, aga minu puhul on see veidi eriline, sest ma olen olnud kogu aeg pigem iPadi-skeptik. Muidugi on ta tundunud mulle tore vidin, aga ma ei saanud siiaamaani aru, kuhu ta mu tehnikatarbimiseks sobituks: kiireks netis käimiseks on ju telefon ja tõsisemateks asjadeks sülearvuti. Kulutada 500 eurot sellele, et aeg-ajalt netist midagi mõnusa vaadata oleks? Hulumeeusam!

Puhkuse ajal kujunes iPad aga tõepoolest mu lahutamatuks kaaslasest. Ma ei pidanud ju tööd tegema ega ridagi kirjutama, vaid sain mõnusalt pikali olla, lugeda, mängida ja YouTube'ist videoid vaadata. Ja

peab ütleva, et selle jaoks on iPad oma nõelterava ekraaniga lausa ideaalne. Ma ei taha arvuti ekraanilt enam midagi lugeda, kui just ei pea.

Mis mind siis lõpuks iPad-i juurde ajas, kui ma kogu aeg sellesse pigem skeptiliselt suhtunud olen? Täpselt ma seda ei teagi, aga ühel hetkel tundus mulle, et uus iPad Air on täpselt õige. iPad oli nagu minu jaoks valmis saanud: ta oli nüüd piisavalt õhuke, kerge, võimas ja hea ekraaniga selleks, et temaga oleks hea olla. Mul oli muide ka olnud eelmise põlvkonna iPad, aga see tundus mulle ikkagi liiga suur ja raske, et temaga oleks mõnus näiteks pikemaid tekste lugeda või näiteks „Real Racing 3“ mängida. Air ei ole suur ja raske, vaid on käes hoidmiseks väga mõnus.

Muidugi avastasin ma selle kuu aja jooksul, et iPadil on oma piirangud. Igasugune trükkimine on temaga ikkagi päris suur piin, isegi Facebookis vestlemine oli päris ebameeldiv. Jah, ma tean inimest, kes on iPadiga mitu raamatut kirjutanud, aga see ei tähenda, et mina oleksin nõus iPadiga midagi pikemat trükkima kui lihtsalt „OK“ mõnes vest-

luses.

iOS on endiselt erakordne jobu selles osas, mis puudutab info vaba liikumist rakenduste vahel. Kuidas saavad lingid Facebookist, Twitterist ja veebist Instapaperisse? Kuidas digiallkirjastada e-postiga saabunud dokumenti ja saata see edasi, kui sa ei kasuta Apple'i enda e-postiklienti, vaid Gmaili, mis on kõvasti mugavam ja parem? Need ja terve rida sarnaseid küsimusi ajasid mind korduvalt iPadi puhul viihale, Androidis on see kõik palju mõistlikumalt ja paremini lahendatud.

Samuti ei sobi iPad vähemalt minu jaoks teisemaks tegevuseks. Kas või juba nelja-viie brauserisakiga samal ajal töötamine, nende vahel info võrdlemine ja sealt tekstitükikeste tekstifaili kopeerimine oli talumatult aeglane ja kohmakas tegevus. Sellistel hetkedel pidin ikkagi sahtlist oma sülearvuti välja võtma ja asjad lihtsalt paari hetkega ära tegema.

Aga selleks, milleks iPad so-

bib, sobib ta imeliselt hästi. Veebi brausimine, sotsiaalmeedia, mängimine („Real Racing 3“ on geniaalne!), YouTube, videokõned Skype'is ja raamatute lugemine on tema tugevused. Jah, ka raamatute lugemine, kuigi ma olen kogu aeg väitnud, et iPad selleks ei sobi ja vaja on silmasõbralikumalt E Ink ekraani.

Üldiselt olen ma endiselt seda meelt, aga iPad sobib raamatute läbitöötamiseks oluliselt paremini kui Kindle. Tema peal on väga mugav tekstilõike kollaseks joonida ning kirjutada raamatute juurde märkusi, mis hiljem aitavad läbiloetud materjalist vajalikke kohti üles leida ja meelde tuletada.

Nüüd on puhkus läbi ja vaja uuesti tööd teha ning iPad leiab jälle oluliselt vähem kasutust. Aga just eile vaatasin ma sealt mõned töökõne vajalikud videod ning leidsin paar huvitavat mängu. Sülearvuti asendajat temast lähemas tulevikus kindlalt ei saa, aga luksusliku lisavahendina on ta minu elus nüüd omal kohal.

HENRIK ROONEMAA

Kõlarid ja kõrvaklapid

1 Logitech G230
[digi] nr 98 ★★★★★
Ei ole kindlasti mitte veatud, kuid need on helikvaliteeti ja hinda arvestades andestatavad.

2 Microlab MD212
[digi] nr 99 ★★★★★
Ei paku mingit imehelikvaliteeti, kuid suvel lõkke ääres telefonist YouTube'i kuulamiseks kõlab see väga hästi.

3 Skullcandy Navigator
[digi] nr 102 ★★★★★
Klapid ei ole odavad kui Skullcandy puhul harjunud oled, aga näevad head välja ja kõlavad üsna mõnusalt.

Muud vidinad

1 PlayStation 4
[digi] nr 104 ★★★★★
PlayStation 4 on kõige lihtsam valik, kui sa pead valima uue generatsiooni konsoolide vahel.

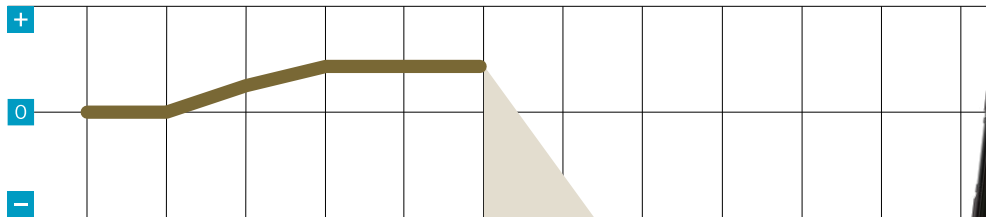

2 Microsoft Sculpt Ergonomic Desktop
[digi] nr 103 ★★★★★
Eriise kujuga, aga väga mugav ning väga kvaliteetselt ehitatud klaviatuur.

3 Epson L550
[digi] nr 99 ★★★★★
Epson on teinud midagi ootamatut - tindiprinter on nüüd kulutõhusam kui laserprinter.

PÄEVIK

Kokkuvõte

Meie peaaegu neli kuud Sony Xperia Z Ultraga ongi läbi ja nüüd on üle jäänud teha sellest ajast kokkuvõte. Kui 10. septembril telefoni esimest korda kätte võttes tundus, et see on pigem üks veidrus, millest testi-perioodi lõpuks on hea meel lah-ti saada, siis nii see ikkagi ei ole.

See kõlab muidugi kurbnal-jakalt, kui me ütleme, et ise-gi pärast nelja kuud pole see üle 600-eurone seade veel mo-raalselt vananenud ja kõlbab väga hästi kasutada, aga selline see Androidi-telefonide maa-ilm juba on: ostad täna kalli te-lefoni ja mõne kuu pärast on uus ja parem juba väljas. Õnneks on Sony Ultra sisse pannud piisa-valt võimsa protsessori ja sin-na külge piisavalt hea ekraani, et ilmselt lähema aasta jooksul pü-sib ta ilusti ajaga kaasas.

Kaks peamist probleemi

Meie testis näitas Ultra end väga heast küljest. Riistvara on kvaliteetne, praeguseks ajaks ei ole telefon kriimustunud ega kulunud, vaid näeb hea välja. Mi-dagi ei läinud katki, midagi ei tõrkunud, midagi ei ajanud när-vi. Ultra on läbimõeldud toode.

Samas on selge, et Ultrast ei saa kellegi meie jaoks meie igapäevast telefoni. Peamine põh-just on ikkagi selles, et ta on väga suur, väiksema telefoniga on mugavam, mahub paremini tas-kusse ja talle on võimalik leida normaalne autohoidik. Ultra pu-hul tuleb kogu aeg arvestada, et

Aga vaadake õue, seal ju ainult pime või hämar ongi. Ja meil on vähemalt pool aastat nii

kuhu ta mahub ja kuhu mitte.

Teine suur probleem meie jaoks on tema kaamera keh-v kvaliteet ja välgu (mida me pea-miselt kasutaks taskulambi-na) puudumine. Mõni pidevalt pintsakut kandev äriinimene või ametnik saaks ilmselt Ultra-ga väga hästi läbi, aga keskmise

kodaniku igapäevatelefonist ootame me ka seda, et ta teeb ta-lutaval tasemel pilti, mida Ultra ei tee, eriti hämaras. Aga vaad-ake õue, praegu ainult hämar ongi ju! Ja Eestis on meil vähe-malt pool aastat niimoodi.

Mis nüüd edasi saab?

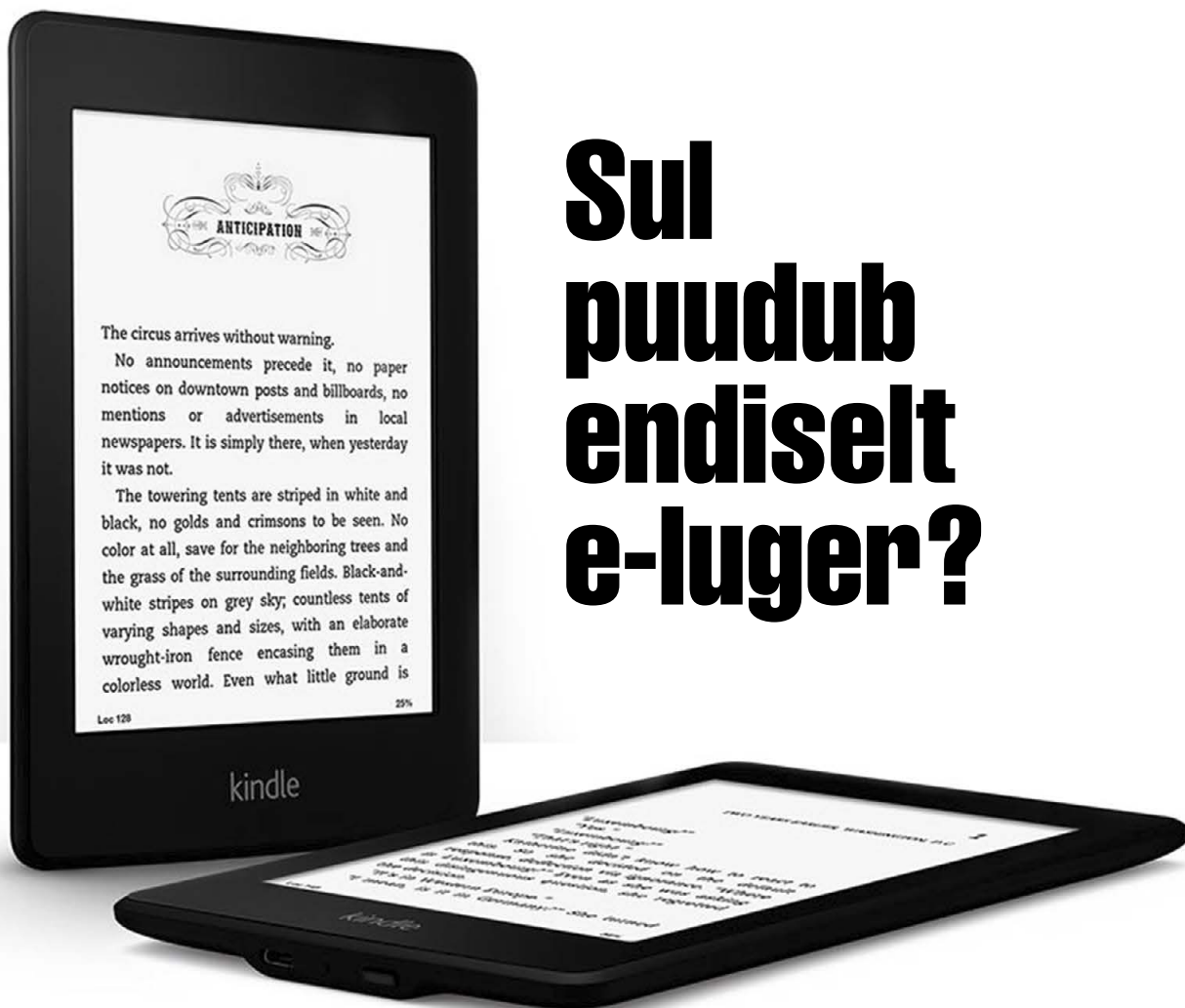
Üks suur probleem on Ultral veel: iPad. Ta proovib olla korra-ga telefoni ja tahvelarvuti eest ning kui sul tahvli ei ole, siis toimibki see kombo päris häs-ti, aga selge on see, et iPadi-ga on paljusid asju mugavam ja mõnusam teha. Muidugi on see variant kõvasti kallim, aga kui iPad juba kord olemas, jääb Ult-ra palju tihedamini kapinurga-

le seisma.

Selle kõige kõrval on huvitav mõelda, milline siis ikka-gi on telefonide tulevik ja kui suur on paras. Hetkel tundub, et konsensus on kusagil 4,7-5 tolli peal ja sealt edasi han-gitakse juba tahvelarvuti, sest väga suure ekraaniga kaks-ühes seadmed ei suuda siiski sama hästi asendada normaalse suu-rusega telefoni ja normaalse suurusega tahvelarvutit. Siiski jääme me oma aega Sony Z Ult-raga hea sõnaga meenutama, sest ta on õhuke, kerge, kiire, kvaliteetselt ehitatud ning Sony versioon Androidist on üllata-valt normaalne ja kiire. Ja see viimane on väga suur asi.

Xperia Z Ultra suurim probleem on iPad: kui see on olemas, siis tema elu mõte kohe väheneb.

Sul puudub endiselt e-luger?

Amazon Kindle Paperwhite 3G

Ekraan: 6", 212ppi

Maht: Üle 1000 raamatu

Kaal: 215g

HIND - 240€

Uuri kohe! bit.ly/nk-kindle

NetiKuller.ee

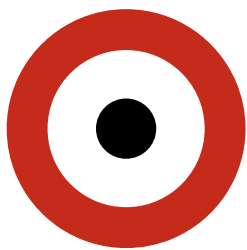
Meil on võimalik taodelda ka Liisi järelmaksu!

Toodete hinnad võivad olla muutuvad, kontrolli kindlalt toote hinda enne ostu!

Toodete tarneaeg 3-5 nädalat.

facebook.com/netikuller

KLICK

SINU DIGIPOOD

Suure jõudlusega multimeedia arvuti.

lenovo FOR
THOSE WHO DO.

Lenovo
IdeaPad Y510p

2X
NVIDIA
GeForce GT 750M
SLI

ekraan 15.6" FullHD	Windows 8	Intel Core i7 4700MQ	GeForce GT 750M graafika 2X
mälu 8GB	kõvaketas 1000GB +24GB SSD	kaal 2,7kg	aku tööaeg 5:00

• mittepeegelduva pinnaga FullHD ekraan • 2GB DDR5 graafikamälu
• WiFi • Bluetooth 4.0 • 2xUSB3.0 • USB2.0 • HDMI • VGA

- Selle uhiuue IdeaPad Y510p mudeli teeb väga eriliseks tervelt kahe ülivõimsa **NVIDIA GeForce GT 750M graafikakiirendi** kasutamine samaaegselt. See on tervelt 4,4 korda kiirem kui turul levinud sülearvuti graafikakiirendi NVIDIA GeForce GT 630M. (Mõõdetud 3D Mark11P GPU testis.)
- Tõeline küberrelv on varustatud kõige uuema ja ülivõimsa Inteli neljanda põlvkonna (koodinimega Haswell) neljatuumalise protsessoriga Intel Core™ i7-4700MQ.
- Mugav taustvalgustusega AccuType klaviatuur pakub kirjutades paremat täpsust ja kiirust tänu kergelt nõgusale pinnale.
- Täisresolutsiooniga (FullHD) ekraan on rohkem kui 2 korda tihedam kui enamus tänapäeva sülearvutites kasutatav HD ekraan. 15,6-tolline täisresolutsiooniga ekraan on mittepeegeldava kattega, mis tagab, et saate nautida väga selget pilti ka väljas.
- Lenovo on varustanud arvuti **Ultrabay tehnoloogiaga**, mis võimaldab kliendil ülikiiresti lisada arvutile täiendava kõvaketta, täiendava jahutussüsteemi või duubeldada koheselt graafika jõudlust (KLICKis müüdaaval mudelil kohe kompleksis).

1199,-

kuumakse alates
60 kuud **31.35€**

➤➤➤ vaata lisaks: klick.ee/Y510

www.klick.ee
osta kodust lahkumata

Tähelepanu: Järelmaks on finantskohustus.

Enne järelmaksu lepingu sõlmimist tutvuge vastava teenuse tingimustega ning vajaduse korral konsulteerige asjatundjaga. **UNO järelmaksu pakkujaks on Kaupmehe Järelmaks OÜ.** Krediidikulukuse määr on 24.63% aastas järgmistel näidistingimustel: järelmaksu summa 500€, intressiga 10.9%, tagastamise tähtaeg 3 aastat, lepingutasu 18.5€.

Arvutus on ligikaudne ning võib erineda Teile pakutatavatest tingimustest. Soovitame tutvuda järelmaksu infoga aadressil www.klick.ee/jarelmaks.